

POLITSEIAMETNIKU ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA	
Sihtrühm:	keskharidusega isikud
Õppevorm:	mittestatsionaarne koolipõhine õpe

I PÕHIÕPINGU MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Alusõpingud	8 EKAP	Eda Sieberk, Leho Tummeleht, Piret Teppan Silva Kirsimägi, Rein Mõnnakmäe, Marek Liiva, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija orienteerub Politsei- ja Piirivalveameti ülesehituses ja ülesannetes, tegutseb vastutustundlikult, järgib kokkulepitud reegleid ja norme, mõistab õiguse olemust ning tuleb toime õpingutega kutseõppe tasemel.	
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid	
Mooduli läbimisel õppija:		Õppija:	
1. mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel lähtudes elukestva õppimise põhimõtetest ja kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme;		1. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades eneseanalüüsi enda õppimisharjumuste, sobiva õpikeskkonna, õpiraskuste tekkimise, uue informatsiooni omandamise ja õpimotivatsiooni hoidmisvõimaluste kohta;	
2. koostab ja vormistab tööks vajalikke arvutipõhiseid dokumente ja tekste;		2. kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme ning õppeinfosüsteemi (ÕIS) ja e-õppekeskkonda Moodle vastavalt SKA kodulehel olevatele juhenditele;	
3. kirjeldab Politsei- ja Piirivalveameti ülesehitust ning ülesandeid vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti põhimäärusele		3. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades ülevaate Politsei- ja Piirivalveameti ülesannetest ja struktuuriüksuste põhiülesannetest, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti põhimäärusest, prefektuuride põhimäärustest ja Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis olevast informatsioonist;	
		4. koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest Politsei- ja Piirivalveametis ning oma väärtuste sobivusest ameti väärustega;	

ja oskab planeerida oma karjäärivõimalusi; 4. selgitab avaliku teenistuse ja politseiteenistuse korraldust vastavalt avaliku teenistuse ning politsei ja piirivalve seadusele; 5. mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel ning hindab enda tööalast toimetulekut; 6. koostab arendava treeningplaani ja täidab õppeasutuses kehtestatud kehalise ettevalmistuse normatiivide nõuded; 7. käitub õiguslikult reguleeritud ja reguleerimata olukordades eetiliselt, arvestades ametniku eetikakoodeksist ja kutsesobivusnõuetest tulenevaid väärtusi ning oskab nendest lähtudes hinnata ja reguleerida oma käitumist; 8. mõistab õiguse süsteemi ning haldusmenetluse ja haldussunni põhimõtteid; 9. mõistab põhiõiguste olemust ja politseiametnike kohustust kaitsta isikute põhiõigusi; 10. selgitab rahvusvahelise kaitse olemust, kaitse taotleja õigusi- ja kohustusi ning menetluse põhimõtteid vastavalt kehtivale regulatsioonile.	5. selgitab politseiametniku teenistuskohustusi ja õigusi vastavalt avaliku teenistuse ning politsei ja piirivalve seadusele; 6. koostab korrektselt ametitekste, järgides kirjakeele normi aluseid, PPA dokumendihalduskorra nõudeid; 7. kirjeldab hea ametniku olulisi väärtusi, lähtudes ametniku eetikakoodeksist ning seostab neid isiklike väärtustega; 8. selgitab korruptsiooni ja ebaeetilise käitumise olemust, võttes aluseks korruptsiooni mõiste; 9. analüüsib politseitööga seonduvat juhtumit, kasutades eetilise kaalutluse mudelit ning hindab ja reguleerib oma käitumist vastavalt ameti eetikale, väärtustele; 10. loetleb ja selgitab tööandja ja töötajate peamisi õigusi ja kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel; 11. koostab arendava treeningplaani ning sooritab jõukatsed ja vastupidavuskatsed vastavalt õppeasutuses kehtestatud normatiividele, kasutades korrektseid tehnikaid; 12. kirjeldab õiguse olemust, funktsioone ja õigusaktide hierarhiat ning nimetab õiguse valdkondi ja õigusharusid; 13. liigitab elulisi juhtumeid õiguse valdkondade ning politseitöösse puutuvate õigusharude vahel; 14. loetleb haldusmenetluse läbiviimise põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele; 15. eristab haldustoimingut haldusaktist vastavalt haldusmenetluse seadusele; 16. kirjeldab haldusakti andmise ja toimingu sooritamise aluseid ning vaidemenetluse põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele; 17. selgitab näidete varal üldiseid haldussunni vahendeid ja nende rakendamise menetluskorda vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele; 18. kirjeldab põhiõigusi mis on seotud politseitööga, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; 19. loetleb konkreetseid lastele mõeldud õigusi, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning kirjeldab nende tagamist politsei igapäevatoos; 20. tuvastab isikute põhiõiguste võimalikke rikkumisi lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning nimetab meetmed, mida saab rakendada rikkumiste vältimiseks; 21. selgitab rahvusvahelise kaitse ja <i>non-refoulement</i> printsiipe ning nende seost asüüli taotlemise ja haldusmenetlusega vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele; 22. kirjeldab rahvusvahelise kaitse taotlemise protseduure vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele; 23. eristab inimkaubandust smuugeldamisest ning selgitab nende olemust vastavalt rahvusvahelisele ja siseriiklikule õigusele; 24. kirjeldab inimeste võimalikke ekspluateerimisvorme, inimkaubanduse ja smuugeldamise ennetamist, selle vastu võitlemist tuginedes parimale praktikale ning kirjeldab inimkaubanduse ohvrite sensitiivset kohtlemist vastavalt regulatsioonidele.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Kirjaliku eneseanalüüsi koostamine „Mina õppijana“.	1. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades eneseanalüüsi enda õppimisharjumuste, sobiva õpikeskkonna, õpiraskuste tekkimise, uue informatsiooni omandamise ja õpimotivatsiooni hoidmisvõimaluste kohta; 2. kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme ning õppeinfosüsteemi (ÕIS) ja e-õppekeskkonda Moodle vastavalt SKA kodulehel olevatele juhenditele; <u>Lävendikriteeriumid:</u>

	- eneseanalüüsis on välja toodud õppija õppimisharjumused, milline õpikeskkond on kõige sobivam ja kuidas saab sobivat õpikeskkonda endale luua, mis tekitab õppimisel raskusi ja kuidas on neid kõige parem ületada, kuidas uus informatsioon kõige paremini meelde jääb, millised on õpimotivatsiooni hoidmise võimalused; - on analüüsitud alusmooduli õpiväljundite saavutamise edukust, arvestades oma võimeid (on võrreldud olemasolevaid teadmisi ja oskusi õpiväljunditega, on välja toodud milliste õpiväljundite saavutamine eeldatavasti valmistab raskusi, on pakutud lahendusi, kuidas õppija kavatseb saavutada võimalikult häid õpitulemusi); - eneseanalüüs on kirjutatud mina-vormis, keeleliselt korrektselt ja argumenteeritult; - eneseanalüüsile on lisatud internetis avaldatud näitlikustavaid materjale, on kriitiliselt hinnatud saadaoleva teabe usaldusväärsust; - eneseanalüüs on vormistatud vastavalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile ja esitatud Moodles.
HM 2. tutvumispraktika aruande koostamine, esitluse tegemine ning test Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete ja struktuuriüksuste põhiülesannete kohta. Õppija koostab tutvumispraktika aruande ja laeb selle üles e-õppekeskkonda Moodle. Õppijad teevad rühmatööna esitluse tutvumispraktika kohta. Õppija vastab küsimustele Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete ja struktuuriüksuste põhiülesannete kohta.	3. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades ülevaate Politsei- ja Piirivalveameti ülesannetest ja struktuuriüksuste põhiülesannetest, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti põhimäärusest, prefektuuride põhimäärustest ja Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis olevast informatsioonist; 4. koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest Politsei- ja Piirivalveametis ning oma väärtuste sobivusest ameti väärustega; <u>Lävendikriteeriumid</u> (Tutvumispraktika aruanne): - aruanne sisaldab kirjeldust Politsei- ja Piirivalveameti ülesannetest ning struktuuriüksuste põhiülesannetest; - kirjeldust, milliste tööülesannete täitmist sai õppija töövarjuna jälgida ja mida ta töövarjuna vaatlustest õppis; - eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest ja -soovidest Politsei- ja Piirivalveametis ning oma väärtuste sobivusest ameti väärustega; - ettepanekuid ja arvamusi praktika kohta; - Praktikaaruanne on vormistatud vastavalt üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile. Praktikaaruandes võib esineda mõningaid vormistus- ja struktuurivigu, mis ei häiri praktikaaruande sisulist mõistmist. <u>Lävendikriteeriumid</u> (Esitus): - esitus on koostatud korrektselt; - esitus sisaldab ülevaadet tutvumispraktikal õpitust; - on võrreldud erinevaid politsei töid; - kirjeldatakse erinevad juhtumeid, millega töövarjuks olles kokku puututi; - tuuakse välja tutvumispraktika kasulikkus. <u>Lävendikriteeriumid</u> (Test): - õppija leiab, kasutades PPA siseveebi ja teisi allikaid, kõikidele küsimustele õiged vastused.
HM 3. Kaasuste lahendamine ja küsimustele vastamine avaliku teenistuse ning politseiteenistuse põhimõtete kohta.	5. selgitab politseiametniku teenistuskohustusi ja õigusi vastavalt avaliku teenistuse ning politsei ja piirivalve seadusele; <u>Lävendikriteeriumid</u>: - kaasuse lahenduses õppija selgitab politseiametniku teenistuskohustusi ja teenistualaseid õigusi ning seob neid hea halduse põhimõttega;

	- õppija vastab enam kui pooltele testis esitatud küsimustele õigesti.
HM 4. Ettekande ja vastuskirja koostamine.	6. koostab korrektselt ametitekste, järgides kirjakeele normi aluseid, PPA dokumendihalduskorra nõudeid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - dokumendid on koostatud kirjakeele normi aluseid ja ametikeele eripära järgival; - dokumentide rekvisiidid on täpsed ja tekst on korrektne; - dokumentide vormistamisel on järgitud PPA dokumendihalduskorra nõudeid.
HM 5. Õpipäeviku/blogi koostamine ametniku eetikakoodeksi, politseivande ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes kirjeldatud isikuomaduste kohta.	7. kirjeldab hea ametniku olulisi väärtusi lähtudes ametniku eetikakoodeksist ning seostab neid isiklike väärtustega; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õpipäevikus kirjeldatud perioodi pikkus on vähemalt kümme tööpäeva; - õpipäevikus on kirjeldatud kadettide ja politsei ja- piirivalvekolledži politseiametnikest töötajate käitumise vastavust ametniku eetikakoodeksile, politseivandele ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes kirjeldatud isikuomadustele; - õpipäevikus on võrreldud isiklike väärtusi ja hoiakuid kaaskadettide ja töötajate väärtustega; - õpipäevikus on analüüsitud sotsiaalmeedias ilmnenud eksimusi; - õpipäevik on koostatud keeleliselt korrektselt; - õpipäevik on vormistatud vastavalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile ja esitatud Moodles.
HM 6. Juhtumianalüüs - eetiliste juhtumite lahendamine.	8. selgitab korruptsiooni ja ebaeetilise käitumise olemust, võttes aluseks korruptsiooni mõiste; 9. analüüsib politseitööga seonduvat juhtumit, kasutades eetilise kaalutluse mudelit ning hindab ja reguleerib oma käitumist vastavalt ameti eetikale, väärtustele; <u>Hindekriteeriumid:</u> Hinne „5“ (väga hea) – silmapaistev ja eriti laiapõhjaline õpiväljundite saavutamise tase, mida iseloomustab head taset ületav teadmiste ja oskuste vaba ning loov kasutamine. Õppija: - loetleb kaasuse kõik probleemid, selgitab probleemide omavahelist seost ja süstematiseerib probleemid; - nimetab kõik juhtumisse kaasatud isikud, selgitab isikute kaasatuse põhjusi; - loetleb isikud, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja selgitab huvide põhjusi; - nimetab vähemalt viis väärtust, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Selgitab kaitstavate väärtuste ja kaasuse vahelisi seoseid; - demonstreerib lahendis laialdasi professionaalseid teadmisi ja võtab arvesse inimlikku mõõdet. Põhjendab ja analüüsib lahendit professionaalsest ja inimlikust aspektist; - kasutab lahendi analüüsimisel kolme intuiitivset testi ja põhjendab iga testi eraldi, lähtudes ameti eetikast ja väärtustest. Hinne "4" ("hea") – õpilane on saavutanud õpiväljundid lävendit ületaval tasemel, mida iseloomustab väljundite eesmärgipärane kasutamine. Õppija: - loetleb kaasuse kõik probleemid, selgitab probleemide omavahelist seost ja süstematiseerib probleemid; - nimetab kõik juhtumisse kaasatud isikud, selgitab isikute kaasatuse põhjusi;

	- loetleb isikud, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja selgitab huvide põhjusi; - nimetab neli väärtust, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Selgitab kaitstavate väärtuste ja kaasuse vahelisi seoseid; - demonstreerib lahendis laialdasi professionaalseid teadmisi ja võtab arvesse inimlikku mõõdet. Põhjendab ja analüüsib lahendit professionaalsest aspektist; - kasutab lahendi analüüsimisel kolme intuiitivset testi ja põhjendab teste, lähtudes ameti eetikast ja väärtustest. Hinne "3" („rahuldav”) – õpilane on saavutanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel. Õppija: - loetleb kaasuse peamised probleemid, selgitab üldsõnaliselt probleemide omavahelist seost ja probleemide süstematiseerimisel esineb ebatäpsusi; - nimetab peamised juhtumisse kaasatud isikud, selgitab isikute kaasatuse põhjusi. - loetleb mõned isikud, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja selgitab üldsõnaliselt huvide põhjusi; - nimetab kolm väärtust, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Selgitab üldsõnaliselt kaitstavate väärtuste ja kaasuse vahelisi seoseid; - demonstreerib lahendis professionaalseid teadmisi ja kaasab lahendis inimlikku mõõdet. Analüüs ja põhjendus on pealiskaudsed; - kasutab lahendi analüüsimisel kolme intuiitivset testi. Testide põhjendus on üldsõnaline ja ameti eetika ning väärtustega seostamata. Hinne "2" („puudulik”) – õpilane ei ole saavutanud kõiki õpiväljundeid lävendi tasemel. Õppija: - kirjeldab kaasuse üht probleemi, probleemid on süstematiseerimata ja seosed esitamata; - nimetab kaks juhtumisse kaasatud isikut, selgitab üldsõnaliselt isikute kaasatuse põhjusi; - loetleb kaks isikut, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja huvide põhjused on selgitamata; - nimetab ühe väärtuse, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Väärtuste ja kaasuse vaheline seos esitamata; - demonstreerib lahendis minimaalseid professionaalseid teadmisi. Lahend on analüüsimata; - kasutab lahendi analüüsimisel üht intuiitivset testi. Test on analüüsimata ja ameti eetika ning väärtustega seostamata.
HM 7. Essee tööandja ja töötaja õigustest ja kohustustest ohutu töökeskkonna tagamisel.	10. loetleb ja selgitab tööandja ja töötajate peamisi õigusi ja kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - kirjeldab, kuidas on korraldatud töötervishoid ja tööohutus k.a. politseiorganisatsioonis; - annab ülevaate töökeskkonnaspetsialisti ja töökeskkonnavoliniku tööst ning töökeskkonnanõukogu olemusest; - kirjeldab tööandja ja töötaja kohustusi ning õigusi ohutu töökeskkonna tagamiseks; - kirjeldab, millistel juhtudel on tegu tööõnnetusega; - kirjeldab, kuidas käituda tööõnnetuse korral ning millised on hüvitised seoses tervisekahjudega tööõnnetuse tagajärjel; - selgitab, miks on vaja tervisekontrolli ning vaktsineerimist;

	- kirjutab essee lähtuvalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendist, keeleliselt korrektselt ja argumenteeritult.				
HM 8. Treeningharjutuste tehnikate demonstreerimine ning jõukatsete ja vastupidavuskatsete sooritamine.	11. sooritab jõukatsed ja vastupidavuskatsed vastavalt õppeasutuses kehtestatud normatiividele, kasutades korrektseid tehnikaid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - sooritab kehalisi katseid õige tehnikaga; - demonstreerib 3 soojendus-, 3 venitus- ja 2 jooksuharjutust; - demonstreerib PPA kehaliste katsete ja enda treeningplaani harjutustest valikuliselt 3-5 harjutust korrektse tehnikaga, mis annab harjutusele arendava mõju ning ei põhjusta ülekoormusvigastusi; - sooritab jõukatsed ja vastupidavuskatsed vastavalt õppeasutuses kehtestatud normatiividele. Kehalised katsed loetakse sooritatuks, kui õppija on saavutatud vähemalt ühe punkti igalt alalt. Eksamihinne kujuneb vastavalt kehalistel katsetel saavutatud tulemustele. Teiste väljundite osas arvestatakse lävendite saavutamist. <u>Nõuded:</u>				
	Naised	Ala	Väga hea (3 punkti)	Hea (2 punkti)	Rahuldav (1 punkt)
	I vanuserühm (kuni 29aastased)	Kätekõverdamine	≥12	10-11	8-9
		Istesse tõus	≥ 39	32-38	25-31
		3000 m jooks	≤ 14.00	14.01-17.00	17.01-22.00
	II vanuserühm (30- 39aastased)	Kätekõverdamine	≥10	8-9	6-7
		Istesse tõus	≥34	27-33	20-26
		3000 m jooks	≤ 15.00	15.00-18.00	18.01-23.00
		500 m ujumine (võimalusel)*	≤ 10.30	10.31-12.30	12.31-14.30
		6000 m sõudeergomeeter*	≤ 27.00	27.01-29.00	29.01-31.00
	III vanuserühm (40-aastased ja vanemad)	Kätekõverdamine	≥8	6-7	4-5
		Istesse tõus	≥29	24-28	16-23
		3000 m jooks	≤ 16.00	16.01-19.00	19.01-24.00
		500 m ujumine (võimalusel)*	≤ 11.00	11.01-13.00	13.01-15.00
		6000 m sõudeergomeeter*	≤ 28.00	28.01-30.00	30.01-32.00
		6000 m käimistest*	≤ 56.00	56.01-58.00	58.01-60.00
	Mehed	Ala	Väga hea (3 punkti)	Hea (2 punkti)	Rahuldav (1 punkt)

I vanuserühm (kuni 29aastased)	Kätekõverdamine	≥ 36	29-35	20-28
	Istesse tõus	≥45	40-44	30- 39
	3000 m jooks	≤12.00	12.01-13.30	13.31-17.00
II vanuserühm (30- 39 aastased)	Kätekõverdamine	≥30	24-29	16-23
	Istesse tõus	≥38	32-37	24-31
	3000 m jooks	≤ 12.50	12.51-14.30	14.31-19.00
	500 m ujumine (võimalusel)*	≤ 09.30	09.31-11.00	11.01-13.00
	6000 m sõudeergomeeter*	≤ 25.00	25.01-27.00	27.01-29.00
III vanuserühm (40-aastased ja vanemad)	Kätekõverdamine	≥22	16-21	12-15
	Istesse tõus	≥32	28-31	20-27
	3000 m jooks	≤ 13.50	13.51-16.00	16.01-22.00
	500 m ujumine (võimalusel) *	≤ 10.00	10.01-12.00	12.01-14.00
	6000 m sõudeergomeeter*	≤ 26.00	26.01-28.00	28.01-30.00
	6000 m käimistest*	≤ 52.00	52.01-56.00	56.01-58.00

* Tervislikel põhjustel jooksu asemel muu vastupidavusala sooritamise võimalus on alates teisest vanusegrupist vastavalt tabelis kirjas olevatele aladele.

HINNE	PUNKTE KOKKU
" 5 "	9
" 4 "	6-8
" 3 "	3-5

Katsete sooritamise kirjeldused

Kätekõverdamine toenglamangus

Lähteasend: eestoenglamang sirgetel kätel, peopesad paralleelselt ees, keha õlgadest kandadeni moodustab ühe sirge. Sooritus: käte kõverdamisel nurk küünarvarre ja õlavarre vahel 90 kraadi; kätekõverdamine toimub ilma puhkepausita; käte kõverdamisel ja sirutamisel peab keha moodustama ühe sirge.

Vead: käte mittetäielik sirutamine; käte kõverdamisel nurk küünarvarre ja õlavarre vahel suurem kui 90 kraadi; käte kõverdamisel ei moodusta keha sirget.

Kerelihaste jõuharjutus

Lähteasend: selililamang, käed kukla taga sõrmseongus, küünarnukid ette suunatud, põlved kõverdatud 90° nurga all, jalalabad fikseeritud (nt jalgu hoiab kinni testis osalev kaaslane).

Sooritus: tõus istesse, puudutades küünarnukkidega põlvi; käed on kogu harjutuse sooritamise ajal kukla taga sõrmseongus; seliliasendisse laskudes peab turi puudutama maad.

	Vead: käsi ei hoita kukla taga sõrmseongus; sooritusel antakse küünarnukkidega lisahoogu; istesse tõustes ei puuduta küünarnukid põlvi; selili laskumisel ei puuduta turi maad, lähteasendisse jäädakse liiga pikalt (üle 2s) puhkama. Jooks 3000 m. Sooritaja läbib nimetatud jooksudistsantsi staadionirajal või tasasel rajal maastikul ettenähtud aja piires ilma kõrvalise abita. Ujumine 500 m. Ujutakse ujulas või selleks ettevalmistatud veekogus. Veetemperatuur ei tohi olla alla +18° kraadi Ujumist juhendab selleks määratud instruktor (teenistuja), kes tagab ohutuse ja päästevahendite olemasolu. Lähteasend: stardiasend kas stardipukilt või vees lähtejoonelt. Sooritus: distants läbitakse vabalt valitud ujumisstiilis. Vead: ujumisel kasutatakse abivahendeid. Sõudeergomeetriga sõudmine 6000 m. Sõudmine toimub sõudeergomeetril sise- või välistingimustes. Sooritus: pärast stardikäsklust läbitakse ettenähtud distants. Vead: sooritaja ei läbi kogu distantsi. Käimistest 6000 m. Käimistest toimub tasasel rajal välitingimustes. Sooritus: pärast stardikäsklust läbitakse ettenähtud distants
HM 9. Kontrolltöö - õiguse olemuse, funktsioonide ja õigusaktide hierarhia kohta ning eluliste juhtumite liigitamine õiguse valdkondade ning õigusharude vahel.	12. kirjeldab õiguse olemust, funktsioone ja õigusaktide hierarhiat ning nimetab õiguse valdkondi ja õigusharusid; 13. liigitab elulisi juhtumeid õiguse valdkondade ning politseitöösse puutuvate õigusharude vahel; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija kirjeldab õiguse olemust ja funktsioone, õiguse valdkondi, õigusharusid ning õigusaktide hierarhiat; - liigitab elulisi juhtumeid õiguse valdkondade ning politseitöösse puutuvate õigusharude vahel; - õppija vastab kontrolltöös õigesti enam kui pooltele küsimustele.
HM 10. Juhtumianalüüs ja test haldusmenetluse ning haldussunni põhimõtete kohta (kirjalik valik- ja/või vabavastustega test).	14. loetleb haldusmenetluse läbiviimise põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele; 15. eristab haldustoimingut haldusaktist vastavalt haldusmenetluse seadusele; 16. kirjeldab haldusakti andmise ja toimingu sooritamise aluseid ning vaidemenetluse põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele; 17. selgitab näidete varal üldiseid haldussunni vahendeid ja nende rakendamise menetluskorda vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija eristab vale väite õigest;

	- koostatud juhtumianalüüsis on õiguslik alus korrektne ja lahendus on koostatud analüüsivas stiilis, välja on toodud kaalutlused ja põhjendused; - õppija vastab enam kui pooltele juhtumi kohta esitatud küsimustele õigesti ning põhjendab oma seisukohti.
HM 11. Situatsioonide analüüsimine – isikute põhiõiguste ja laste õiguste kaitse kohta.	18. kirjeldab põhiõigusi mis on seotud politseitööga, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; 19. loetleb konkreetseid lastele mõeldud õigusi, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning kirjeldab nende tagamist politsei igapäevatoos; 20. tuvastab isikute põhiõiguste võimalikke rikkumisi lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning nimetab meetmed, mida saab rakendada rikkumiste vältimiseks. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija analüüsib kaasuse põhjal, kas tegemist on põhiõiguse rikkumisega, tuues välja õige seadusliku aluse; - õppija selgitab, millal tuleb arvestada konkreetset lastele mõeldud õigusi ja kirjeldab nende õiguste tagamist;
HM 12. Rühmatöö – tuvastada kaasuse põhjal, kas isik vajab rahvusvahelist kaitset ning määrata taotluse menetlemise eest vastutav riik.	21. selgitab rahvusvahelise kaitse ja <i>non-refoulement</i> printsiipe ning nende seost asüüli taotlemise ja haldusmenetlusega vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele; 22. kirjeldab rahvusvahelise kaitse taotlemise protseduure vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija toob välja asjaolud, mis on olulised rahvusvahelise kaitse vajaduse hindamisel; - tuvastab õigusaktide alusel, kas kaasuses toodud asjaolud piisavad rahvusvahelise kaitse saamiseks; - tuvastab õigusaktide alusel rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava riigi.
HM 13. Rühmatöö – kaasuse lahendamine oletatava inimkaubitsemise või smuugeldamise kohta.	23. eristab inimkaubandust smuugeldamisest ning selgitab nende olemust vastavalt rahvusvahelisele ja siseriiklikule õigusele; 24. kirjeldab inimeste võimalikke ekspuuteerimisvorme, inimkaubanduse ja smuugeldamise ennetamist, selle vastu võitlemist tuginedes parimale praktikale ning kirjeldab inimkaubanduse ohvrite sensitiivset kohtlemist vastavalt regulatsioonidele. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - selgitab, mida mõistetakse inimkaubanduse ja smuugeldamise all; - kirjeldab erinevaid ekspuuteerimisvõimalusi lähtuvalt kaasusest; - toob välja asjaolud, vastavalt kaasusele, mis viitavad inimeste oletatavale kaubitsemisele, inimeste smuugeldamisele (<i>Modus operandi</i>); - nimetab ametniku tegevused oletatava inimkaubanduse ja smuugeldamise juhtumi korral; - lähtuvalt kaasusest, kirjeldab, kuidas ametnik peab suhtlema oletatava ohvriga; - selgitab, kuidas on võimalik inimkaubitsemist või smuugeldamist ennetada ning selle vastu võidelda.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on aruteludel ja rühmatöodes osalemine ning praktiliste tööde sooritamine. Mooduli hinne kujuneb HM 1. kirjaliku eneseanalüüsi („Mina õppija“) (1-2), HM 2. tutvumispraktika aruande koostamise ja suulise kaitsmise (3-4), HM 3. kaasuste lahendamise ja küsimustele vastamise (avaliku teenistuse ning politseiteenistuse põhimõtete kohta) (5), HM 4. ettekande ja vastuskirja koostamise (6), HM 5. õpipäeviku/blogi koostamise (ametniku eetikakoodeksi, politseivande ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes

	kirjeldatud isikuomaduste kohta) (7), HM 6. juhtumianalüüsi (eetiliste juhtumite lahendamine) (8-9), HM 7. essee (tööandja ja töötaja õigustest ja kohustustest ohutu töökeskkonna tagamisel) (10), HM 8. treeningharjutuste tehnikate demonstreerimine ning jõukatsete ja vastupidavuskatsete sooritamise (11), HM 9. kontrolltöö (õiguse olemuse, funktsioonide ja õigusaktide hierarhia kohta ning eluliste juhtumite liigitamine õiguse valdkondade ning õigusharude vahel) (12-13), HM 10. juhtumianalüüsi ja testi (haldusmenetluse ning haldussunni põhimõtete kohta (kirjalik valik- ja/või vabavastustega test)) (14-17), HM 11. situatsioonide analüüsimise (isikute põhiõiguste ja laste õiguste kaitse kohta) (18-20), HM 12. rühmatöö (tuvastada kaasuse põhjal, kas isik vajab rahvusvahelist kaitset ning määrata taotluse menetlemise eest vastutav riik) (21-22), HM 13. rühmatöö (kaasuse lahendamine oletatava inimkaubitsemise või smuugeldamise kohta) (23-24) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L – 0 S – 0 P – 0 I - 10	Teema 1. Sissejuhatus õpingutesse 1.1 Õppimine ja kuidas õppimine toimub 1.2 Ennastjuhtiv õppija 1.3 Õpimotivatsioon ning seda mõjutavad tegurid 1.4 Unustamine ja seda mõjutavad tegurid. 1.5 Õpikeskkond (füüsiline, psühholoogiline ja sotsiaalne õpikeskkond) 1.6 Elukestev õpe 1.7 Internetipõhiseid otsingusüsteemid, PPA siseveeb 1.8 Õppeinfosüsteem ÕIS 1.9 Õppeinfosüsteem Moodle 1.10 SKA-s loodud veebipõhised õppematerjalid 1.11 SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend Õppemeetodid Iseseisev töö – Õppeinfosüsteemis Moodle läbitakse e- kursus „Sissejuhatus õpingutesse“, Eneseanalüüsi vormistamine vastavalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile.
L - 2 S - 0 P - 0 I - 3	Teema 2. Ohutu töökeskkonna toimise tundmine 2.1 Töötervishoiu ja tööohutuse korraldus üldiselt ja politseiorganisatsioonis 2.2 Tööandja ja töötaja kohustused ja õigused ohutu töökeskkonna tagamiseks 2.3 Tööõnnetus. Käitumine tööõnnetuse korral, hüvitised seoses tervisekahjudega tööõnnetuse tagajärjel 2.4 Tervisekontroll, vaktsineerimine Õppemeetodid Loeng – töötervishoidu ja töökeskkonda reguleerivatest õigusaktidest, töökeskkonnaspetsialisti, töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu tegevusest, tervisekontrollist ning vaktsineerimisest. Arutelu - tööandja ja töötaja kohustustest ja õigustest, ohutust töökeskkonnast politseiorganisatsioonis (k.a. õppekeskus), tööõnnetusest, käitumisest tööõnnetuse korral ning hüvitamisest tööõnnetusjuhtumi korral.
L - 0 S - 0	Teema 3. Politseiteenistuse regulatsiooni ning organisatsiooni kultuuri ja struktuuri tundmine 3.1 Politsei roll ühiskonnas

P - 0 I - 9	3.2 PPA struktuur ja ülesanded 3.3 Prefektuuride põhitegevused 3.4 PPA sümboolika: vapp, lipp, teenetemärgid 3.5 Valdkondlikud traditsioonilipud ja nende kasutamise põhimõtted 3.6 PPA missioon, visioon 3.7 Avaliku teenistuse seadus 3.8 Hea halduse tava Õppemeetodid Iseseisev töö – Õppeinfosüsteemis Moodle läbitakse e- kursus „Politseiteenistuse regulatsiooni ning organisatsiooni kultuuri ja struktuuri tundmine“, töötab läbi kohustusliku õppematerjali ning lahendab kaasusi ametniku teenistuskohustuste ja hea halduse tava tundmise kohta
L - 4 S - 4 P - 0 I - 9	Teema 4. Ametikeele kasutamine ning dokumendihalduse ja töökeskkonna toimise tundmine 4.1 Kirjakeele norm, keelenormi tundmise vajalikkus, kantseliidi vältimine 4.2 Ametiteksti tunnused ja tavalisimad eksimused 4.3 Asjaajamiskultuur organisatsioonikultuuri osana. Asjaajamise tähendus ja eesmärk 4.4 Dokumendi mõiste ja omadused 4.5 Politsei- ja Piirivalveameti dokumendihalduskord 4.6 Dokumentide (ettekande, vastuskiri ja elektronkiri) vormistamise nõuded. DHS Delta Õppemeetodid Loeng - kirjakeele normi ja ametiteksti seostest, asjaajamise põhimõistetest. Seminar - PPA dokumendihalduskorras esitatud nõuetest, mõistetest, dokumendiplankide kasutamisest ja DHS Deltast. Paaristöö - ettekande ja vastuskirja koostamine käsikirjaliselt ja arvutis ning elektronkirja koostamine.
L - 0 S - 0 P - 10 I - 24	Teema 5. Kehaliste võimete arendamine 5.1 Treeningplaani koostamine 5.2 Soojendusharjutused 5.3 Jõuharjutused 5.4 Vastupidavuse-, kiiruse ja koordineerimise harjutused, jooks, harjutused ergomeetritel 5.5 Painduvuse arendamine ja lihaskoostis, vigastuste preventatsioon ja nendest taastumine 5.6 Kehaliste võimete kontrollkatsed Õppemeetodid Demonstratsioon – soojendus-, jõu-, vastupidavuse-, kiiruse-, koordineerimisharjutuste tehnika õppimiseks. Treeningmeetodite kasutamine - kordus-, ühtlus- ja vaheldusmeetodi tutvustamine kehaliste võimete arendamiseks. Praktiliste harjutuste sooritamise tulemuste peale – kehaliste võimete taseme selgitamiseks.
L - 4 S - 12 P - 0 I - 11	Teema 6. Eetiliste otsuste tegemine 6.1 Eetika olemus ja koht kultuuris 6.2 Ühiskonna regulatsioonisüsteem 6.3 Riiklikud ja rahvusvahelised kutse-eetika eeskirjad (Euroopa politsei eetikakoodeks, Frontexi eetika koodeksi ja Euroopa inimõiguste, põhivabaduste kaitse konventsioon)

	6.4 Politsei- ja Piirivalveameti töökorra- st tulenevad eetilise käitumise juhised, sh reeglid sotsiaalmeedias käitumiseks 6.5 Huvide konflikti ja korruptsiooni mõiste, nende tähendus politseitöös 6.6 Ebaeetilise käitumise olemus ja mitteametlike reeglite tähendus 6.7 Eetika ja otsustamine 6.8 Ametniku eetikakoodeks, väärtuste tähendus 6.9 Eetiline toimetulek reglementeerimata olukordades (politsei väärtused, sunni kasutamine, kuidas politsei otsused mõjutavad usaldust politsei vastu, põhimõtted, millest ei saa tagasi astuda, inimlik aspekt Õppemeetodid Loeng - eetika olemusest ja kohast kultuuris, ühiskonna regulatsioonisüsteemist ja korruptsiooni mõistest ja tähendusest politseitöös, sotsiaalmeedias käitumise reeglitest. Seminar - ebaeetilise käitumise võimalikest avaldumisvormidest, eetilisest otsustamisest ja vastutusest, Politsei- ja Piirivalveameti töökorra- st tulenevatest juhistest, ametniku eetikakoodeksist tulenevatest väärtustest. Paaristöö - õiguslikult reguleeritud ja reguleerimata eetiliste juhtumite lahendamine. Individuaalne töö - Moodle'is rahvusvahelisi kutse-eetika eeskirju käsitlevate testide lahendamine ja õpiblogi koostamine Juhtumite lahendamine - õiguslikult reguleeritud ja reguleerimata eetiliste juhtumite lahendamine, kasutades eetilise kaalutluse mudelit.
L - 6 S - 2 P - 0 I - 9	Teema 7. Õiguse süsteemi tundmine 7.1. Õiguse mõiste ja tunnused: õigus objektiivses ja subjektiivses tähenduses 7.2. Õigusvõime ja teovõime tähendus 7.3. Õigusharu ja õigusinstituudi tähendus 7.4. Õiguse jagunemine: avalik õigus ja eraõigus 7.5. Õiguse allikad: kohustuslikud ja soovituslikud õigusallikad 7.6. Õigusnormid: regulatiivsed ja konstitutiivsed õigusnormid sealhulgas menetlusnormid, karistus- ja pädevusnormid ning täieliku õigusnormi struktuur ja selle osad 7.7. Õigussuhe: tekkimine, õigussuhte subjektid ja objekt ning juriidilise fakti tähendus 7.8. Haldusmenetluse põhimõtted, menetluse algus, menetlustoimingud, menetlusosaliste õigused ja kohustused, kasutatavad tõendid ja menetluse lõpp 7.9. Haldusakti tunnused ja selle eristamine toimingust 7.10. Toimingu tunnused ja selle eristamine haldusaktist ning menetlustoimingust 7.11. Haldusakti õiguspärasuse eeldused ja haldusakti vorm 7.12. Toimingu õiguslik siduvus ja toimingu põhjendamine 7.13. Haldussunni tähendus, rakendamise põhimõtted ja menetluskord 7.14. Vaidemenetluse algatamise õigus ja vaidemenetluse ese 7.15. Vaide läbivaatamine ja haldusorgani volitused vaide läbivaatamisel Õppemeetodid Loeng - õigusaktide otsingud, õiguse alused ja haldusmenetluse läbiviimine, haldussunni kohaldamine ning vaide läbivaatamine. Rühmatöö ja praktiline ülesanne: õigussuhte eristamise ja haldusmenetluse ning haldussunni kohaldamise kohta. Paaristöö: toimingu ja haldusakti analüüsimine ning selle õiguspärasuse hindamine.

L - 12 S - 8 P - 0 I - 12	Teema 8. Põhiõiguste ning rahvusvahelise kaitse põhimõtete tundmine 8.1. Põhiõigused ja nende kaitsevajadus 8.2. Lapsed ja haavatavad isikud ning nende õiguste tagamine 8.3. <i>Non-refoulement</i> printsiibid ning nende järgimine asüüli taotlemisel ja haldusmenetluses vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele. Mõisted: tagasisaatmine, väljaandmine, tagasivõtmine, vastuvõtmine (Dublin) 8.4. Rahvusvahelised ja siseriiklikud põhiõiguste kaitse organisatsioonid ning nende seos politseitööga (UNHCR, IOM, FRA, CPT, Inimõiguste teabekeskus, Euroopa Inimõiguste Kohus, EIHR) 8.5. Inimkaubandusega seotud mõisted (inimkaubanduse ja smuugeldamise erinevus) 8.6. Modus operandi, inimkaubanduse trendid 8.7. Inimkaubanduse ohvrite tuvastamine (käitumuslikud, välimusel põhinevad tundemärgid) ning sensitiivne kohtlemine Õppemeetodid Loeng – põhiõiguste allikate ning põhiõiguste, vabaduste ja põhimõtete kohta k.a. lapsed, haavatavad isikud, Non -refoulement printsiibid, tagasisaatmise, väljaandmise, tagasivõtmise, vastuvõtmise protseduurid, põhiõiguste kaitse organisatsioonid, inimkaubandus, smuugeldamine. Situatsioonide analüüsimine - põhiõiguste rikkumise ning diskrimineerimise tuvastamine ja laste õiguste kaitse kohta. Rühmatööd – kaasuste lahendamine rahvusvahelise kaitse, oletatava inimkaubitsemise või -smuugeldamise kohta.
L - 0 S - 0 P - 0 I - 57	Teema 9. Tutvumispraktika 9.1. Kordoni põhiülesannete tutvustus, teenistuseks kasutatava tehnika tutvustus 9.2. Piiripunkti põhiülesannete tutvustus, teenistuses kasutatava tehnika tutvustus 9.3. Politseijaoskonna põhiülesannete tutvustus, teenistuseks kasutatava tehnika tutvustus Õppemeetodid Osalemine kordonis ja piiripunktis piirivalvuri ning politseijaoskonnas patrullpolitseiniku töös töövarjuna.
Iseseisev töö: 144 Õppija:	- loeb mõttega läbi õppeinfosüsteemis Moodle e- kursuse „Sissejuhatus õpingutesse“ ning teeb läbi kursusel olevad ülesanded; - loeb mõttega läbi õpiobjekti „Kaasaja õpiteooriate lähtepunktid“ ning teeb iseseisvalt läbi õpiobjektis olevad harjutused. Kättesaadav Digiriulis - koostab eneseanalüüsi „Mina õppijana“; - vastab küsimustele, mis hõlmavad töötervishoidu ja töökeskkonda reguleerivaid õigusakte, töökeskkonnaspetsialisti, töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu tegevust, tervisekontrolli ning vaktsineerimist; - essee kirjutamine „Tööandja ja töötaja õigustest ja kohustustest ohutu töökeskkonna tagamisel“; - läbib õppeinfosüsteemis Moodle e- kursuse „Politseiteenistuse regulatsiooni ning organisatsiooni kultuuri ja struktuuri tundmine“; - töötab läbi kohustusliku õppematerjali ning lahendab kaasusi ametniku teenistuskohustuste ja hea halduse tava tundmise kohta; - kordab õigekirja põhiküsimusi (kaasahäälikuühend, algustäht, arvsõnad). Allikas: Eesti Keele Instituudi koduleht; - lahendab Moodle`is ametikeele (õigekirja põhimõtted, isikunimedede kirjutamine dokumentides) ja asjaajamise (asjaajamise põhimõisted, asjaajamise korraldamise õiguslik regulatsioon) põhiküsimusi käsitlevad testid;</li> <li>- avalduse põhjal vastuskirja koostamine ja Moodle`is ametikeele ja asjaajamise põhiküsimusi käsitlevate testide lahendamine; - otsib PPA siseveebist ja kohustuslikest allikatest infot riiklike ja rahvusvaheliste kutse-eetika eeskirjade kohta; - valmistub diskussiooniks - tutvub eetika- ja õigusnormide tähendusega politseitöös ning riiklike ja rahvusvaheliste politseieetika standarditega (E. Sieberk "Politseieetika: teooria ja praktika" lk 50-52 ja 69-75);

	- valmistub diskussiooniks - tutvub C. de Roveri käsiraamatu "Teenida ja kaitsta" lk-dega 138-141, 149-158; - tutvub politseitöös esinevate ebaeetiliste juhtumitega ja eetilise kaalutluse mudeliga (E. Sieberk "Politseieetika: teooria ja praktika" lk 35-43; E. Sieberk „Politseieetika kaasused“ lk 26-31); - koostab juhtumi analüüsi, kasutades eetilise kaalutluse mudelit; - lahendab Moodle`is rahvusvahelisi kutse-eetika eeskirju (Euroopa politsei eetikakoodeks, Frontexi eetikakoodeksi ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon) käsitlevad testid; - koostab ettekande riiklikest kutse-eetika eeskirjadest; - koostab õpiblogi ametniku eetikakoodeksi, politseivande ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes kirjeldatud isikuomaduste kohta; - koostab treeningplaanikehaliste võimete arendamiseks, treenib selle järgi iseseisvalt ja koostab plaani järgimise kohta aruande; - loeb mõttega läbi õppeinfosüsteemis toodud õiguse süsteemi tundmise õppematerjalid; - koostab kirjaliku juhtumianalüüsi, milles vastab kõikidele juhtumi kohta esitatud küsimustele õigesti, toob välja haldusaktis või toimingu põhjenduses õigusliku aluse, faktilised eeldused ning põhjendused; - koostab iseseisvalt õigusliku kaasuse, rakendades HMS ja ATSS põhimõtteid. Valmistub diskussiooniks , tutvudes eelnevalt õiguslase kirjanduse ja haldusmenetluse läbiviimise halduskohtu praktikaga; - kirjeldab, mis on põhiõigused, inimõigused; - lahendab kaasuseid, mis põhinevad: Põhiseaduse, ÜRO Inimõiguste ülddeklaratsiooni, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, ÜRO pagulasseisundi konventsioon (Genfi 1951) ja 1967 aasta pagulasseisundi protokolli, EL põhiõiguste harta, Majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvaheline pakti, Piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni, Lapse õiguste konventsiooni, Lastekaitseseaduse, Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2011/36/EL (2011) ET, Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse rakendamisel; - lahendab kaasuste rahvusvahelise kaitse, oletatava inimkaubitsemise või smuugeldamise kohta.
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- SKA Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend. Kättesaadav Digiriiulis. - Teppan, P. Teppan Kaasaja õpiteooriate lähtepunktid. Kättesaadav Digiriiulis. - Ametniku eetikakoodeks. Kättesaadav kodulehelt: Avaliku teenistus. - Erelt, M., Erelt, T. & Ross, K. Eesti keele käsiraamat. - Erelt, T., Leemets, T., Mäearu, S. & Raadik, M. Eesti õigekeelsussõnaraamat. - Euroopa politsei eetikakoodeks (The European Code of Police Ethics). 2001. Council of Europe. - Ethics of Border Security - Frontex - Europa EU. - Cees de Rover. Inimõigused ja humanitaarõigus politsei ja julgeolekujõududele. - Sieberk, E., Politseieetika kaasused. Kättesaadav Digiriiulis. - Sieberk, E., Politseieetika: teooria ja praktika. Kättesaadav Digiriiulis. - Põllumäe, S. Sissejuhatus õigusesse: näiteid ja harjutusi õppeaine "Sissejuhatus õigusesse" HLSC5001 loengukursuse juurde. - Kiris, A. <i>et al.</i> Õigusõpetus. - Weinec, J., Jalak, R. Kehalised võimed ja organism. <u>Soovituslikud allikad</u> - Aavik, T., Keerus, K., Lõuk, K., Nõmper, A., Pevkur, A., Eetikakoodeksite käsiraamat.

	- Genotsiidi vältimise ja karistamise konventsioon. - Laanemäe, A. Eetika alused. - Raadik, M. Väikesed tarbetekstid. - Euroopa politseideklaratsioon (Declaration on Police - DP). 1979. Council of Europe. - Pojman, L. P. Eetika: õiget ja väärast avastamas. - Narits, R. Õiguse entsüklopeedia. - Ajakavas, loengus ja e- õppekeskkonnas viidatud õigusaktid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Vahetu sunni ja turvataktika rakendamine	9 EKAP	Raimo Kiveste, Andres Kutser, Ants Kalev, Oliver Purik, Heldur Lomp, Jaak Kiviste, Leho Tummeleht, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija käsitleb õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult politsei teenistusrelvi ja erivahendeid ning kohaldab enesekaitse- ja kinnipidamise võtteid.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. käsitleb ja kasutab politsei tulirelvi õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult; 2. käsitleb ja kasutab iseseisvalt ning meeskonnaliikmena politsei külmrelvi, gaasirelvi ja erivahendeid ning rakendab enesekaitse ja kinnipidamise võtteid õiguspäraselt, turvaliselt, tulemuslikult; 3. annab vältimatut esmaabi.		1. kirjeldab teenistusrelvade kandmist ja hoidmist vastavalt õigusaktidele ja relva ohutu käitlemise põhimõtetele ning selgitab tulirelva kasutamise õiguslikke aluseid lähtudes õigusaktidest ja PA juhenditest; 2. kirjeldab politsei teenistuspüstoli ja tugirelva tööpõhimõtet, osasid ja nende otstarvet; 3. võtab ohutusreegleid järgides püstoli mittetäielikult lahti, puhastab ja paneb kokku vastavalt juhendile; 4. sooritab laskeharjutused erinevates laskeasendites, kaugustel, kiirusel, liikudes, varjet kasutades, tõrget eemaldades, hämaras, kilpi ja kiivrit kasutades, iseseisvalt ja meeskonnaliikmena ning järgides ohutust; 5. sooritab Politsei- ja Piirivalveameti lasketesti; 6. järgib üksi ja koos meeskonnakaaslasega isikuga suhtlemisel ja kinnipidamisel turvataktika reegleid; 7. ründe korral eemaldub ründejoonelt, kukub turvaliselt; 8. vabaneb erinevatest haaretest, kasutades valutundlike punkte; 9. füüsilise ründe tõrjumisel kasutab blokeerimist, erinevaid käe- ja jalalööke; 10. rakendab üksi või meeskonna liikmena ohutult ning situatsioonile sobivat isiku kinnipidamise- ja edasitoimetamise võtteid ning oskab ära hoida tervisekahjustamist ja lämbumisohtu kinnipidamisel; 11. kasutab ründe tõrjumisel vastavalt situatsioonile politsei erivahendeid, külm või gaasirelva ning annab esmaabi peale gaasirelva või külmrelva kasutamist; 12. kaitseb teenistusrelva äravõtmise eest ja relvitustab tulirelvaga ründaja; 13. kasutab üksi või meeskonna liikmena sunni rakendamisel käeraudu ja sidumisvahendeid, viib läbi turvakontrolli, ohtliku või keelatud eseme leidmisel teeb isikule ja tema asjade läbivaatuse ning võtab eseme hoiule, järgides politsei turvataktika põhimõtteid;	

	14. sundpeatab sõiduki sundpeatamise vahendiga, teetõkke, mitme politseisõidukiga või tulirelva kasutades, järgides turvataktika põhimõtteid; 15. kasutab isiku sõidukist väljavõtmisel ja kinnipidamisel olukorrale vastavat füüsilist jõudu ja paigutab isiku politseisõidukisse, järgides turvataktika põhimõtteid; 16. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete ja vereringehäirete nähud; 17. rakendab simulatsiooni käigus taaselustamise ABC-d ja kirjeldab äkksurma tunnused; 18. kirjeldab traumade tekkemehhanismi ning lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist; 19. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Kontrolltöö teenistusrelvade kandmise ja hoidmise ning relva ohutu käitlemise põhimõtete kohta.	1. kirjeldab teenistusrelvade kandmist ja hoidmist vastavalt õigusaktidele ja relva ohutu käitlemise põhimõtetetele ning selgitab tulirelva kasutamise õiguslikke aluseid lähtudes õigusaktidest ja PA juhenditest; 2. kirjeldab politsei teenistuspüstoli ja tugirelva tööpõhimõtet, osasid ja nende otstarvet; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - valikvastustega ja vabatekstiga testis on antud 60% õigeid vastuseid.
HM 2. Demonstratsioon - püstoli mittetäielik lahti võtmine ja puhastamine.	3. võtab ohutusreegleid järgides püstoli mittetäielikult lahti, puhastab ja paneb kokku vastavalt juhendile; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija võtab õigesti ja ohutult püstoli osaliselt lahti ja paneb kokku; - püstoli hooldamisel on lähtunud püstoli hooldamise juhendist, visuaalsel vaatlusel ei ole vintrauas ega teistel relva osadel tahma jälgi.
HM 3. Laskeharjutuste sooritamise – relva kasutamine erinevates olukordades.	4. sooritab laskeharjutused erinevates laskeasendites, kaugustel, kiirusel, liikudes, varjet kasutades, tõrget eemaldades, hämaras, kilpi ja kiivrit kasutades, iseseisvalt ja meeskonnaliikmena ning järgides ohutust; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija demonstreerib relva ohutut käsitlemist ja sooritab harjutused tabamustega etteantud piirkonda, mahtudes etteantud ajalistesse piirangutesse (kui harjutus on ajalise piiranguga).
HM 4. Lasketest Teenistuspüstolist laskmise testi sooritab õppija teenistuspüstolist vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti käskkirjale. Testi sooritamiseks on kaks katset.	5. sooritab Politsei- ja Piirivalveameti lasketesti; <u>Hindekriteeriumid:</u> Lasketulemuse hindamine: - 16-18 silma: hinne „3“; - 22-24 silma: hinne „4“; - 28-30 silma: hinne „5“. Sektorid: A sektor - 5 punkti, B ja C sektor - 3 punkti, D sektor - 1 punkt.
HM 5. Demonstratsioon – enesekaitse võtted ja esmaabi andmine peale gaasirelva või külmrelva kasutamist.	6. järgib üksi ja koos meeskonnakaaslasega isikuga suhtlemisel ja kinnipidamisel turvataktika reegleid; 7. ründe korral eemaldub ründejoonelt, kukub turvaliselt; 8. vabaneb erinevatest haaretest, kasutades valutundlike punkte;

Õppija demonstreerib iga loetletud tehnika raames vähemalt kahte võtet: - isikute kontrollimise tehnikad; - ründejoone vabastamine; - kukkumise tehnikad; - käelukud; - kaitse ja kinnipidamisviisid; - külm- ja gaasirelva kasutamine; - löögi ja tõrjetehnikad; - teenistusrelva kaitse ja tulirelva ähvarduse tõrjumine; - külmrelva ründe tõrjumine; - erivahendite kasutamine. Esmaabi. Õppija: - loetleb enamlevinud liigese vigastuse tekkepõhjused ja kirjeldab sümptomeid; - kirjeldab, kuidas ära hoida vigastusi; - selgitab esmaabi andmise võtteid peale gaasirelva või külmrelva kasutamist; - annab asjakohast esmaabi peale gaasirelva või külmrelva kasutamist.	- füüsilise ründe tõrjumisel kasutab blokeerimist, erinevaid käe- ja jalalööke; - rakendab üksi või meeskonna liikmena ohutult ning situatsioonile sobivat isiku kinnipidamise- ja edasitoimetamise võtteid ning oskab ära hoida tervisekahjustamist ja lämbumisohtu kinnipidamisel; - kasutab ründe tõrjumisel vastavalt situatsioonile politsei erivahendeid, külm või gaasirelva ning annab esmaabi peale gaasirelva või külmrelva kasutamist; - kaitseb teenistusrelva äravõtmise eest ja relvitustab tulirelvaga ründaja; - kasutab üksi või meeskonna liikmena sunni rakendamisel käeraudu ja sidumisvahendeid, viib läbi turvakontrolli, ohtliku või keelatud eseme leidmisel teeb isikule ja tema asjade läbivaatuse ning võtab eseme hoiule, järgides politsei turvataktika põhimõtteid; <u>Hindekriteeriumid:</u> Hinne „5“ Jõu kasutamise tehnikad või enesekaitsevõtted on sooritatud kiirelt ja sujuvalt, tehniliselt õigesti. Käsklused on antud õiges järjekorras, tugeva hääletooniga, selgelt ja üheselt mõistatavalt. Külm- ja gaasirelva ning erivahendi või enesekaitse võtete sooritamisel rakendatakse vahetut sundi sellisel määral, mis on vajalik eesmärgi saavutamiseks ja proportsionaalne kaitse või ründe iseloomule. Peale sunni rakendamist osutatakse vajadusel esmaabi. Hinne „4“ Enesekaitsevõtted on sooritatud tervikuna tehniliselt õigesti, kiiresti ja sujuvalt, kuid soorituse käigus tuleb ette vigu, mis ei mõjuta otseselt võtte sooritamise lõpptulemust. Käsklused on antud õiges järjekorras selgelt ja üheselt mõistatavalt kuid vaikselt häälega. Erivahendite, külmrelva ja gaasirelva kasutamise oskuste demonstreerimisel esineb väheolulisi vigu. Külm- ja gaasirelva ning erivahendi või enesekaitse võtete sooritamisel rakendatakse vahetut sundi sellisel määral, mis on vajalik eesmärgi saavutamiseks ja proportsionaalne kaitse või ründe iseloomule. Peale sunni rakendamist osutatakse vajadusel esmaabi. Hinne „3“ Sooritus on tehtud üldjoontes õigesti, kuid jõu kasutamise tehnikate või enesekaitsevõtete sooritamisel tehakse vigu, mis võivad mõjutada otseselt võtte tehnikat või lõpptulemust. Liigutused ei ole koordineeritud ja tehnikate sooritamisel esineb palju põhjendamatuid pause. Käsklused on antud vaikselt häälega. Käskluste järjekorras esineb ebatäpsusi; käsklused on antud sellise kiirusega, mis ei võimalda kontrollitaval käsklusi täita. Erivahendite, külmrelva ja gaasirelva kasutamise oskuste demonstreerimisel esineb tehnilisi vigu. Külm- ja gaasirelva ning erivahendi või enesekaitse võtete sooritamisel rakendatakse vahetut sundi sellisel määral, mis on vajalik eesmärgi saavutamiseks ja proportsionaalne kaitse või ründe iseloomule. Peale sunni rakendamist osutatakse vajadusel esmaabi.
HM 6. Demonstratsioon - sõiduki peatamine ja isikute sõidukist sundväljavõtmine. Hinnatavad tegevused: - sõiduki sundpeatamine sundpeatamise vahendiga;	- sundpeatab sõiduki sundpeatamise vahendiga, teetõkke, mitme politseisõidukiga või tulirelva kasutades, järgides turvataktika põhimõtteid; - kasutab isiku sõidukist väljavõtmisel ja kinnipidamisel olukorrale vastavat füüsilist jõudu ja paigutab isiku politseisõidukisse, järgides turvataktika põhimõtteid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - sõiduk on peatatud sundpeatamise vahendiga järgides turvataktika põhimõtteid; - sõiduk on „karpi“ võetud, sõidukile on turvaliselt lähenetud ja julgestus on 360 kraadi tagatud;

- kahe sõidukiga sõiduki sundpeatamine; sõidukile lähenemine; julgestamine; - isiku sõidukist sundväljavõtmine ja kinnipidamine.	- isik on sõidukist välja võetud olukorrale vastavat jõudu kasutades ja turvataktika reegleid järgides.
HM 8. Esmaabi test - põhifunktsioonide häirete tundmine.	16. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete ja vereringehäirete nähud; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija demonstreerib teadmisi põhifunktsioonide häirete, st teadvus-, hingamis- ja vereringehäirete äratundmiseks ja esmaabi andmiseks ning eristab traumasid tekkemehhanismide järgi;
HM 9. Taaselustamise simulatsioon Situatsioonülesande lahendamisel tunneb õppija ära äkksurma, lähtub elustamisel algoritmist (äkksurm üle südameseiskuse tunnistajate juuresolekul, äkksurm üle hingamisseiskuse, imikute ja laste äkksurm). Tagab elustamise käigus piisava vereringe ja adekvaatse hingamise, lähtub enda ohutusest.	17. rakendab simulatsiooni käigus taaselustamise ABC-d ja kirjeldab äkksurma tunnused; <u>Lävendikriteeriumid</u> - õppija rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused.
HM 10. Demonstratsioon - traumade situatsioonülesannete lahendamine.	18. kirjeldab traumade tekkemehhanismi ning lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist; 19. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija lähtub traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist - tagab vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud. Kahe abiandja olemasolul paigaldab kaelakrae, hoiab kaela või on vastavalt kannatanu külili keeraja rollis - demonstreerib koostöö oskust. Õpetab, kuidas keerata kannatanut külili, hoides ise kaela.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristavalt. Õppija peab sooritama lävendtasemel kontrolltöö teenistusrelvade kandmise ja hoidmise ning relva ohutu käitlemise põhimõtete kohta (1, 2); demonstreerima püstoli mittetäielikku lahti võtmist ja puhastamist (3), sooritama laskeharjutused erinevates olukordades (4); demonstreerima sõidukite peatamist ja isikute sõidukist väljavõtmist (14, 15); sooritama esmaabi testi (16), taaselustamise simulatsiooni (17) ja traumade situatsioonülesande (18, 19). Mooduli hinne kujuneb lasketesti (5) ja enesekaitse võtete demonstratsiooni (6-13) alusel. Hinnatel on võrdne osakaal.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid

L - 6 S - 42 P - 0 I - 30	Teema 1. Politsei tulirelvade kasutamine 1.1. Politsei erivahendid ja relvastus 1.2. Õiguslik regulatsioon 1.3. Ohutu käitlemise eeskiri 1.4. Politsei teenistuspüstoli tehnilised andmed, osad- mehhanismid: nende otstarve, tööpõhimõte 1.5. Teenistuspüstoli laskemoon 1.6. Teenistuspüstoli hooldamine 1.7. Vöörihm, kabuur ja salvetasku 1.8. Relva laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine 1.9. Laskeasend, relvahaare, sihtimissilma valik, sihtimisjoon, hingamine, sihtimine ja päästmine 1.10. Põhivead laskmisel, vigade analüüs ning märklehe analüüs 1.11. Laskeharjutused teenistuspüstolist erinevatelt distantssidelt ja laskeasenditest 1.12. Salvevahetus 1.13. Tõrked 1.14. Kiirlaskmine 1.15. Laskmine ja relva käsitsemine ühe käega 1.16. Laskeharjutused otsustamaks, kas tulistada või mitte, käskluste andmine 1.17. Varjete kasutamine, sõiduki kasutamine varjena 1.18. Relvaga liikumine, positsiooni vahetus, liikudes laskmine 1.19. Laskmine pimedas ja piiratud nähtavuses, taskulambi kasutamine 1.20. Laskmine liikuvast sõidukist 1.21. Ründe tõrjumine, relva vahetus, sihtmärgi valik, mitme märgi tabamine, korraldused 1.22. Laskmine meeskonnas (patrullpaaris), laskeharjutused kilbi ja kiivriga Õppemeetodid Loengud teemadel: politsei erivahendid ja relvastus, õiguslik regulatsioon, ohutu käitlemise eeskiri, politsei teenistuspüstoli tehnilised andmed, osad- mehhanismid, teenistuspüstoli laskemoon, teenistuspüstoli hooldamine, relva laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine. Praktilised harjutused/ demonstratsioonid teemadel: laskeasend, relvahaare, sihtimissilma valik, sihtimisjoon, hingamine, sihtimine ja päästmine; põhivead laskmisel, vigade analüüs ning märklehe analüüs, laskeharjutused teenistuspüstolist erinevatelt distantssidelt ja laskeasenditest, salvevahetus, tõrked, kiirlaskmine, laskmine ja relva käsitsemine ühe käega, laskeharjutused otsustamaks kas tulistada või mitte, käskluste andmine, varjete kasutamine, sõiduki kasutamine varjena; relvaga liikumine, positsiooni vahetus, liikudes laskmine; laskmine pimedas ja piiratud nähtavuses, taskulambi kasutamine; laskmine liikuvast sõidukist; ründe tõrjumine, relva vahetus, sihtmärgi valik, mitme märgi tabamine, korraldused; laskmine meeskonnas (patrullpaaris), laskeharjutused kilbi ja kiivriga.
L - 0 S - 78 P - 0 I - 48	Teema 2. Enesekaitse ja kinnipidamistehnikate rakendamine 2.1. Isikute kontrollimine, kolmnurgareegel 2.2. Ründejoone vabastamine. Põiklemised, liikumised ette, taha, kõrvale 2.3. Kukkumised 2.4. Erinevad saatmisviisi, meeskonna liikmena isiku kinnipidamine, saatmine

	2.5. Maha viimised 2.6. Haaretest vabanemised 2.7. Löögitehnikad ja tõrjetehnikad 2.8. Noa ründe tõrjed 2.9. Teenistusrelva kaitse. Relva ähvardus 2.10. Politsei külmrelva kasutamine sunni rakendamisel. Hoiatused, käsklused, keelatud ja lubatud löögipiirkonnad 2.11. Politsei gaasirelva kasutamine sunni rakendamisel. Esmaabi peale gaasi kasutamist 2.12. Käeraudade või sidumisvahendite kasutamine sunni rakendamisel 2.13. Turvakontrolli, isikule ja tema asjade läbivaatus 2.14. Ründe tõrjumine, sobiva vahendi valik, vajadusel vahendit muutmise 2.15. Turvataktika põhimõtete eiramisel aset leidnud juhtumid 2.16. Turvataktika põhireeglid (distsants, 360, +1, kommunikatsioon, koostöö, info, eraldamine), käitumine erinevate isikutega (joobes, grupp, agressiivne isik) 2.17. Isikute transport politseisõidukis 2.18. Isikute kinnipidamine sõidukist sh isiku sõidukist sundväljavõtmine 2.19. Sõiduki peatamine sundpeatamise vahendiga, teetõkke, mitme politseisõidukiga või tulirelva kasutades Õppemeetodid Praktilised harjutused: enesekaitse ja kinnipidamise võtted, külmrelva, gaasirelva ja käeraudade kasutamine. Arutelu: turvataktika intsidendid, turvataktika põhireeglid, transport sõidukis ja sõiduki sundpeatamine. Praktilised harjutused: joobes isiku, isiku grupist ja agressiivse isiku kinnipidamine, sõidukist väljavõtmine ja transport ning sõiduki sundpeatamine.
L - 8 S - 10 P – 0 I - 12	Teema 3. Esmaabi andmine 3.1 Vigastused politseitöös: liiklusõnnetus, ärritav aine, löögivigastus, lasuvigastus, liigesetrauma, luumurd, lämbumine, alajahtumine, uppumine 3.2 Esmaabi andja ohutuse tagamine, kannatanule abi osutamise ja edasitoimetamise viisid ja tehnikad erinevates olukordades 3.3 Teadvushäired: epilepsia, insult, diabeet, mürgistused 3.4 Hingamishäirete hindamine ja esmaabi hingamishäirete korral 3.5 Vereringehäired ja selle põhjused, esmaabi: minestus, valud rinnus, äkksurm üle südame seiskumise. Äkksurm üle hingamisseiskuse: lämbumine, uppumine, alajahtumine, poomine. Laste äkksurma põhjused 3.6 Traumade tekkemehhanismid, peaaajutraumad, silmatraumad, rindkereorganite vigastused, kõhuõõneorganite vigastused. Laste traumade eripära 3.7 Pehmete kudede kinnised vigastused, luumurrud, lülisamba vigastused 3.8 Haavad ja välised verejooksud. põletused, plahvatusvigastused 3.9 Laskevigastused, plahvatusvigastused, amputeerimisvigastused 3.10 Elektri trauma 3.11 Enamlevinud nakkushaigused ja nendesse nakatumise vältimise võimalused Õppemeetodid Loeng politseitöös esinevate vigastuste, enamlevinud nakkushaiguste, esmaabiandja ohutuse kohta.

	Praktilised harjutused: elustamine mannekeenidel, traumadega kannatanute praktilised käsitlused sh. lülisambavigastused, kaelakrae paigaldamine, verejooksude peatamine – sh arterižguti kasutamine.		
Iseseisev töö: 90 Õppija:	- lahendab õppejõu poolt antud kaasuse, milles analüüsib relva kasutamise õiguspärasust ja turvataktika reeglite järgimist; - harjutab iseseisvalt relva lahtivõtmist ja kokkupanekut; - harjutab laskmise aluseid (õige laskeasend, relvahaare, päästiku käsitsemine, sihtimine ja suunamine) ja treenib laskesimulaatoril; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused distantsti säilitamiseks. Harjutab kukkumistehnikaid; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused isikute saatmiseks üksi või paaris. Harjutab käelukke; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused isikute mahaviimiseks. Harjutab paaristegevusi isikute mahaviimiseks; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused erinevatest haaretest vabanemiseks. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused tõrjumaks noalööke alt, ülalt, otse, küljelt; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused kaitsmaks teenistusrelva. Harjutab tulirelva tõrjeid; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused sooritamaks erinevaid lööke nii käte kui jalgadega; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused käsitlemaks külmrelva. Politseinuia avamised, erinevad löögi- ja tõrjetehnikad; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused käsitlemaks gaasirelva; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused käeraudade kasutamiseks, kui isik on püsti, kõhuli, toe najal, käed ees; - loeb mõttega läbi esmaabi loengumaterjali ja erakorralise meditsiinitehniku käsiraamatu; - tutvub ÕIS'is esitatud esmaabi õppekirjandusega ja loengukonspektiga, kinnistamaks tunnis omandatud teadmisi; - loeb mõtestatult läbi PPA turvataktika analüüsid ja turvataktika soovitusel ning seostab õpitud tegevustega; - loeb mõtestatult läbi korrakaitse seaduse vahetu sunni regulatsiooni ja seostab õpitud tegevustega.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Kutser, A. Relvastuse konspekt. - Kutser, A. Sõiduki kasutamine relvastatud ründe korral. Kättesaadav: Digiriiulis. - Kalev, A. Politseinik tulejoonel. - Kalev, A. Politsei enesekaitseõpik. - Laaring, M. Pars, S. Kranich, H. Nuka, E. Kiviste, J. Mikiver, M. Roosve, T. Vanaisak, Ü. Korrakaitse seadus. Kommenteeritud väljaanne. Kättesaadav: Digiriiulis. - Politsei turvataktika analüüsid ja soovitusel. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Teenistusrelva liigid ning teenistusrelvade, nende laskemoona ja tulirelva osade käitlemise ja üleandmise kord. Kättesaadav: Riigiteatajast - Politsei- ja Piirivalveameti vahetu sunni, eriettevalmistuse, erivahendite ja teenistusrelvade alased käskkirjad, juhised, ringkirjad. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Luhtmaa, H. Esmaabiõpetuse loengumaterjal. - Erakorralise meditsiini tehniku käsiraamat. Võrgumaterjal, kättesaadav: (www.innove.ee/et/kutseharidus/uudised/49/oppematerjal).		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Avaliku korra kaitsmine	35 EKAP	Ülle Vanaisak, Jaak Kiviste, Germa Kuk, Sirvi Pezonen, Rene Murumaa, Piret Teppan, Marek Liiva, Leho Tummeleht, Kai Veispak-

			Rawlings, Oliver Purik, Ants Kalev, Heldur Lomp, Rauni Rohuniit, Jelena Kapura, Aida Hatšaturjan, külalisõppejõud.
Nõuded mooduli alustamiseks:	Õppijal peab olema läbitud vahetu sunni ja turvataktika rakendamise moodul ning alarmsõidu teema läbimise eelduseks on B-kategooria sõiduõpetuse läbimine.		
Mooduli eesmärk:	Õpetusega taotletakse, et õppija tunneb elulises juhtumis ära politsei sekkumist vajava olukorra, kasutab probleemi lahendamisel sobivaid korraükselisi meetmeid, tegutseb turvaliselt ja kasutab sobivat sekkumise taktikat.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
1. tunneb elulises juhtumis ära politsei sekkumist vajava olukorra (ohukahtluse, ohu või korrariikumise), kogub iseseisvalt infot ja tõlgendab seda kriitiliselt lähtudes korraükseseaduses, eriseadustes ja asjakohases EL õiguses sätestatust; 2. rakendab koos patrullpaarilisega korraükselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrariikumise kõrvaldamiseks, valib sobiva politseitöö mudeli ja kasutab politseitaktikat lähtudes ratsionaalse valiku põhimõttest; 3. viib läbi liiklusjärelvalvet järgides seadusi ja turvataktikat põhimõtteid; 4. valdab tööks vajalikke suhtlemisoskusi, on nii riigikeeles kui ühes võõrkeeles võimeline selgitama ja lahendama probleeme iseseisvalt ja meeskonnaliikmena; 5. vormistab keeleliselt korrektseid dokumente ja kasutab politsei infosüsteeme lähtudes õigusaktidest ja juhenditest; 6. juhib simuleeritud sündmusel turvaliselt politsei alarmsõidukit; 7. analüüsib oma õpitulemusi ja avaliku	1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikumise, lähtudes korraükseseadusest ja eriseadustes sätestatust; 2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut; 3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korraüksesündmuse lahendamisel, järgides inimväärikuse põhimõtet, politsei põhiväärtusi ja eetikat; 4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korraükseseaduses ja eriseadustes sätestatut ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest; 5. valib koostöös patrullpaarilisega sobiva tegevuse ohtude tõrjumiseks, sh süütegude ennetamiseks, lähtudes piirkonna analüüsist, patrulli ülesandest ja kasutades ratsionaalse valiku põhimõtteid; 6. kasutab simuleeritud korraüksesündmuse lahendamisel turvataktikat ja valib sobiva suhtlemisviisi; 7. edastab simuleeritud sündmuse lahendamisel sobiva ennetussõnumi, suheldes riigikeeles ja ühes võõrkeeles; 8. kontrollib sõidukeid ja isikuid ning isikute riigis viibimise õiguslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; 9. hindab kaasuse põhjal rahvusvahelise politseikoostöö põhimõtete rakendamise vajadust lähtudes siseriiklikest ja rahvusvahelistest õigusaktidest ja selgitab nende rakendamist; 10. tuvastab isikuid ja transpordivahendeid lähtudes ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; 11. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteeme, juhindudes õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktika põhimõtetest; 12. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamist; 13. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotroopse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamist; 14. juhib politsei alarmsõidukit õppesõiduplatsil, kasutades ohutuid sõiduvõtteid ja alarmseadmeid, arvestades alarmsõidu iseärasusi ja võimalikke ohtusid; 15. valvab avalikku korda patrullpolitseinikuna ja maismaapiiril, rakendades korraükselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrariikumise kõrvaldamiseks, valides sobiva politseitöö mudeli ja kasutades politseitaktikat;		

korra kaitsmise praktika kogemusi.	16. koostab praktikaaruande praktikal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika korralduse kohta.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Kirjalik kaasuse lahendamine avaliku korra kaitsealasse jääva juhtumi lahendamiseks. Õppija lahendab kaasuse iseseisvalt, etteantud mudeli alusel. HM 2. Praktilise ülesande lahendamine simuleeritud keskkonnas (rühmatöös õppija lahendab praktilise harjutuse/ ülesande lähtuvalt saadud rollist). Simuleeritud korrakaitse ülesande lahendamisel õppija demonstreerib sidevahendite, video jäädvustamise ja andmebaaside kasutamise oskust, sekkub õiguslikel alustel ja tuvastab korrariikkuja isikusamasuse. HM 3. Õpimapp Õpimapp sisaldab (auditoorse, praktilise ja iseseisva töö käigus) õpilase koostatud ettekirjutust, ametiabi taotlust, lähisuhtevägivalla juhtumi lahendamise infolehte, patrull-lehte ja riikliku järelevalve erimeetmete protokolle. HM 4. Kaasuse lavastamine, salvestamine ja lahendi tutvustamine (rühmatöö, õppija lahendab praktilise kaasuse lähtuvalt saadud rollist).	1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab, kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikkumisega, lähtudes korrakaitse seadusest ja eriseadustes sätestatust; 2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut; 3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korrakaitse sündmuse lahendamisel, järgides inimväärikuse põhimõtet, politsei põhiväärtusi ja eetikat; 4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korrakaitse seaduses ja eriseadustes sätestatut ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest; <u>Lävendikriteeriumid (kaasuse lahendamine):</u> - kaasuse lahendus vastab etteantud kaasuse lahendamise mudelile; - õppija selgitab, miks juhtum jääb avaliku korra kaitsealasse, kes on avaliku korra eest vastutav isik, kust tuleb sekkumise pädevus ja volitused meetmete kohaldamiseks. - õppija analüüsib, millised meetmed on eesmärgi saavutamiseks kohased ja vajalikud ning võrdleb põhiseaduslike õiguste riiveid kaitstavate hüvedega ja põhjendab riivete vajalikkust. - õppija annab ülevaate meetmete kohaldamise protsessist ja selgitab dokumenteerimise aluseid. <u>Lävendikriteeriumid (praktilise ülesande lahendamine):</u> - õppija kasutab simuleeritud korrakaitse ülesande lahendamisel oskuslikult salvestus-, sidevahendeid ja andmebaase; - käsitseb raadioterminali ja edastab info vastavalt raadioside korrale, kasutab kuuldekoode ja markereid, järgib isikuandmete kaitse ja infoturbe nõudeid; - õppija, pöördudes avaliku korra eest vastutava isiku poole, täidab selgitamiskohustust, viib läbi tema küsitlemise ja dokumentide nõudmise ning isikusamasuse tuvastamise; - rühm koostab sooritusest eneseanalüüsi, hinnates iga rühmaliikme panust sündmuse lahendamisse; - eneseanalüüs on esitletud korrektselt (sisaldab sissejuhatust, sisuarendust ja kokkuvõtet). <u>Lävendikriteeriumid (õpimapp):</u> - õpimapp sisaldab õppija poolt tunnis rühmatööna või individuaalse tööna koostatud järgmisi (näidis)dokumente: ettekirjutus, ametiabi taotlus, lähisuhtevägivalla juhtumi lahendamise infoleht, patrullileht ja riikliku järelevalve erimeetmete protokollid (küsitlemine ja dokumendi nõudmine, isikusamasuse tuvastamine, kutse ja sundtoomine, kainenema toimetamine, turvakontroll, viibimiskeeld, joobe kontrollimine ja tuvastamine, valdaja tahte vastaselt valdusesse sisenemine, valduse läbivaatus, vallasasja läbivaatus, vallasasja hoiulevõtmine, isiku läbivaatus, sõiduki peatamine, juhtimiselt kõrvaldamine, sõiduki teisaldamine). <u>Lävendikriteeriumid (kaasus):</u> - kaasus lavastatakse ja salvestatakse rühmatööna politseilist sekkumist vajava sündmuse lahendamiseks. Lavastusest nähtub politseiametnike õige või vale käitumine.

Näitlikustatakse avaliku korra kaitsealasse jäävat juhtumit ja töötatakse välja lahend politsei õiguspäraseks sekkumiseks.	- õppijad lahendavad kaasuse juhindudes kaasuse lahendamise mudelist. Selgitavad, miks juhtum jääb avaliku korra kaitsealasse, kes on avaliku korra eest vastutav isik, kust tuleb sekkumise pädevus ja volitused meetmete kohaldamiseks. - õppijad analüüsivad, millised meetmed on eesmärgi saavutamiseks kohased ja vajalikud. Võrdlevad põhiseaduslike õiguste riiveid kaitstavate hüvedega ja põhjendavad riivete vajalikkust. - õppijad annavad ülevaade meetmete kohaldamise protsessist ja selgitavad dokumenteerimise aluseid.
HM 5. Valik- ja essevastustega kirjalik test ja praktiline ülesanne sõidukiiruse mõõtmise ja isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse kontrollimise, mõõtmisese kohta. Kirjalikus testis näitab õpilane teadmisi mõõtemetoodikate, seadmete kasutusjuhendite ja mõõteseadusest tulenevate nõuete kohta.	12. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamise; 13. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotropse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamise; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija vastab õigesti vähemalt 75 protsendile testi küsimustest; - mõõdab ja vormistab nõuetekohaselt mootorsõiduki liikumiskiiruse; - kontrollib, mõõdab ja vormistab nõuetekohaselt isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse.
HM 6. Kirjalik test Õppija vastab testi küsimustele, millega näitab liiklusreeglite tundmist.	11. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteeme, juhindudes õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktila põhimõtetest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - liiklusreeglite test sisaldab 60 küsimust, millest vähemalt 92 protsenti (55) peab olema vastatud õigesti; - õppija kirjeldab sõiduki peatamise aluseid;
HM 7. Simuleeritud sündmuste lahendamine jalgsi- ja autopatrullis (rühmatöös õppija lahendab simuleeritud sündmuse lähtuvalt saadud rollist ja täidab meetmete kohaldamise protokollid). Õppija vastab suuliselt küsimustele taktika ja meetodite kohta. Lahendatakse järgmised sündmused (simulatsioon): 1) alaealise poolt tubatoote ja tubakatootega seonduva toote tarbimise keeldude rikkumine; 2) alaealise poolt alkohoolse joogi tarbimise piirangute rikkumine;	1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikkumisega, lähtudes korra- ja seadusest ja eriseadustes sätestatust; 2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut; 3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korra- ja seadusest sündmuse lahendamisel, järgides inimväärikuse põhimõtet, politsei põhiväärtusi ja eetikat; 4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korra- ja seadusest sündmuse lahendamisel ja eriseadustes sätestatust ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest; 5. valib koostöös patrullpaarilisega sobiva tegevuse ohtude tõrjumiseks, sh süütegude ennetamiseks, lähtudes piirkonna analüüsist, patrulli ülesandest ja kasutades ratsionaalse valiku põhimõtteid; 6. kasutab simuleeritud korra- ja seadusest sündmuse lahendamisel turvataktilat ja valib sobiva suhtlemisviisi; 7. edastab simuleeritud sündmuse lahendamisel sobiva ennetussõnumi, suheldes riigikeeles ja ühes võõrkeeles; 8. kontrollib sõidukeid ja isikuid ning isikute riigis viibimise õiguslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; 10. tuvastab isikuid ja transpordivahendeid lähtudes ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest;

3) avalikus kohas käitumise üldnõuete rikkumine; 4) mujal, kui avalikus kohas teisi oluliselt häiriva müra või valgusefektide tekitamine; 5) kehaline väärkohtlemine (lähisuhtevägivalla juhtum); 6) salakaubavedu; 7) narkootilise või psühhotropse aine ebaseaduslik käitlemine; 8) väheväärtusliku asja vargus; 9) EV riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseaduslik ületamine; 10) välismaalase seadusliku aluseta Eestis viibimine; 11) keelatud relv; 12) keelatud avalik koosolek; 13) vägivald võimuesindaja vastu; 14) turvavöö on nõuetekohaselt kinnitamata; 15) suurima lubatud sõidukiiruse ületamine; 16) juhtimisõiguseta isiku poolt sõiduki juhtimine; 17) sõiduki juhtimine joobeseisundis; 18) liiklusjärelvalve (reid „Kõik puhuvad“).	11. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteeme, juhindudes õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktika põhimõtetest; 12. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamise; 13. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotropse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamise; 15. juhhib politsei alarmsõidukit turvaliselt õppesõiduplatsil, arvestades alarmsõidu iseärasusi ja võimalikke ohtusid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Õppija: - simuleeritud sündmuse lahendamisel järgib selgitamiskohustuse täitmise nõuet; - selgitab avaliku korra eest vastutavale isikule meetme(te) kohaldamise eesmärgi, tema õigusi ja kohustusi (vajadusel vene keeles), rakendab vajadusel vahetut sundi; - edastab olukorras ja isikule sobiva ennetussõnumi; - valib ohu ennetamiseks, ohu tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks sobiva(d) meetme(d) (näit riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületamise puhul peatab sõiduki, küsitleb ja nõuab dokumente, tuvastab isikusamasuse, arvestab ohuhinnanguid ja koostatud profiile, kohaldab vallasasja läbivaatust; mujal kui avalikus kohas teisi oluliselt häiriva müra tekitamise puhul kaasab ametiabi korras Päästeameti, siseneb valdaja tahte vastaselt tema eluruumi jmt); - kohaldab riikliku järelvalve meetmeid kaalutletult, eesmärgi suhtes proportsionaalselt, riivates isikute põhiseaduslikke õigusi seejuures vähimal vajalikul määral; - koostab sündmusest lähtuvalt meetmete kohaldamise dokumentatsiooni ja täidab patrullilehe; - riikliku järelvalve erimeetme kohaldamise protokollil on kõik kohustuslikud andmed: haldusorgani nimetus, ametniku nimi, koostamise aeg, koostamise koht, meetmele allutatud isiku andmed, õiguste tutvustamise kinnitus, sisu, allutatud isiku selgitused ja märkused) ja järgitud on kõiki seadustest tulenevaid kohustuslikke nõudeid (allkirjad, vaidlustamine); - järgib turvataktika ja politseitaktika põhimõtteid; - selgitab patrulli ülesannet ja hangib lisainfot, kasutab andmebaase, sidet; - liigub patrullis järgides turvataktika põhieegleid; - suhtleb olukorda ja suhtluspartnerit arvestavalt (vajadusel vene keeles) ning järgides eetika ja ennetuse põhimõtteid; - märkab ohte ja reageerib ohule; - teeb paarilisega eelnevalt kokkulepitud koostööd ja julgestab teda; - peab õigusrikuja(d) kinni ja teeb turvakontrolli, kasutab vahetut sundi õiguspäraselt; - põhjendab oma tegevust ja vastuvõetud otsuseid.
---	---

	<u>Lävendikriteeriumid:</u> (lisanduvad liiklusalase sündmuse lahendamisel) - valib simuleeritud ülesandes sõidukile sobiva peatamiskoha ja annab nõuetekohase peatumismärguande käega või politsei alarmsõiduki valgusseadmetega (vilkur, märgutuli); - läheneb sõidukile taktikaliselt õigesti ja kontrollib seda nõuetekohaselt patrullpaarilisega; - viib läbi nõuetekohaselt sõiduki-, juhi- , sõitjate- ja sõidudokumentide kontrolli; - kasutab kehtestatud korras raadiosidet ja politsei andmebaase info vastuvõtmisel ja edastamisel ning isikute ja dokumentide kontrollimisel; - küsib ja leiab täpsustavat ja asjassepuutuvat informatsiooni sõiduki- , juhi-, sõitjate ja sõidudokumentide kontrollimisel; - tuvastab rikkumise(d); - mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib seadme kasutamise; - kontrollib visuaalse vaatlusega ja kirjeldab isikul narkootilise ja psühhotroopse või muu uimastava aine tarbimisele viitavaid tunnuseid; - võtab vastu õiguspärase otsuse selle lahendamiseks; - reguleerib liiklust; - annab ülevaate simuleeritud ülesande täitmise järgselt politseiametniku ja sõidukijuhi õigustest ja kohustustest sõiduki peatamisel ja kontrollimisel.
HM 8. Kompleksülesanne väljakutsete lahendamise ja piiri valvamise kohta. Lähisuhtevägivalla juhtum Õppija lahendab koos toimekonnaliikmega simuleeritud väljakutse ja selgitab oma tegevust ja põhjendab otsuseid. Õppija vormistab vajalikud dokumendid (lähisuhtevägivalla infolehe, riikliku järelevalve meetme protokoll ja patrulli lehe). Grupiviisiline õigusrikkumine Õppija lahendab koos toimekonnaliikmega simuleeritud väljakutse, vajadusel kaasab ja kasutab abi. Selgitab oma tegevust ja põhjendab otsuseid. Vormistab dokumendid.	1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikkumisega, lähtudes korrakaitse seadusest ja eriseadustes sätestatust; 2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut; 3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korrakaitse sündmuse lahendamisel, järgides inimväärkuse põhimõtet, politsei põhiväärtusi ja eetikat; 4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korrakaitse seaduses ja eriseadustes sätestatut ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest; 5. valib koostöös patrullpaarilisega sobiva tegevuse ohtude tõrjumiseks, sh süütegude ennetamiseks, lähtudes piirkonna analüüsist, patrulli ülesandest ja kasutades ratsionaalse valiku põhimõtteid; 6. kasutab simuleeritud korrakaitse sündmuse lahendamisel turvataktikat ja valib sobiva suhtlemisviisi; 7. edastab simuleeritud sündmuse lahendamisel sobiva ennetussõnumi, suheldes riigikeeles ja ühes võõrkeeles; 8. kontrollib sõidukeid ja isikuid ning isikute riigis viibimise õiguslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; 9. hindab kaasuse põhjal rahvusvahelise politseikoostöö põhimõtete rakendamise vajadust lähtudes siseriiklikest ja rahvusvahelistest õigusaktidest ja selgitab nende rakendamist; 10. tuvastab isikuid ja transpordivahendeid lähtudes ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; 11. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteeme, juhindudes õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktika põhimõtetest;

Relvastatud kurjategija kinnipidamine Õppija lahendab koos toimekonnaliikmeka simuleeritud väljakutse. Vajadusel kaasab abijõude ja kasutab erivahendeid, kaitsevarustust ja relvi. Selgitab oma tegevust ja põhjendab otsuseid. Vormistab dokumendid. Patrull- ja vaatlustegevus piiril Õppija vastab küsimustele toimekonna liikmete taktika ja meetodite kohta maismaaja õhupiiri valvamisel ning patrullib õppepiiril eesmärgiga valvata maismaapiiri, koguda informatsiooni ning tõkestada riigipiiri ebaseaduslikku ületamist.	12. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamise; 13. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotroopse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamise; 15. juhib politsei alarmsõidukit turvaliselt õppesõiduplatsil, arvestades alarmsõidu iseärasusi ja võimalikke ohtusid. <u>Lävendikriteeriumid (väljakutse lahendamine):</u> - õppija lahendab koos toimekonnaliikmeka simuleeritud väljakutse, selgitab otsuste ja tegevuse vastavust seadusele ja otsustusmudelile ning hangib lisainfot; - liigub sündmust lahendama ja ruumides ohutult, kasutab turvataktika põhieegleid; - siseneb valdusesse lähtudes õiguslikest alustest, eraldab tulitsevad osapooled, võimalusel paigutab nad eraldi ruumidesse, hoiab õigusrikkujatega ohutut distantsi; - järgib inimväärikuse põhimõtteid, politsei põhiväärtusi ja eetikat; - sündmuskohal teeb paarilisega eelnevalt kokkulepitud koostööd ja julgestab teda; - selgitab välja sündmuse asjaolud, kuulab ära mõlemad osapooled ja võtab vastu õiguspärase otsuse olukorra lahendamiseks; - peab õigusrikkuja(d) kinni ja teeb turvakontrolli, kasutab vahetut sundi õiguspäraselt; - toimetab õigusrikkuja ohutult politseiasutusse ja vormistab nõuetekohased dokumendid; - põhjendab oma tegevust ja vastuvõetud otsuseid; - edastab asjakohase ennetussõnumi. Suhtleb vajadusel vene keeles; - kontrollib isikute dokumente, leiab keelatud esemed ja võtab need hoiule; - vormistab dokumendid keeleliselt korrektselt ja kooskõlas õigusaktidega. <u>Lävendikriteeriumid (patrull- ja vaatlustegevus piiril):</u> - õppija kirjeldab toimekonna liikmete taktikat ja meetodid ning kirjeldab õhupiiri valvamise metoodikat ja taktikat; kirjeldused peavad olema argumenteeritud ja tuginema õigusaktidele; - kirjeldab teenistuskoores kasutamise võimalusi kordoni teenistuses ning toob välja vead, mis võivad tekkida töötades koos teenistuskoores patrulliga; - tegutseb toimekonna liikmena vastavalt antud rollile; - kasutab maismaapiiri valvamisele omast taktikat ja meetodeid; - avastab ebaseadusliku riigipiiri ületuse ja fikseerib selle vastavalt nõuetele; - ennetab ja tõkestab riigipiiri ületuse; - vastavalt simuleeritud olukorrale kasutab tuli-, külm-, gaasirelva, erivahendeid või enesekaitsevõtteid proportsionaalselt kaitse või ründe iseloomule ning osutab esmaabi vastavalt tekitatud vigastustele; - arvestab erinevatest kultuuridest, religioosse taustaga ning erinevate väärtushinnangutega inimestega. HM 9. Kaasuste lahendamine dokumentide kontrollimise kohta. 8. kontrollib sõidukeid ja isikuid ning isikute riigis viibimise õiguslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u>
--	--

Õppija tuvastab (näidiste või kaasustele pinnalt) dokumendi omaniku staatuse, dokumendi blanketi trükkimistehnika (trükitehnika), dokumendi sissekannete teostamise (tükitehnika), toob välja enamlevinunud turvaelemendid. Õppija tuvastab võimalikud dokumendi võltsingud.	Õppija: - nimetab, millise riigi/organisatsiooni poolt on dokument väljastatud ning dokumendi liigi; - nimetab ning põhjendab, vastavalt esitatud näidistele, millise trükiga on dokumenti isikustatud. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust; - kirjeldab enamlevinuid turvaelemente ning mis põhimõttega need dokumenti kaitsevad. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust; - tuvastab, vastavalt näidistele, kas tegemist on originaal või võltsitud dokumendiga. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust.
HM 10. Teooriaküsimustele vastamine ja kaasuste lahendamine Schengeni liikmesriigis viibimise aluste kohta. Õppija vastab küsimustele, mis hõlmab Schengeni viisakleebist ning kleebisele kantud andmeid, piirikontrolltempli ning sellele kantavate andmeid. Kontrollib Schengeni liikmesriigis viibimist vastavalt kaasustele.	8. kontrollib sõidukeid ja isikuid ning isikute riigis viibimise õiguslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Õppija: - vastab teooriaküsimustele, üle poole vastustest on õiged ja argumenteeritud; - tekst on kirjutatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt; - kontrollib Schengeni viisat ja selle õigsust vigadeta; - kontrollib isiku riigis viibimise aluseid vigadeta.
HM 11. Teooriaküsimustele vastamine ja praktiline ülesanne transpordivahendi kontrollimise kohta. Õppija vastab transpordivahendi omandisuhte, transpordivahendi ja registreerimismärgi kontrollimisvõimaluste ja manipuleerimistunnuste, transpordivahendi varastamise tunnuste ning VIN koodi ülesehituse küsimuste kohta. Viib läbi transpordivahendi läbivaatuse ja otsib peidetud keelatud esemeid.	8. kontrollib sõidukeid ja isikuid ning isikute riigis viibimise õiguslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija vastused küsimusele on argumenteeritud; - esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta vastuse lõpptulemust; - tekst on keeleliselt korrektne; - leiab üles kõik transpordivahendisse peidetud keelatud esemed. Harjutus loetakse sooritatuks ka juhul, kui 2 peidetud keelatud eset jäävad leidmata; - leiab üles identifitseerimiskleebised ja VIN koodi. Harjutus loetakse sooritatuks ka juhul, kui õppija leiab neist ühe.
HM 12. Kontrolltöö integreeritud piirihalduse mudeli ning kompensatsiooni meetmete kohta. Õppija vastab kirjalikult teooriaküsimustele integreeritud piirihalduse mudeli, vaba	9. hindab kaasuse põhjal rahvusvahelise politseikoostöö põhimõtete rakendamise vajadust lähtudes siseriiklikest ja rahvusvahelistest õigusaktidest ja selgitab nende rakendamist; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - tekst on kirjutatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt; - vastused küsimustele on argumenteeritud; - üle poolte küsimustest on õigesti vastatud.

liikumise põhimõtete ning kompensatsiooni meetmete olemuse ja rakendamisvõimaluste kohta.	
HM 13. Kaasuse lahendamine ja esitlemine riskianalüüsipõhise profileerimise kohta.	10. tuvastab isikuid ja transpordivahendeid lähtudes ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Rühmatöö esitlus sisaldab: - profileerimise põhimõtete, metoodikate kirjeldust; - selgitust, miks on profileerimine patrullimisel vajalik; - selgitust, kuidas riskianalüüsil põhinev profileerimine võimaldab tõkestada ebaseaduslikku rännet ja kuritegevust; - isikute ja transpordivahendite profileerimise kaasuse lahendust; - kirjeldust iga rühmaliikme panusest rühmatöösse.
HM 14. Kaasuse lahendamine profileerimise kohta ja esitluse tegemine. Õppija profileerib (rühmatööna) isikuid ja nende kuulumist erinevatesse rühmitustesse, tuginedes isiku kultuurilisele taustale, sümbolitele ning väärtushinnangutele.	10. tuvastab isikuid ja transpordivahendeid lähtudes ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Esitlus sisaldab: - erinevate rühmituste kultuurilist tausta; - rühmitust iseloomustavat sümboolikat, tunnuseid, väärtushinnanguid; - selgitust, miks on antud teadmisi vaja politseitöös; - võimalikke konfliktiallikaid nendega suhtlemisel; - kirjeldust iga rühmaliikme panusest rühmatöösse.
HM 15. Kontrolltöö - usundite ning radikaliseerumisilmingute kohta.	10. tuvastab isikuid ja transpordivahendeid lähtudes ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija vastused küsimusele on argumenteeritud ja analüüsivad; - on toodud näiteid või kirjeldatud enda kogemust; - tekst on keeleliselt korrektne.
HM 16. Sõidutest ja valikvastustega test (alarmsõidukiga)	14. juhib politsei alarmsõidukit õppesõiduplatsil, kasutades ohutuid sõiduvõtteid ja alarmseadmeid; 15. juhib politsei alarmsõidukit turvaliselt tänavaliikluses, arvestades alarmsõidu iseärasusi ja võimalikke ohtusid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - valikvastustega test - vähemalt 80% õigeid vastuseid; - sõidutesti läbimine etteantud tingimustel (sõidu aeg ja vigade arv).

HM 17. Praktikaaruande koostamine ja suuline kaitsmine. Õppija koostab avaliku korra kaitsmise praktikaaruande (koos praktika käigus koostatud dokumentidega) ja praktikapäeviku ning laeb need üles e-õppekeskkonda Moodle. Õppija kaitseb praktikaaruannet suuliselt.	16. valvab avalikku korda patrullpolitseinikuna ja maismaapiiril, rakendades korrakaitselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrarikkumise kõrvaldamiseks, valides sobiva politseitöö mudeli ja kasutades politseitaktikat; 17. koostab praktikaaruande praktikal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika kohta. <u>Lävendikriteeriumid:</u> Praktikaaruanne on arvestatud kui õppija: - esitab praktikapäeviku tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hiline misega (hiline mine peab olema põhjendatud); - nimetab praktikapäevikus praktikal täidetud tööülesanded (kuupäevaliselt); - esitab praktikaaruande tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hiline misega (hiline mine peab olema põhjendatud); - vormistab praktikaaruande vastavalt üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile. Praktikaaruandes võib esineda mõningaid vormistus- ja struktuurivigu, mis ei häiri praktikaaruande sisulist mõistmist; - kasutab aruandes analüüsivat stiili, põhjendades mooduli õpiväljundite saavutamist ja koolis õpitu kinnistamist; - kirjeldab praktika kohta; patrullpolitsei teenistust, kordoni toimkondade teenistust, patrullimise iseärasusi (patrullides avalikus ruumis, patrullides välispiiril, sarnasused, erinevused), väljakutsete teenindamist, joobe kontrollimist ning tuvastamist, ettekirjutuse tegemist, liiklusjärelvalve läbiviimist, teenistuses erinevate tehnikavahendite kasutamist, infosüsteemide kasutamist (milliseid infosüsteeme kasutas ja millised olid peamised tegevused), sidevahendite kasutamist (milliseid sidevahendeid kasutas, kuidas toimus info vastuvõtmine ning edastamine); - analüüsib praktika ajal aset leidnud juhtumeid, mis erinesid tavapärasest teenistusest ja praktika läbimisel esinenud probleeme (probleemi lühikirjeldus, milliste teadmiste ja oskuste puudumine takistas tööülesannete täitmist) ning milliseid tegevusi ei saanud praktika ajal sooritada või oleks olnud vaja kauem praktiseerida, millised koolis saadud teadmised osutusid praktika käigus väga vajalikeks, milliseid lisaülesandeid praktika ajal täideti. Praktikaaruande suuline kaitsmine on arvestatud kui õppija: - väljendab end suulisel kaitsmisel arusaadavalt ja selgelt, võib esineda mõnetist ebakindlust; - suuline väljendus on üldjoontes akadeemilises stiilis, võib esineda üksikuid emotsionaalseid väljendeid/seisukohti; - vastab enamikele esitatud küsimustest, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused; - vastused ning seisukohad on üldjoontes põhjendatud, oskab luua seoseid õigusaktidega; - säilitab üldjoontes silmside komisjoniga ja suudab valdavalt kontrollida oma kehakeelt. Dokumentide koostamine. Dokumentide koopiad (praktikaasutuses õppija vormistatud või erandjuhul teise politseiametniku koostatud) on lisatud aruandele. Kui õppija ei vormistanud dokumenti iseseisvalt, siis peab aruandes põhjendama, miks ta seda ei teinud.
--	---

	Praktikaaruandesse lisatud dokumendid peavad olema seostatud aruande tekstiga ning viidatud. Dokumentidest nähtuvad isikuandmed on kaetud või kustutatud. Dokumendid on vormistatud korrektselt ja õigusakte järgivalt. Vormistatavad dokumendid (igast liigist vähemalt kaks näidist): 1. patrullileht; 2. lähisuhtevägivalla infoleht; 3. riikliku järelevalve meetmete kohaldamise protokollid.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb järgmiste tööde alusel: 1. kirjalik kaasuse lahendamine (individuaalne töö) avaliku korra kaitsealasse jääva juhtumi lahendamiseks (1-4); 2. praktilise ülesande lahendamine simuleeritud keskkonnas sidevahendite, video jäädvustamise ja andmebaaside kasutamine, sekkumine õiguslikel alustel ja korrariikku isikusamasuse tuvastamine (1-4); 3. õpimapp õpilase koostatud ettekirjutus, ametiabi taotlus, lähisuhtevägivalla juhtumi lahendamise infoleht, patrullileht ja riikliku järelevalve erimeetmete protokollid (1-4); 4. kaasuse lavastamine, salvestamine ja lahendi tutvustamine töötatakse välja lahend politsei õiguspäraseks sekkumiseks (1-4); 5. valik- ja esseevastustega kirjalik test ja praktiline ülesanne sõidukiiruse mõõtmise ja isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse kontrollimise, mõõtmise kohta (12-13); 6. kirjalik test liiklusreeglite tundmise kohta (11); 7. simuleeritud sündmuste lahendamine sekkumine korrakaitse eesmärgil erinevate sündmuste korral (1-13, 15); 8. kompleksülesanne väljakutsete lahendamise ja piiri valvamise kohta (1-13, 15); 9. kaasuste lahendamine dokumentide kontrollimise kohta (8); 10. teooriaküsimustele vastamine ja kaasuste lahendamine Schengeni liikmesriigis viibimise aluste kohta (8); 11. teooriaküsimustele vastamine ja praktiline ülesanne transpordivahend kontrollimise kohta (8); 12. kontrolltöö integreeritud piirihalduse mudeli ning kompensatsiooni meetmete kohta (9); 13. kaasuse lahendamine ja esitlemine -riskianalüüsipõhise profileerimise kohta (10); 14. kaasuse lahendamine profileerimise kohta ja esitluse tegemine (10); 15. kontrolltöö - usundite ning radikaliseerumisilmingute kohta (10); 16. sõidutest ja valikvastustega test (alarmsõidukiga) (14, 15); 17. praktikaaruande koostamine ja suuline kaitsmine (16, 17). Tööde 1- 16 (hindamiskriteeriumid 1-15) sooritamise positiivsele tulemusele on praktikale pääsemise eelduseks. Moodul on arvestatud, kui kõik hindamisülesanded sh praktika (HM 17) on sooritatud lävendi tasemele vastaval või seda ületaval tasemel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 8	Teema 1. Politseitöö mudelite ja korrakaitse põhimõtete tundmine

S - 14 P - 0 I - 25	1.1 Korrakaitseseadus, selle põhimõtted ja -mõisted avaliku korra kaitsmisel ning sidusus teiste õigusaktidega (s.h. eriseadusest tulenev inspeksiooniline järelevalve) ja riikliku järelevalve (edaspidi RJV) menetluse ja süüteomenetluse piiritlemine 1.2 Avaliku korra eest vastutava isiku ja muu, kui avaliku korra eest vastutava isiku, kaasamine korrakaitseesse 1.3 Politseitöö põhimõtted ja mudelid riiklikus järelevalves 1.4 Politsei, kui korrakaitseorgani, pädevuse ja volituste määratlemine korrakaitseaduse ja eriseaduste alusel 1.5 Riikliku järelevalve üld- ja erimeetmete kohaldamise põhimõtted 1.6 Politseitöö korraldus (sh instruktaaz, ülesande eesmärgi püstitus, patrullileht, avaliku korra tagamise ülesanne piirkonnas, turvataktika põhimõtted ning politseiametnike koostöö ja juhtimine) 1.7 Teabeturbe ja Isikuandmete kaitse (siseriiklikud ja rahvusvahelised regulatsioonid) ja nõuete rikkumise tagajärjed 1.8 Raadioterminali käsitlemine, politsei raadioside kord, kutsungid ja kõnerühmad, eetrisuhtlus, kuuldekoodid, markerid 1.9 Teadmisvajadus ja politsei infosüsteemide kasutamist reguleerivad õigusaktid 1.10 Infosüsteemide andmestik- lihtsamad päringud ja ristpäringud, metamärgid 1.11 Politsei infosüsteemid (E-politsei, POLIS, MIS, KILP jt) Õppemeetodid Loeng, arutelu: korrakaitseõiguse põhimõtted, riikliku järelevalve menetluse ja korrakaitse toimetamine, politseitöö mudelid, liiklusjärelevalve riikliku järelevalve osana, üld- ja erimeetmed, nende dokumenteerimine. Loeng: teabeturbe reeglid, raadioside kord, eetrisuhtlus, sidekorraldus. Seminar: politseitöö põhimõtted ja mudelid politseitöös, politseitöö korraldus. Praktiline harjutus: raadioterminalide kasutamine, kõnerühmad, otseside, sõnumid jne, politsei infosüsteemide kasutamine.
L - 0 S - 6 P - 0 I - 9	Teema 2. Riikliku järelevalve üldmeetmete kohaldamine politsei töölinidel (nt liiklusjärelevalves, piiri valvamisel, väljakutsete teenindamisel) 2.1 Teavitamine ja selle kohaldamine (õiguslikud alused ja rakendamine) 2.2 Riiklik järelevalve ohukahtluse korral 2.3 Ettekirjutus ja haldussunnivahendi kohaldamine (õiguslikud alused, rakendamine ja dokumenteerimine) 2.4 Ohu tõrjumine või korrarikkumise kõrvaldamine Õppemeetodid Seminar: teavitamine, ohukahtlus, ohu tõrjumine ja kõrvaldamine, ettekirjutus. Praktiline harjutus: ettekirjutuse koostamine ja haldussunnivahendi kasutamine.
L - 28 S - 18 P - 0 I - 52	Teema 3. Isikute ja dokumentide kontrollimine 3.1. Küsitlemine ja dokumentide nõudmine 3.2. Isikusamasuse tuvastamine, isikusamasuse tuvastamine eriliste tuvastusmeetmetega 3.3. Isikuandmete töötlemine jälgimisseadmetiku kasutamisel 3.4. Dokumentide astmeline kontroll 3.5. Dokumentide jaotus, piiriületus- ja transpordivahendite dokumendid ning kellele neid väljastatakse 3.6. Dokumentidesse kantavad andmed 3.7. Biomeetriline dokument 3.8. Identiteedi- ja dokumendipettuse jaotus (+ dokumendi foto ja isiku tuvastamine)

	3.9. Dokumendi materjal 3.10. Erinevad trükitehnikad ning nende tuvastamine 3.11. Dokumentides kasutatavad värvid/tindid 3.12. Dokumentide turvaelemendid ning nende võltsingud 3.13. Võltsingute tuvastamine (transpordivahendi ja isiku dokumentide kontrollimine) 3.14. Dokumentide kontrollimisvõimalused avalikest andmebaasidest PRADO, Edison TD (originaalsus, kehtivus, reisidokumendi tunnustamine) Õppemeetodid Loeng, arutelu küsitlemise ja dokumentide nõudmise, isikusamasuse tuvastamiseks. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu. Loeng, demonstratsioon - reisidokumentide tunnustamine, dokumenti kantavad andmed, dokumentide astmeline kontroll, biomeetrilised dokumendid, identiteedi- ja dokumendipettuse jaotus, dokumendi materjal, trükitehnika tuvastamine, dokumentides kasutatavad värvid/tindid, turvaelemendid, võltsingu tuvastamine. Praktilised harjutused - trükitehnika tuvastamine, turvaelementide kontrollimine, võltsingute tuvastamine dokumentide kontrollimine avalikest andmebaasidest. LAK-õpe. Praktilised harjutused vene keele integreerimiseks (dokumentide kontrollimisega seotud mõisted, suhtlemine dokumendi omanikuga (reisieesmärk, planeeritud tegevused jne).
L - 12 S - 6 P - 0 I - 20	Teema 4. Riikliku järelevalve erimeetmete kohaldamine joobeseisundi kahtlusega isiku suhtes 4.1 Joobeseisund. Piirmäära ületamine 4.2 Isiku joobeseisundi tuvastamine ja kontrollimine (kohapeal, ametiruumis, tervishoiuteenuse osutaja juures) 4.3 Tõendusliku alkomeetri ja indikaatorvahendi kasutamise dokumenteerimine 4.4 Nõuded isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse mõõteprotseduurile ja mõõtetulemuste töötlemisele 4.5 Narkootilised- ja psühhotroopsed ained. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tarvitamisele viitavad tunnused 4.6 Indikaatorvahendite kasutamine ja dokumenteerimine 4.7 Joobes isiku kainenema toimetamine Õppemeetodid Loeng: joobeseisund, selle tuvastamine ja kontrollimine. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu. Praktiline töö: kontrolli- ja mõõtevahendite kasutamine ja dokumenteerimine (joobe kontrollimine ja tuvastamine, kainenema toimetamine).
L - 4 S - 8 P - 0 I - 12	Teema 5. Isikuga seotud muude järelevalve erimeetmete kohaldamine 5.1 Viibimiskeelu kohaldamine 5.2 Isiku kinnipidamise kohaldamine 5.3 Turvakontroll ja isiku läbivaatuse kohaldamine Õppemeetodid Loeng: viibimiskeel, kinnipidamine ja turvakontroll. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu. Praktiline tegevus: järelevalve toimingu läbiviimine ja protokollimine.
L - 6 S - 4 P - 0 I - 12	Teema 6. Asjadega seotud muude järelevalve erimeetmete kohaldamine 6.1. Vallasasja läbivaatus 6.2. Vallasasja hoiulevõtmise 6.3. Valdusesse sisenemine

	6.4. Valduse läbivaatus 6.5. Keelatud esemed (relvad, lõhkeaine, narkootilised ja psühhotroopsed ained, antiradar jne) Õppemeetodid Loeng: vallasasja läbivaatus, hoiulevõtmine, valduse läbivaatus, valdusesse sisenemine. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu. Praktiline tegevus: järelevalve toimingute läbiviimine ja protokollimine.
L - 24 S - 20 P - 0 I - 53	Teema 7. Liiklusjärelvalve ja sõidukitega seotud muude järelevalve erimeetmete kohaldamine 7.1. Sõiduki peatamise õiguslikud alused. Sõiduki peatamine. Sõiduki, juhi ja sõitjate kontrollimine 7.2. Liiklusseaduse reguleerimisala ja struktuur. Enamlevinud liiklusrikkumised 7.3. Liiklusjärelvalve läbiviimine (Liiklusjärelvalve plaan. Liiklusjärelvalve taktika. Kombineeritud liiklusjärelvalve. Tehnikavahendite kasutamine liiklusjärelvalves) 7.4. Liikluse reguleerimine. Liikluse reguleerijale esitatavad nõuded. Liiklusreguleerija märguanded 7.5. Mootorsõidukijuhilt nõutavad dokumendid. Sõidukiomaniku ja vastutava kasutaja kohustused 7.6. Nõuded mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeajale 7.7. Sõiduki juhtimise keeld. Mootorsõiduki juhtimise keeld. Sõiduki juhtimiselt kõrvaldamine. Mootorsõiduki juhtimisõiguse peatamine, äravõtmine, kehtetuks tunnistamine ja taastamine. Sõiduki teisaldamine 7.8. Maastikusõidukite liiklemise korraldus ja maastikusõiduki juhtimine 7.9. Mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise tingimused ja kord. Registreerimisele kuuluvate sõidukite riiklikud registreerimismärgid, neile esitatavad nõuded 7.10. Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele. Loomveokile esitatavad nõuded 7.11. Sõiduki tehnoseisundi ja varustuse nõuetele vastavuse kontrollimine 7.12. Politseiametniku poolt liiklusjärelvalve käigus sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimise ulatus ja kord 7.13. Sõidukite liikluskindlustus. Liikluskindlustuse seadus 7.14. Mõõtetgevuse õiguslik regulatsioon ja kvaliteedinõuded. Mõõtetgevuse kvaliteedijuhtimissüsteemi käsiraamat 7.15. Nõuded kiirusmõõtuuri ja kiirusmõõtesüsteemi mõõteprotseduurile ning mõõtetulemuste töötlemisele 7.16. Sõidukite liikumiskiiruse mõõtmine radar- ja lasermõõturiga. Mõõtetulemuse dokumenteerimine (sh videosalvestised) 7.17. Transpordivahendite salakaubandus ning salakaubanduse põhjused, enamlevinud vargused 7.18. Transpordivahendi ning juhi hindamise põhimõte 7.19. Transpordivahendi väline seisund ning sellest saadav informatsioon 7.20. Transpordivahendist leitud ning (varguse) kahtlust äratavad esemed 7.21. Sõiduki identifitseerimine (sh VIN koodide asukohad, identifitseerimiskleebiste asukohad, transpordivahendi klaasimärgistus, plastikdetailide, turvavööde, elektrisüsteemi komponentide ja muude detailide markeerimine, transpordivahendi registreerimismärk, selle olemus ning manipuleerimistunnused; sõidukite valmistusaja määramine) 7.22. Transpordivahendi kontrollimise taktika (erinevad sõidua autod, mootorratas) Õppemeetodid

	Loeng, diskussioon, demonstratsioon - transpordivahendite salakaubandus, enamlevinud transpordivahendite vargused, transpordivahendi ning juhi hindamise põhimõtted, transpordivahendi väline seisund, kahtlust (vargust) äratavad esemed, sõiduki identifitseerimine, VIN koodid ja identifitseerimisekleebised ning märgistuste asukohad, registreerimismärk ning selle manipuleerimistunnused, valmistusaja määramine. Praktiline tegevus – transpordivahendi kontrollimine, esemete otsimine, RJV meetmete protokollimine.
L - 8 S - 10 P - 0 I - 19	Teema 8. Integreeritud piirihaldus ning Schengeni liikmesriigis viibimisalused ja nende kontrollimine 8.1. Schengeni ühtse viisaruumi kujunemine ning kompensatsioonimeetmete rakendamine. Schengeni hindamine ja selle põhimõtted välispiiri hindamisel 8.2. EL kodaniku seadus 8.3. Vaba liikumise põhimõtteid 8.4. Schengeni piirieskirjad 8.5. Välismaalaste seadus (sh vedaja vastutus) 8.6. Politseikoostöö. Europol, Interpol, Eurodac, EUROSUR, SIS ja SIRENE (piiriülene jälitamine, piiriülesest jälitamisest teavitamise kord, piiriülese jälitamise toimetamine) 8.7. Schengeni liikmesriigis viibimise aluseid (sh märke „Lahkumisetekirjutus“, märke „Väljasaadetav“) 8.8. Schengeni viisakleebis ning kleebisele kantud andmed 8.9. Piirikontrolltempel ning ametniku poolt piirikontrolltemplile kantavad andmed (Viisavaba reisija, viisaga reisija, isik reisib koos lapsega, relvajõudude kontroll, meremeeste piiriületus, viisa aegunud reisidokumendis) 8.10. Schengeni liikmesriigis viibimisaluste kontrollimine 8.11. Koostöö teiste ametkondadega piiriülese kuritegevuse ennetamiseks, avastamiseks ja tõkestamiseks 8.12. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seadus (illegaali ja ebasoovitava isiku lahkumise korraldamine) 8.13. Frontex'i ülesanded, tegevused, planeerimine, operatsioonid, koostöö teiste institutsioonidega, organisatsioonidega ning liikmesriikidega. 8.14. Liikmesriikide panus Frontex'i tegevusse 8.15. Koostöö meetodid ja koostöölepingud (sh rahvusvaheliseks liiklemiseks avatud sadama, piiripunkti, kordoni ja teiste Eesti ametkondade vahel) 8.16. Piiriesindaja ning tema ülesanded (piiriesindajate abi, tegevused kordoni ja piiripunkti tasandil) Õppemeetodid Loeng, diskussioon – Schengeni ühtse viisaruumi ja vaba liikumise, kompensatsioonimeetmete rakendamise ja politseiliste tegevuste kohta integreeritud piirihalduses, Schengeni liikmesriigis viibimisaluste, Schengeni viisakleebise ja sellele kantavate andmete, piirikontrolltempli ning sellele kantavate andmete, Schengeni viisakleebise võltsingute, väljasõidu kohustuse, sissesõidu keelu, Schengeni hindamise põhimõtete, Frontex'i, koostöö ja piiriesindaja kohta. Praktiline harjutus - Schengeni liikmesriigis viibimisaluste kontrollimine etteantud kaasuste põhjal, RJM meetmete dokumenteerimine.
L - 12 S - 6 P - 0 I - 20	Teema 9. Profiili alusel isiku ja transpordivahendi tuvastamine 9.1. Riskianalüüside tähtsus ja põhimõtted, ohuhinnangud 9.2. Profiil, profiilidee loomise vajalikkus ning profiili kujundamine 9.3. Riskigrupid, - indikaatorid (riskigrupid, reisiteekond, piletid, piiriületuse hetk, käitumine, keel, pagas, riietus), - riigid 9.4. Profileerimine tööpiirkonnas ning piiriäärsete elanikega suhtlemise erisused 9.5. Kultuuri mõiste avamine, etnotsentrism, kultuuride jagunemine

	9.6. Kultuuri komponendid, mida ametnikud peavad enda teenistuses arvestama 9.7. Kultuuride vahelise suhtlemise peamised konfliktiallikad, millega ametnikud võivad oma teenistuses kokku puutuda 9.8. Usundite roll inimese ja rahvuse/riigi identiteedi kujunemisel, siseriiklikus ja rahvusvahelises julgeolekus 9.9. Terrorism, radikalism, radikalismi kujunemine, radikalismi ilmingute tuvastamine ja nendega toimetulek 9.10. Suurimad usundid ning usundite levik Õppemeetodid Loeng ja diskussioon - riskianalüüs, ohuhinnangud, profileerimine, riskigrupid ja -riigid, profileerimisvõimalused tööpiirkonnas ning suhtlemine piiräärsete elanikega, kultuuri ja kultuuri jagunemise, kultuuride vahelise suhtlemise ja võimalike konfliktiallikate, usundite ja radikaliseerumise kohta. Rühmatöö - riskianalüüsipõhine profileerimine kokkulepitud kaasuse põhjal ning erinevatest rühmitustest, nende kultuurilisest taustast, sümbolitest ja väärtushinnangutest.
L - 2 S - 10 P - 0 I - 16	Teema 10. Tööalane suhtlemine 10.1. Vestluse alustamine, probleemi sõnastamine, info kogumine ja hindamine, võimalike lahenduste pakkumine, vestluse lõpetamine. Suulise eneseväljendusoskuse ja kehakeele tähendus suhtlemisaktis 10.2. Emotsioonide juhtimine, enesekontroll, empaatiavõime 10.3. Enesekehtestamine, suhtlemisel <i>tit-for-tat</i> lähenemise kasutamine 10.4. Suhtlemistõkked. Häirunud käitumise tunnused ja võimalikud põhjused (tunnelnägemine, piiratud taju, võime infot edastada, blokeerunud mõtlemisvõime) 10.5. Keerulised ja konfliktiohtlikud suhtlemisolukorrad, konflikti lahendamine (käitumise muutmise trepp: tee aktiivsest kuulamisest korralduste andmiseni) 10.6. Suhtlemise erisused: suhtlemine lastega, vanuritega, haigete või erivajadusega inimestega, ohvritega jms 10.7. Ennetusalase sõnumi edastamist nõudvad olukorrad, ennetusalase sõnumi eesmärk ja sisuline ülesehitus, ennetusliku sõnumi koostamine, edastamiseks formuleerimine ja praktiline edastamine 10.8. Meediaga suhtlemist tingivad olukorrad, tööalased reeglid, jagatava informatsiooni sisu ja maht 10.9. Kriisisündmuse läbielamise ja mõju politseinikule, abi saamise võimalused. Kriisi etapid, traumajärgne käitumine, šokiseisund. Läbipõlemise ennetamine, meeskonnatöö ja konfliktide lahendamine töökeskkonnas Õppemeetodid Loeng, seminar, diskussioon: isiksuse- ja temperamenditüübid (individaalne isiksusetestide lahendamine). Suuline suhtlus ja kehakeel. Emotsioonid. Empaatiavõime. Enesekontroll. Enesekehtestamine. Suhtlemistõkked ja konfliktid. Häirunud käitumisega isikud. Suhtlemise erisused. Meediaga suhtlemine, ennetusalane sõnum. Kriisisündmused. Juhtumi analüüs: keeruliste suhtlemisolukordade analüüsimine, osapoolte tegevuse hindamine ja omapoolsete lahenduste pakkumine (rühmatöö). Rollimäng, videotreening: 1) suhtlemine tavaolukorras, vestlus politseisse pöördunud isikuga (sh haige või erivajadusega isikuga), probleemi selgitamine (rühmatööd); 2) suhtlemine keerulises, konflikti- või kriisiolukorras (rühmatööd); 3) ennetussõnumi konstrueerimine ja edastamine meediakanali vahendusel (individaalne).
L - 0 S - 0	Teema 11. Erialase vene keele kasutamine

P - 20 I - 25	11.1 Личные данные. Фамилия, имя, год и место рождения. Семейное положение. Образование, профессия, сфера деятельности. Контактные данные 11.2 Современная сухопутная, морская, речная, озёрная, воздушная граница ЭР. Граница Евросоюза. Шенгенская зона 11.3 Типы личных документов и их проверка. Проверка личных данных 11.4 Транспортные средства. Осмотр транспортного средства 11.5 Пограничный контроль. Пограничные и таможенные формальности 11.6 Пенитенциарный (уголовно-исполнительный) кодекс. Виды преступлений. Виды и меры наказаний 11.7 Проверка и задержание нарушителя. Права и обязанности правонарушителя 11.8 Случаи нарушения правил дорожного движения 11.9 Случаи нарушения правопорядка (семейные ссоры, насилие, и др.) 11.10 Нарушения и нарушители визового режима 11.11 Запрещенные вещи/предметы/вещества. Товары, ограниченные для ввоза и вывоза 11.12 Лица, ходатайствующие о <i>предоставлении убежища</i> 11.13 Торговля людьми Õppemeetodid Vestlus, dialoogide koostamine ja esitamine kõigi teemapunktide kohta. Praktilised harjutused: dokumentide kirjeldamine – reisidokumendid, erinevad patrullteenistuse käigus kasutatavad dokumendid.
L - 2 S - 6 P - 0 I - 11	Teema 12. Avalikus kohas käitumise üldnõuete järelvalve 12.1 Avaliku koha mõiste 12.2 Avalikus kohas käitumise nõuded ja häirivus 12.3 Avalikus kohas käitumise nõude rikkumine 12.4 Väljaspool avalikku kohta toimuv rikkumine ja selle mõju avalikule rahule Õppemeetodid Loeng, arutelu: politseiametnike pädevus ja volitused sekkumiseks avalikus kohas käitumise üldnõuete täitmise üle ja mujal kui avalikus kohas teisi oluliselt häiriva müra tekitamise lõpetamiseks. Kaasuste, sh videokaasuste lahendamine rühmatööna. Praktiline: politseiniku tegevus avalikus kohas käitumise nõude rikkumise avastamisel ja reageerimisel.
L - 2 S - 8 P - 0 I - 14	Teema 13. Politsei väljakutsetele reageerimine 13.1. Meeskonnatöö ja planeerimine (OHJA mudeli kasutamine, kaasuse näitel) (Info kogumine (luure), ülesande, olukorra hinnang; eesmärk ja sekkumise võimalused; taktika ja ressursi valik; otsus ja rakendamine 13.2. Patrullpaari(de) koostöö, sidepidamine sekkumisel 13.3. Hoonetele lähenemine, hoones liikumine, valdusesse sisenemine ja läbivaatus, ballistilise kaitsevarustuse kasutamine 13.4. Lähisuhtevägivalla väljakutse 13.5. Ohtliku isiku kinnipidamine 13.6. Vägivald isikute grupis Õppemeetodid Loeng, arutelu - politseipatrulli tegevus väljakutse saamisel ja tegevuse planeerimisel. Kaasuse lahendamine ja ettekandmine ning tagasisidestamine.

	Praktiline harjutus: sidepidamine ja info edastamine, arutelu ja tagasiside. Seminar ja praktiline harjutus: hoonetele lähenemine, treppidel, koridorides liikumine, valdusesse sisenemine ja läbivaatus. Praktiline harjutus: simuleeritud olukorras LSV väljakutse (sh LAK-õpe), ohtliku isiku kinnipidamine, vägivaldsest grupist isiku kinnipidamine.
L- 16 S - 30 P - 0 I - 54	Teema 14. Avaliku korra kaitsmine piiril 14.1. Riigipiiri seadus, piirirežiimi eeskiri, piirikontrolli juhendid ja juhised 14.2. Tegevused piirivalvelise struktuuriüksuses teenistusse astudes (kordon, teenistukoht, piiripunkt) 14.3. Riigipiir, selle tähistamine ja erinevad piirimärgid (maismaapiir, õhupiir, merepiir) 14.4. Piirikontrolli ja riigipiiri valvamise ajutine taaskehtestamine sisepiiril (üldine info) 14.5. Etteantud kordoni tööpiirkonna kirjeldamine kaardi abil – selgitada välja võimalikud sulgemispunktid võimaliku ebaseadusliku piiriületuse korral 14.6. Piiri valvamise taktika ja meetodid 14.7. Riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületuse ennetamine, avastamine ja tõkestamine 14.8. Tegevused erinevate piirivahejuhtumite korral, jälgede uurimine, info vahetamine 14.9. Riigipiiri või ajutise kontrolljoone valvamine tugevdatud valve korral 14.10. Riigipiiri valvamise tehnilised vahendid (transpordivahendid, kaamerad, öövaatlusseadmed, radarid, kiirguskontrolliseadmed, metallidetektorid) 14.11. Orienteerumiskaart, topograafiline kaart ja merekaart ning nende elemendid 14.12. Kaardi orienteerimine kompassi ja kohalike objektide abil 14.13. Kaartide mõõtkavad ning nende vastavused looduses 14.14. Oma asukoha määramine kaardi ja kohalike objektide abil 14.15. Orienteerumine maastikul kaardi, kompassi ja GPS seadme abil 14.16. GPS seadme rakendamine patrullimisel ja üleminekul teise kaardisüsteemi Õppemeetodid Loeng, diskussioon - maismaapiiri valvamist reguleerivate õigusaktide, piirikontrolli juhendite ja juhiste, piiril tehtavate hooldustööde, enne teenistusse astumist tehtavate tegevuste, riigipiiri tähistamise, piiri valvamise taktika ja meetodite, maismaapiiril kasutatavate tehniliste vahendite kohta, tegevustest piirivahejuhtumite korral, riigipiiri või ajutise kontrolljoone valvamisest eriolukorras ning piiri kontrolli ajutise taaskehtestamise kohta. Kaasuse lahendamine - isikute ja transpordivahendite piiripunktis liikumise kohta, piirivahejuhtumi kohta. Praktilised harjutused - maa-ala sulgemise põhimõtted seoses ebaseadusliku tegevusega riigipiiril, piiri valvamise taktika ja meetodid, riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületuse ennetamisest, avastamisest ja takistamisest, võõrkeele integreeritud tunnid maismaapiiri valvamise kohta. Rollimäng – maismaapiiril tegevuste imiteerimine ning situatsioonide lahendamine vene keeles (LAK-õpe). Ülesande lahendamine simulatsiooni XVR keskkonnas – piirivahejuhtumid, ebaseadusliku piiriületuse ennetamine, avastamine ja tõkestamine. Loeng, demonstratsioon – kaardi võrdlemine maastikuga, kaardi järgi orienteerimine kätte juhutatud asukohas, läbitavate vahemaade hindamine ja mõõtmine, asukoha määramine kätte juhutatud asukohas, orienteerumisharjutused maastikul, GPS seadme seadistamine ja ümberseadistamine kasutatava kaardi koordinaatide süsteemi muutmisel. Praktiline harjutus - GPS seadme kasutamine maastikuotsingu- ja patrullharjutustes.

L - 18 S - 16 P - 0 I - 8	Teema 15. Alarmsõit 15.1. Ohu märkamine ja ennetamine. Sõiduki kaitslik juhtimisstiil. Kaitsliku juhtimisstiili olemus. Ees seisvate ohtude aimamise oskus olenevalt liiklusoludest 15.2. Sõiduki kaitslik juhtimisstiil. Kaitsliku juhtimisstiili olemus. Ees seisvate ohtude aimamise oskus olenevalt liiklusoludest 15.3. Alarmseadmed. Alarmseadmetele esitatavad tehnilised nõuded, paigutus ja nende kasutamise õiguslik alus. Alarmseadmete toime Alarmseadmete tajumine ja hindamine teiste liiklejate ja alarmsõidukijuhi enda poolt 15.4. Alarmsõidu taktika. Liiklusõnnetused alarmsõidukitega 15.5. Ohud liikluses. Liiklusolukorra hindamine ja ohu tajumine. Liiklusohu erinevus alarmsõidukiga sõitmisel võrreldes tavaliiiklusega. Liiklusreegli nõuetest kõrvalekaldumisest johtuvad ohud 15.6. Sõidukiiruse suurenemisest johtuvad ohud. Juhi vaatevälja ahenemine. Peatumisteedkonna muutumine. Teiste liiklejate poolt põhjustatud võimalikud ohud 15.7. Sõidukile mõjuvad jõud. Sõidukile mõjuvad jõud kiirendamisel, pidurdamisel ja sõidul kurvis. Sõiduki juhitavus, teelpüsivus ja kursikindlus ning seadmed ja juhtimisvõtted selle tagamiseks. Esi-, taga- ja nelivedu autode erinev käitumine rehvide haardevõime piiril 15.8. Alarmsõiduki konstruktsioonist ja kasutuselast lähtuvad täiendavad ohud 15.9. Sõiduki turvalisus. Sõiduki aktiivne ja passiivne ohutus 15.10. Sõiduki tehnoloogiatele vastavuse kontroll. Juhi töökoht. Sõiduasendi seadistamine. Turvavarustuse kasutamine. Roolimise tehnika 15.11. Sõiduharjutused sõiduki juhitavuse ja teelpüsivuse piiriolukorra määramiseks 15.12. Sõiduharjutus „uss” ja „kiiruslik uss” edaspidi ja tagurpidi liikumisega. Kurvi läbimine 15.13. Manööverdamise harjutused. („ristik”, „slaalom”, „garaaž”, „külgpoks”, „tõus”) 15.14. Sõiduharjutused. Ümberpõige takistusest 15.15. Alarmsõidu taktika. Alarmseadmete mõju liiklejatele (vilkuri nähtavuse ja sireeni kuuldavuse demonstratsioon) 15.16. Kiirus ja kohalejõudmise kiirus. Kiiruse tajumine liikleja poolt 15.17. Sõiduharjutused „äkkpidurdus” 15.18. „ümberpõige takistusest pidurdamisega” 15.19. Pidurdamine kurvis 15.20. Kiiruse mõju peatumisteedkonna pikkusele 15.21. Pidurdamise näited 15.22. Juhtimine kriisiolukorras, psühholoogia alarmsõidul ning taju, piiratud nähtavus, tee ja ilmastikuolud Õppemeetodid Loengud: Ohu märkamine ja ennetamine, sõiduki kaitslik juhtimisstiil. Kaitsliku juhtimisstiili olemus, ees seisvate ohtude aimamise oskus olenevalt liiklusoludest. Alarmseadmed, alarmseadmetele esitatavad tehnilised nõuded, paigutus ja nende kasutamise õiguslik alus. Alarmseadmete toime, alarmseadmete tajumine ja hindamine teiste liiklejate ja alarmsõidukijuhi enda poolt, alarmsõidu taktika, liiklusõnnetused alarmsõidukitega, ohud liikluses, liiklusolukorra hindamine ja ohu tajumine, liiklusohu erinevus alarmsõidukiga sõitmisel võrreldes tavaliiiklusega, Sõidukile mõjuvad jõud. Alarmsõiduki konstruktsioonist ja kasutuselast lähtuvad täiendavad ohud, sõiduki turvalisus, sõiduki aktiivne ja passiivne ohutus, juhtimine kriisiolukorras, psühholoogia alarmsõidul ning taju, piiratud nähtavus, tee ja ilmastikuolud. Situatsiooni analüüs – alarmsõidu taktika, sõiduki juhitavus erinevates liikluse-, tee ja ilmastikuoludes. Liiklusõnnetused alarmsõidukitega.
------------------------------------	---

	Demonstratsioon - juhi töökoht, sõiduasendi seadistamine, turvavarustuse kasutamine, roolimise tehnika, kiiruse mõju peatumisteedkonna pikkusele, pidurdamise näited, alarmsõidu taktika, alarmseadmete mõju liiklejatele (vilkuri nähtavuse ja sireeni kuuldavuse demonstratsioon), kiirus ja kohale jõudmise kiirus, kiiruse tajumine liikleja poolt. Praktiline tegevus - sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontroll, sõiduharjutused sõiduki juhitavuse ja teelpüsivuse piiriolukorra määramiseks, sõiduharjutus „uss” ja „kiiruslik uss” edaspidi ja tagurpidi liikumisega, kurvi läbimine, manööverdamise harjutused, („ristik”, „slaalom”, „garaaž”, „külgpoks”, „tõus”), . ümberpõige takistusest, äkkpidurdus” „ümberpõige takistusest pidurdamisega”, pidurdamine kurvis.
L - 0 S - 0 P - 80 I - 154	Teema 16. Avaliku korra kaitsmise praktika 16.1. Teenistuses kasutatavad andmebaasid, sidevahendid, alarmsõidukid, erivahendid, relvad 16.2. Riikliku järelevalve üldmeetmete, erimeetmete rakendamine ning dokumenteerimine 16.3. Liiklusjärelevalve ja sõidukitega järelevalve läbiviimine 16.4. Isikute, transpordivahendite ning nende dokumentide kontrollimine 16.5. Schengeni liikmesriigis viibimisaluste kontrollimine 16.6. Avalikus kohas käitumise üldnõuete täitmise kontrollimine ning korrarikkumistele ja väljakutsetele reageerimine 16.7. Maismaapiiri valvamine 16.8. Tööalane suhtlemine Õppemeetodid Praktika: osalemine juhendaja juhendamisel patrullimises, väljakutsete teenindamisel, riikliku järelevalve läbiviimisel, avaliku korra tagamisel kohustuslike dokumentide vormistamine - (patrull-leht, lähisuhtevägivalla infoleht, riikliku järelevalve meetme kohaldamise protokollid jm.)
Iseseisev töö: 505 Õppija:	- tutvub ja töötab läbi õppeinfosüsteemis toodud isikuandmete kaitset, andmekaitset ja andmebaase käsitlevad õigusaktid ning lahendab enesekontrolli teste; - koostab rühmatööna eneseanalüüsi simuleeritud ülesande lahendamisel erimeetme kohaldamisest, raadioterminali ja andmebaaside kasutamisest ning valmistub selle esitluseks; - lahendab kirjalikult korrakaitsealase kaasuse ja sisestab selle hindamiseks e-õpikeskkonda; - lavastab ja salvestab rühmatööna korrakaitsealast sekkumist vajavad juhtumid (kokku 5 2-minutilist klippi) ja laeb selle e-õpikeskkonda; - lavastab ja salvestab rühmatööna korrakaitsealast sekkumist vajava juhtumi (kestusega vähemalt 7 minutit), analüüsib seda ettenähtud kaasuse lahendamise mudeli alusel, koostab esitluse ja laeb video ja kaasuse analüüsi e-õpikeskkonda; - Vastab küsimustele, mis tuginevad Isikut tõendavate dokumentide seadusele ning teiste riikide reisidokumentide kohta (k.a. 1954 aasta kodakondsuseta isikute staatuse konventsioonist tuleneva); - õpib dokumentide trükkimise tehnikaid ja teeb harjutusi Moodle keskkonnas asuvast õppematerjalist „Dokumentide kontrollimine“; - tutvub erinevate turvaelementide kirjeldustega PRADO sõnastikus ning võrdleb neid, kasutades selleks reisidokumente, pangatähti; - vastab reisidokumente hõlmavatele küsimustele, kasutades selleks dokumentide veebiregistrit PRADO-t või iFado-t; - täidab töölehti, mille teemaks on dokumentide võltsingute ning võltsingutunnuste kirjeldamine; - Koostab analüüsi korrakaitse kaasuste praktiliste lahendamise kohta; - loeb mõttega läbi liiklusseaduse ja valmistub liiklusnõuete testi sooritamiseks; - vastab küsimustele, mis hõlmavad transpordivahendi salakaubanduse põhjuseid, transpordivahendi juhti ning transpordivahendi ning juhi kokkusobivust; - teeb endale nimekirja erinevatest transpordivahendite VIN koodide asukohtadest;

	- loeb mõttega läbi PPA intraneti patrulltegevuse tööliini informatsiooni; - Lahendab erinevaid kaasuseid, mis hõlmab: EL kodaniku seadust, Schengeni piirieskirja, Välismaalaste seadust, Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seadust; - täidab harjutuslehti - Schengeni liikmesriigis viibimise alused (reisidokumendid, viisad, kontrolltemplijäljendid); - koostab mõistekaardi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet-i (Frontex) kohta, tuues välja struktuuri, tegevusvaldkonnad, liikmesriikide panus Frontexi tegevusse; - analüüsib, milliseid koostöövõimalusi on teiste ametkondadega, mis aitavad ennetada piiriülest kuritegevust, seda ennetada ning avastada; - valmistab ette koos rühmakaaslastega riskianalüüsipõhise profileerimise rühmatöö - kokkulepitud kaasuse põhjal (erinevatest rühmitustest, nende kultuurilisest taustast, sümbolitest ja väärtushinnangutest); - toob välja peamised illegaalse rände põhjused ning rändeteed; - toob välja põhipunktid Frontexi kodulehel olevatest risikanalüüsides; - vastab, erinevaid religioone puudutavatele, küsimustele; - toob välja radikaliseerumise põhjused ning tunnused; - lahendab kaasuseid piirivahejuhtumitest virtuaalsimulatsiooni keskkonnas (XVR) - lahendab kaasuseid, mis hõlmavad Schengeni piirieskirja, Riigipiiri seadust, Piirirežiimi eeskirja kinnitamist, Korrakaitse seadust, - tutvub GPS seadme kasutusjuhendiga; - koostab kaardile kantud harjutuse analüüsi (maastikul teekonna võimaliku läbimise kirjeldus); - koostab ülesande topograafilise ja merekaartide koordinaatsüsteemide võrdlemise kohta; - tutvub Moodle keskkonnas kaartide tingmärkidega; - töötab läbi õpiobjektid „Orienteerumine“ ja „Topograafilise kaardi kasutamine“ ning sooritab neis asuvad harjutused; koostab praktikapäeviku ja -aruande.
--	---

Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Politsei- ja Piirivalveameti avaliku korra kaitsmisega seotud käskkirjad, juhised ja juhendid ning õppematerjalid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend. Kättesaadav Digiriulis. - Laaring, M. Pars, S. Kranich, H, Nuka, E. Kiviste, J. Mikiver, M. Roosve, T. Vanaisak, Ü. Korrakaitseeadus. Kommenteeritud väljaanne. - Politsei turvataktika analüüsid ja soovitusel. . Kättesaadav: Digiriulis. - Anion, L. Politseinike ja nende klientide vaimsest tervisest. Juhendmaterjal. - Niiberg, T. Suhtlemise kuldreeglid. - Ellonen, E. jt. Politseitöö psühholoogia. - Uljas, J. Eestlase keha kõneleb. - SIS käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Schengeni käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - P. Teppan Dokumentide kontroll, Trükkimise tehnikad. - Mõõtetgevuse kvaliteedijuhtimissüsteemi käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Tehniliste vahendite kasutusjuhendid ja õppematerjalid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õigusaktid. Soovituslikud allikad - Caleri, H.H ja Nierenberg, G.I. Kuidas lugeda kehakeelt. - Karro, K. Kuidas me tegelikult suhtleme. - Yeung, R. Enesekindlus. Kunst saada seda, mida sa tahad. Aedmaa, A. Lopman, E., Parrest, N., Pilving, I., Vene, E.Haldusmenetluse käsiraamat.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Piirikontrolli läbiviimine	8 EKAP	Marek Liiva, Piret Teppan, Leho Tummeleht, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	Õppija peab eelnevalt läbima järgnevad moodulid: alusõpingud, vahetu sunni ja turvataktika rakendamine ning avaliku korra kaitsmine.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija kontrollib isikute ja transpordivahendite liikumist piiripunktis, deklareerimist vajava kauba olemasolu, veesõidukite liiklemist merel ja piiriveekogudel ning reisi- ja transpordivahendite dokumente piiripunktis.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
1. tagab piirirežiimi juhendades rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest; 2. viib läbi esmaseid tollitoiminguid lähtudes tolliseadusest;	1. kontrollib isikute ja transpordivahendite liikumist piiripunktis, lähtudes piirirežiimi eeskirjast ja piiripunkti töökorralduse eeskirjadest; 2. kontrollib deklareerimist vajava kauba olemasolu lähtudes siseriiklikest õigusaktidest; 3. kontrollib isikuid ja transpordivahendeid ja nende dokumente kontrollitehnika abil ning registreerib isikute ja transpordivahendite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhendades rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest;		

3. kontrollib piiripunktis isikuid ja transpordivahendeid kasutades siseriiklikke ja rahvusvahelisi infosüsteeme ja andmekogusid, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest, Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest ning kasutades I astme kontrollvahendeid; 4. kontrollib piirirežiiminõuete täitmist merel ja piiriveekogul, juhindudes siseriiklikest õigusaktidest ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest; 5. analüüsib oma õpitulemusi, piirikontrolli praktika kogemusi ning kavandab karjääri Politsei- ja Piirivalveameti.	4. kontrollib veesõidukite liiklemist merel ja piiriveekogudel, veesõidukite piiripunkti sisenemist, selles paiknemist ja väljumist, viib läbi piirikontrolli sadama piiripunktis lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest; 5. tõkestab riigipiiri ebaseaduslikku ületamist merel ja piiriveekogul juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; 6. viib läbi piirikontrolli piiripunktis, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning juhenditest; 7. koostab praktikaaruande piirikontrolli praktilal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ja karjääriplaanidest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika korralduse kohta.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Kaasuse lahendamine piiripunktis isikute ja transpordivahendite liikumise kohta. Õppija (kaasuste pinnalt) lahendab olukorra, tuginedes õigusaktidele.	1. kontrollib isikute ja transpordivahendite liikumist piiripunktis, lähtudes piirirežiimi eeskirjast ja piiripunkti töökorralduse eeskirjadest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Kaasuse lahendamisel õppija: - selgitab millised riigipiiri seadusest ja piirirežiimi eeskirjast tulenevaid õigused, kohustused ja järelevalve meetmed on antud kaasusega seotud; - nimetab, millise rikkumisega on tegemist, tuginedes õigusaktidele; - kirjeldustes ja selgitustes võivad esineda üksikud vead; - lahenduskäik on kirjutatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt.
HM 2. Rühmatöö tolli protseduuride kohta. Õppija kirjeldab protseduure, analüüsib kaasust, koostab ja teeb esitluse.	2. kontrollib deklareerimist vajava kauba olemasolu lähtudes siseriiklikest õigusaktidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Rühmatöö esitlus sisaldab: - deklareerimist vajavate kaupade loetelu; - tolliga koostöövormi kirjeldust; - kaasuse lahendust, milles on nimetatud õiguslikud alused, millele lahenduskäik tugineb; - iga osaleja panuse kirjeldust rühmatöös.
HM 3. Praktiline ülesanne transpordivahendi ja isiku dokumentide kontrollimise ning võltsitud dokumentide tuvastamise kohta.	3. kontrollib isikuid ja transpordivahendeid ja nende dokumente kontrolltehnika abil ning registreerib isikute ja transpordivahendite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - nimetab kõik vajalikud dokumendid erinevate transpordivahendite riigipiiri ületamiseks vigadeta;

Õppija kontrollib dokumente, kasutades selleks I astme kontrollvahendeid ning tuvastab (näidiste või kaasustele pinnalt) võimalikud dokumendi võltsingud.	- nimetab turvaelemente ja nende kontrollimisvõimalusi I astme dokumentide kontrolli tehnikaga, esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust; - tuvastab, vastavalt näidetele, kas tegemist on originaal või võltsitud dokumendiga. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust.
HM 4. Praktiline ülesanne isikute ja transpordivahendite siseriiklikest ja rahvusvahelistest infosüsteemidest kontrollimise ning piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamise kohta. Õppija kontrollib isikut, transpordivahendit ja nende dokumente erinevatest infovaradest ja registreerib isikute ja transpordivahendite välispiiri ületuse piirikontrolli infosüsteemis.	3. kontrollib isikuid ja transpordivahendeid ja nende dokumente kontrolltehnika abil ning registreerib isikute ja transpordivahendite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - kirjeldab PPA erinevaid infosüsteeme ja infovarasid isikute ja transpordivahendite piirikontrolli läbi viimiseks; - selgitab, millisel juhul infosüsteeme kasutatakse, milliseid andmeid on võimalik erinevatest infosüsteemidest leida. Kirjeldamisel võivad esineda üksikud vead; - kirjeldab piirikontrolli andmekogu PIKO ja e-piirijärjekorra süsteemi broneerimise keskkonna GoSwift kasutamist, toob välja kasutamise vead. Kirjelduses võivad esineda üksikud vead; - demonstreerib vigadeta piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamist isikute ning transpordivahendite piiriületuse fikseerimisel; - kontrollib isikute ja transpordivahendite andmeid siseriiklikest ja rahvusvahelistest infosüsteemidest ning selgitab oma tegevusi. Kontrollimisel ning selgitustes võib esineda vähesel määral ebakindlust.
HM 5. Praktiline ülesanne piirikontrolltempli kasutamise kohta. Õppija kannab, vastavalt kaasusele, piirikontrolltemplijäljendi reisidokumenti.	3. kontrollib isikuid ja transpordivahendeid ja nende dokumente kontrolltehnika abil ning registreerib isikute ja transpordivahendite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - fikseerib piirikontrolltempliga isikute Schengeni ühtsesse viisaruumi sisenemise ja väljumise. Etteantud kuupäevades ja kontrollnumbrites ei esine vigu; - kannab piirikontrolltempli jäljendi sisenemisel ja väljumisel selleks ettenähtud kohta reisidokumendis. Ülesanne loetakse positiivselt sooritatuks, kui mõningatel juhtudel ei ole arvestatud nn ruumi säästvat stiili; - teeb piirikontrolltempli jäljendile käsikirjalised kanded; - piirikontrolltempli jäljenditele kantud kirjete selgitamisel võib esineda kuni kaks eksimust; - piiriületustempli jäljendi kandmisel on arvestatud Schengeni liikmesriigis viibitud päevi vastavalt juhendile; - selgitab piirikontrolltempli kandmise põhimõtteid dokumenti, mis ei ole isiku reisidokument.
HM 6. Kaasuse lahendamine, veesõiduki liiklemise merel ja piiriveekogul, piiripunkti sisenemise, paiknemise, väljumise ning pardakontrolli kohta. Õppija lahendab kaasuse lähtudes veesõidukite liiklemise merel ja piiriveekogudel, veesõidukite	4. kontrollib veesõidukite liiklemist merel ja piiriveekogudel, veesõidukite piiripunkti sisenemist, selles paiknemist ja väljumist, viib läbi piirikontrolli sadama piiripunktis lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest; 5. tõkestab riigipiiri ebaseaduslikku ületamist merel ja piiriveekogul juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u>

piiripunkti sisenemise, selles paiknemise ja väljumise, riigipiiri ebaseadusliku ületamise kohta.	- kirjeldab merealasi (sisemeri, territoriaalmeri, majandusvöönd) ja nende määramise põhimõtted ning toob välja olulisemad rannikuriigi õigused ja kohustused; - kirjeldab veesõidukite tuvastamise võimalusi; - kirjeldab sõja- ja riigilaevadele kohaldatavaid eeskirju, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; - kirjeldab merepiiri valvamisel kasutatavaid tehnilisi vahendeid; - nimetab veesõiduki piirikontrolli läbiviimise infosüsteemid ja kirjeldab nende kasutamist; - kirjeldab tegevusi veesõidukite ja laevapareliikmete piirikontrolli läbiviimisel; - selgitab veesõiduki riigipiiri ületamise või sadamasse sisenemise õiguspärasust, lähtudes rahvusvahelistes ja siseriiklikes õigusaktides sätestatust; - kirjeldab merel ja piiriveekogul ebaseadusliku piiriületuse tõkestamise võimalusi ning vahendeid; - nimetab põhjused, mis annavad õiguse laevade pardale minna nii majandusvööndis, kui ka territoriaalmeres;
HM 7. Praktikaaruande koostamine ja kaitsmine. Õppija koostab piirikontrolli praktikaaruande ja praktikapäeviku ning laeb need üles e-õppekeskkonda Moodle. Õppija kaitseb praktikaaruannet suuliselt.	6. viib läbi piirikontrolli piiripunktis, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning juhenditest; 7. koostab praktikaaruande piirikontrolli praktilal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ja karjääriplaanidest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika korralduse kohta. <u>Lävendikriteeriumid:</u> Praktikaaruanne on arvestatud kui õppija: - esitab praktikapäeviku tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hilinemisega (hilinemine peab olema põhjendatud); - nimetab praktikapäevikus praktilal täidetud tööülesanded (kuupäevaliselt); - esitab praktikaaruande tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hilinemisega (hilinemine peab olema põhjendatud); - vormistab praktikaaruande vastavalt üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile. Praktikaaruandes võib esineda mõningaid vormistus- ja struktuurivigu, mis ei häiri praktikaaruande sisulist mõistmist; - kasutab aruandes analüüsivat stiili, põhjendades mooduli õpiväljundite saavutamist ja koolis õpitu kinnistamist; - kirjeldab praktika kohta; piiripunkti toimkondade teenistuses osalemist; isikute, transpordivahendite ja veoste dokumentide kontrollimist; infosüsteemide kasutamist (milliseid infosüsteeme kasutas ja millised olid peamised tegevused), teenistuses erinevate tehnikavahendite kasutamist; - analüüsib praktika ajal aset leidnud juhtumeid, mis erinesid tavapärasest teenistusest ja praktika läbimisel esinenud probleeme (probleemi lühikirjeldus, milliste teadmiste ja oskuste puudumine takistas tööülesannete täitmist) ning milliseid tegevusi ei saanud praktika ajal sooritada või oleks olnud vaja kauem praktiseerida, millised koolis saadud teadmised osutusid praktika käigus väga vajalikeks ja milliseid lisaülesandeid praktika ajal täideti. - praktikaaruandes visandab õppija enda tuleviku plaanid (5 aastase karjääriplaani) ning võrdleb oma karjäärisoove tutvumispraktika aruandes tooduga. Praktikaaruande suuline kaitsmine on arvestatud kui õppija: - väljendab end suulisel kaitsmisel arusaadavalt ja selgelt, võib esineda mõnetist ebakindlust;

	- suuline väljendus on üldjoontes akadeemilises stiilis, võib esineda üksikuid emotsionaalseid väljendeid/seisukohti; - vastab enamikele esitatud küsimustest, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused; - vastused ning seisukohad on üldjoontes põhjendatud, oskab luua seoseid õigusaktidega; - säilitab üldjoontes silmside komisjoniga ja suudab valdavalt kontrollida oma kehakeelt.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on rühmatöodes osalemine ning praktiliste tööde sooritamine. Mooduli hinne kujuneb kaasuse lahendamise (piiripunktis isikute ja transpordivahendite liikumise kohta) (1); rühmatöö (tolli protseduuride kohta) (2); praktilise ülesande (transpordivahendi ja isiku dokumentide kontrollimise ning võltsitud dokumentide tuvastamise kohta) (3); praktilise ülesande (isikute ja transpordivahendite siseriiklikest ja rahvusvahelistest infosüsteemidest kontrollimise ning piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamise kohta) (3); praktilise ülesande (piirikontrolltempli kasutamise kohta) (3); kaasuse lahendamise (veesõiduki liiklemise merel ja piiriveekogul, piiripunkti sisenemise, paiknemise, väljumise ning pardakontrolli kohta) (4-5) ning praktikaaruande koostamise ja kaitsmise tulemuste alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 6 S - 0 P - 0 I - 7	Teema 1. Tolliprotseduuride läbiviimine piiripunktis 1.1. Tolliprotseduurid piiripunktides, tollieeskirjad Euroopa Liitu saabuvale reisijale Õppemeetodid Rühmatöö – kaasuse lahendamine tolli protseduuride kohta (piiripunktis kus puudub tolliteenistus, Taxfree kaup). Praktiline harjutus – koostöö tolli ja teenistuskooete kasutamisega.
L - 6 S - 0 P - 6 I - 12	Teema 2. Merepiiri valvamine 2.1 Olulisemad rahvusvahelised merealased konventsioonid ja riiklikud õigusaktid 2.2 Merepatrull, signaallipud ja foneetiline tähestik 2.3 Merepiiri valvamisel kasutatavad tehnilised vahendid 2.4 Laevaliikluse kontrolli põhimõtted 2.5 Veesõiduki peatamise, kontrollimise ja jälitamise õiguslikud alused 2.6 Riikliku järelevalve teostamine väikelaeva meresõiduohutusnõuete täitmise üle 2.7 Merekaart – erinevused maismaakaardist, merekaardi lugemine Õppemeetodid Loeng - merealased konventsioonid ja õigusaktid, veesõidukite tuvastamine, rahumeelse läbisõidu tingimused, sõjalaevadele ja muudele riigile kuuluvatele mitteärilistel eesmärkidel kasutatavatele laevadele kohaldatavad eeskirjad, veesõiduki jälitamisõigus, väikelaevade ja jettide meresõiduohutusnõuete kontrolli põhimõtted. Praktilised harjutused merekaardiga, signaallippude, foneetilise koodiga.
L - 4 S - 0 P - 6	Teema 3. Dokumentide kontrollimise tehnika kasutamine piiripunktis 3.1 Piiri ületamine transpordivahendiga 3.2 Rongide, busside, veesõidukite ning õhusõidukite kontroll

I - 12	3.3 Dokumentide turvaelemendid ning nende kontrollimine I astme kontrollvahenditega 3.4 Võltsingute tuvastamine, kasutades selleks I astme kontrollvahendeid Õppemeetodid Loeng, demonstratsioon - transpordivahendite piiriületuse dokumendid, turvaelementide kontrollimine I astme kontrolltehnikaga. Praktiline tegevus - turvaelementide kontrollimine, võltsingute tuvastamine, kontrollreid Tallinna Vanasadamas, tutvumine dokumentide kontrolli ning tehnikaga Tallinna Lennujaamas.
L - 4 S - 0 P - 6 I - 12	Teema 4. Piirikontrolli infosüsteemide kasutamine 4.1 Piiratud kasutajatega andmebaasid (VIS, SIS II, TEPI, Fado, Eucaris, D.223, e-Asf , DOCIS, EMDE) 4.2 Piirikontrolli andmekogu PIKO ning piiriületuse ootejärjekorra andmekogu (Go Swift) 4.3 Piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamine Õppemeetodid Loeng, demonstratsioon - piiratud kasutajatega andmebaaside, piiriületuse ootejärjekorra andmekogu GOSwift'i, piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamise kohta. Praktilised harjutused - avaliku online dokumentide registrite kasutamine, piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamine (viisad, küsitlemine).
L - 2 S - 0 P - 4 I - 7	Teema 5. Piirikontrolltempli kasutamine 5.1 Piirikontrolltempli hoidmise tingimused ning väljastamine 5.2 Piirikontrolltempli kandmine dokumenti (meremeeste piiriületus, merematkelaevad, väikelaevade kontroll, rongimeeskond, reisidokument on piiriületustempli jäljendeid täis, templijäljendi tühistamine, lisalehele templi kandmine, templijäljendi tühistamine) Õppemeetodid Loeng - piirikontrolltempli hoidmise, väljastamise ning piirikontrolltempli kandmise põhimõtete kohta. Praktiline tegevus - piirikontrolltempli harjutuslehtede täitmine vastavalt etteantud kirjeldusele.
L - 0 S - 2 P - 0 I - 3	Teema 6. Reostus ja reostuse tuvastamine veekogudel 6.1 Reostustõrjet reguleerivad rahvusvahelised ja siseriiklikud õigusaktid. 6.2 Merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise põhimõtted ning reostustõrjealased mereoperatsioonid. Õppemeetodid Loeng: reostustõrjet reguleerivate õigusaktide, reostusalaste mereoperatsioonide, merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise kohta. Rühmatöö - kaasuste lahendamine merereostuse kohta.
L - 0 S - 0 P - 50 I - 59	Teema 7. Piirikontrolli praktika 7.1. Piiripunkti toimkondade teenistus 7.2. Piirirežiimi eeskirjade nõuete täitmise kontrolli tagamine piiripunktis 7.3. Isikute, transpordivahendite ja veoste (sh rongide) dokumentide kontrollimine 7.4. I astme dokumentide kontrolltehnikaga kasutamine 7.5. Piiriületajate profileerimine 7.6. Piiriületajate küsitlemine 7.7. piirikontrolli infosüsteemide kasutamine 7.8. Piirikontrolltempli kasutamine vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti juhendile

	Õppemeetodid Osalemine juhendaja juhendamisel piiripunkti teenistuses.		
Iseseisev töö: 112 Õppija:	- Lahendab kaasuseid mis tuginevad Tolliseadusele, Politsei ja piirivalve seaduse, Riigipiiri seadusele, Korrakaitseadusele; - valmistab ette rühmatööd tolli protseduuride kohta; - lahendab kaasuse veesõiduki liiklemise kohta merel ja piiriveekogul, piiripunkti sisenemise, paiknemise, väljumise ning pardakontrolli kohta; - kostab mõistekaardi väikelaeva meresõiduohutusnõuete kohta; - lahendab kaasuse merekaardi lugemise kohta. Kaasuse lahendamisel toob välja maismaakaardi ja merekaardi erinevused; - kirjutab endale üles ning õpib selgeks transpordivahendi piiri ületamiseks vajalikud dokumendid; - otsib ning kirjeldab, milliseid andmeid kantakse reisilennuki pardakaardile; - kirjeldab dokumentide turvaelemente, kasutades selleks I astme kontrollvahendeid; - kirjeldab I astme kontrollvahenditega tuvastatud dokumendivõltsingu tunnuseid; - harjutab andmete sisestamist PIKO-sse; - kirjeldab, mis on peamised vead, mis võivad tekkida andmete sisestamisel PIKO-sse. Toob välja vigade vältimise võimalusi; - kirjeldab, mis andmebaase, andmekogusid piiripunktides kasutatakse; - täidab harjutuslehti piirikontrollitempli kasutamise kohta.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Piirikontrolli juhend „F“ osa. Laevaliikluse kontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI. - Piirikontrolli juhend „D“ osa. Sõidukite piirikontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI. - Piirikontrolli juhend „E“ osa Raudteeliikluse kontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI. - Piirikontrolli juhend „G“ osa Õhuliikluse kontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis TEPI. - PIKO kasutamise juhend. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Väärtegude menetlemine ja kriminaalmenetluse alustamine	24 EKAP	Aare Talvere, Chris Eljas, Germa Kuk, Jan Pulk, Kai Veispak-Rawlings, Kalju Leppik, Marek Liiva, Sirvi Pezonen, Ülle Vanaisak, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		Õppijal peab olema läbitud alusõpingute moodul.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tunneb elulises juhtumis ära süüteo tunnused, alustab väärteomenetluse, viib läbi väärteomenetluse ja määrab vajadusel isikule karistuse või mõjutustrahvi, või alustab kriminaalmenetluse ja viib läbi esmased menetlustoimingud.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid	
1. selgitab enda ametialaste pädevuste seotust karistusõiguslikku tähendust omavate asjaoludega ning nende asjaolude tõendamisvajadust erinevate menetlusotsuste tegemisel;		1. selgitab karistusõiguse kui erialase baasõigusharu tähtsust korrakaitse tegevuses ja õiguslike otsuste tegemises, juhindudes õigusriigi ja demokraatliku riigivõimu teostamise põhimõtetest; 2. selgitab karistusõiguslike asjaolude tõendatuse, kui seaduslike ja õiglase menetlusotsuste tegemise põhieelduse olulisust, juhindudes demokraatliku õigusemõistmise põhimõtetest; 3. selgitab, milliste asjaolude ilmnemisel tuleb menetlust alustada ning millised asjaolud välistavad menetluse alustamise, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;	

2. alustab õiguslikult põhistatult väärteo- või kriminaalmenetluse või jätab õiguspäraselt menetluse alustamata; 3. korraldab ja tagab kooskõlas seaduste ja Riigikohtu lahenditega oma pädevuse piires menetluse läbiviimise; 4. tuvastab kooskõlas seaduste ja Riigikohtu lahenditega süüteosündmuse olemasolu, isiku süü väärteo toimepanemises ja muud tõendamisele kuuluvad asjaolud; 5. rakendab asjakohast väärteomenetluse liiki ja määrab karistuse või mõjutustrahvi, koostab menetlusotsust kajastavaid dokumente ja väärteotoimiku, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest.	4. annab reageerimist vajavale sündmusele, isiku teole teadaoleva informatsiooni põhjal esialgse karistusõigusliku hinnangu, juhindudes süüteo mõistest ja objektiivseid tunnuseid käsitlevatest seadustest ning Riigikohtu lahenditest; 5. selgitab kooskõlas seaduste ja ametkondliku asjaajamiskorra reeglitega, millised toimingud, millise aja jooksul tuleb menetluse alustamisel või alustamata jätmisel läbi viia ning kirjeldab nende toimingute eesmärgi ja põhisisu; 6. selgitab väärteomenetluse ja kriminaalmenetluse läbiviimise ühiseid põhimõtteid, juhindudes seadustest ning Riigikohtu lahenditest; 7. selgitab menetluste läbiviimise üldist korda ja valib etteantud kaasusele asjakohase menetlusliigi, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 8. nimetab menetlust tagavad toimingud ning selgitab nende sisu ja rakendamise õiguslikke nõudeid, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 9. selgitab, millised asjaolud kuuluvad süüteomenetluse läbiviimisel tõendamisele, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 10. selgitab süüteoosseisu isikule omistamise reeglistikku, teo õigusvastasust ja süülisust, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 11. eristab tahtlikku käitumist ettevaatamatust käitumisest ning määratleb ja eristab süüteolise käitumise eesmärgi, motive, ajendeid või muid süüteoosseisu subjektiivseid elemente, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 12. eristab isikute rolli süüteo toimepanemises, selgitab süüteo vahendlikku täideviimist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 13. eristab väärtegusid kuritegudest ning kvalifitseerib erinevaid väärtegusid ja kriminaalmenetluse alustamise vajadusel asjakohase kuriteoosseisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 14. selgitab tõendi mõistet ja nimetab tõendite erinevaid liike, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 15. nimetab erinevaid tõendite kogumiseks ettenähtud toiminguid ja selgitab nende põhisisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 16. planeerib tõendamisprotsessi läbiviimist, analüüsides ja sünteesides asjakohaseid menetlussituatsiooni elemente ning järgides menetlusmetoodika nõudeid ja soovitusi; 17. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatust, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest; 18. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, võtab vajadusel ekspertiiside määramiseks võrdlus- ja muid proove, selgitab ekspertiiside määramise põhimõtteid ning teeb vajadusel lineaarmõõtmisi, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi; 19. viib läbi isikute ülekuulamist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest ning järgides menetlustaktika nõudeid ja soovitusi;
--	--

	20. analüüsib vastavalt menetlussituatsioonile muude võimalike tõendamistoimingute läbiviimise vajalikkust, selgitab nende toimingute läbiviimise eesmärgid ja õiguslikku korda, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 21. analüüsib tõendamiseseme asjaolude tõendatust, andes hinnangu kogutud tõendite asjakohasusele ja õiguslikule lubatavusele, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 22. kvalifitseerib isiku teo süüteokoosseisulisuse, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 23. selgitab, millist väärteomenetluse liiki on võimalik rakendada, arvestades tõendamist leidnud ja muid teadaolevaid asjaolusid ning juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 24. selgitab karistuse kohaldamise aluseid, nimetab asjaolud, mida tuleb karistuse määramisel arvesse võtta ja avab nende sisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 25. selgitab väärteomenetluse lõpetamise õiguslikke aluseid ja korda, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 26. loetleb ning kirjeldab karistusõiguslikke sunnivahendeid ja selgitab nende kohaldamise õiguslikke aluseid, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 27. põhjendab enda poolt tehtud menetlusotsuseid, käsitledes probleemseid asjaolusid ning õiguslike argumente loogiliselt reostatuna, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 28. koostab väärteotoimiku järgides väärteotoimikule esitatavaid nõudeid. 29. viib läbi reaalses menetlussituatsioonis väärteomenetluse, koostab menetluskohandused ja kohaldab väärteolisi karistusi või muid asjakohaseid mõjutusvahendeid, juhindudes seadustest, Riigikohtu lahenditest ja ametkondlikest juhenditest; 30. viib läbi reaalses menetlussituatsioonis kriminaalmenetluse alustamiseks asjakohased toimingud ja koostab menetluskohandused juhindudes seadustest, Riigikohtu lahenditest ja ametkondlikest juhenditest.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Essee - karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses. Õppija kirjutab iseseisva tööna essee karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses. Täpne teema antakse õppijale teada õppetöö käigus.	1. selgitab karistusõiguse kui erialase baasõigusharu tähtsust korrakaitse tegevuses ja õiguslike otsuste tegemises, juhindudes õigusriigi ja demokraatliku riigivõimu teostamise põhimõtetest; 2. selgitab karistusõiguslike asjaolude tõendatuse kui seaduslike ja õiglase menetlusotsuste tegemise põhieelduse olulisust, juhindudes demokraatliku õigusemõistmise põhimõtetest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - essee on sisult teemakohane, selle erinevad teemaosad on omavahel loogiliselt seostatud; - essee väljendatud arusaamad korrakaitse tegevuse ja karistusõiguse seotusest on kooskõlas demokraatliku õigusriigi toimimise põhimõtetega.
HM 2. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus menetluse alustamise ja alustamata jätmise toimingute tegemise kohta.	3. selgitab, milliste asjaolude ilmnemisel tuleb menetlust alustada ning millised asjaolud välistavad menetluse alustamise, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 4. annab reageerimist vajavale sündmusele, isiku teole teadaoleva informatsiooni põhjal esialgse karistusõigusliku hinnangu, juhindudes süüteo mõistest ja objektiivseid tunnuseid käsitlevatest seadustest ning Riigikohtu lahenditest;

Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	5. selgitab kooskõlas seaduste ja ametkondliku asjaajamiskorra reeglitega, millised toimingud, millise aja jooksul tuleb menetluse alustamisel või alustamata jätmisel läbi viia ning kirjeldab nende toimingute eesmärgi ja põhisisu; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, esitatud seisukohad ja lahenduskäigud on õiguslikult põhjendatud; - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 3. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus menetluse läbiviimise tagamise kohta. Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	6. selgitab väärtemenetluse ja kriminaalmenetluse läbiviimise ühiseid põhimõtteid, juhindudes seadustest ning Riigikohtu lahenditest; 7. selgitab menetluste läbiviimise üldist korda ja valib etteantud kaasusele asjakohase menetlusliigi, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 8. nimetab menetlust tagavad toimingud ning selgitab nende sisu ja rakendamise õiguslikke nõudeid, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, esitatud seisukohad ja lahenduskäigud on õiguslikult põhjendatud, valitud on õige menetluslik ning menetlust tagavad toimingud; - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 4. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus karistusõiguse üldosa põhimõtete kohaldamise kohta. Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid	10. selgitab süüteokoosseisu isikule omistamise reeglistikku, teo õigusvastasust ja süüilisust, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 11. eristab tahtlikku käitumist ettevaatamatust käitumisest ning määratleb ja eristab süüteolise käitumise eesmärgi, motive, ajendeid või muid süüteokoosseisu subjektiivseid elemente, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 12. eristab isikute rolli süüteo toimepanemises, selgitab süüteo vahendlikku täideviimist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u>

selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	- vastutuse aluspõhimõtteid, deliktistruktuuri elemente ja karistuse valiku asjaolusid puudutavatele küsimustele on antud sisult õiged ja põhimõisteid õiguslikult korrektselt käsitlevad ning eluliselt näitlikustatud vastused, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged vastused; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüs puudutab kõiki deliktistruktuuri astmeid õiguslikult õiges järjekorras, on esitatud arutlevas, poolt- ja vastuargumente kaaluvas stiilis, esitatud seisukohad on õiguslikult põhistatud, esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 5. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus sүүteoliikide eristamise, sүүteokoosseisude tүүpide ja sүүtegude kvalifitseerimise kohta. Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	13. eristab väärtegusid kuritegudest ning kvalifitseerib erinevaid väärtegusid ja kriminaalmenetluse alustamise vajadusel asjakohase kuriteokoosseisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - sүүteoliikide eristamist, sүүteoliikide allikaid, sүүteokoosseisude tүүpe ja sүүteokoosseisude koosseisuelemente puudutavatele küsimustele on antud õiguslikult korrektsed vastused ning vastuseid on illustreeritud asjakohaste eluliste näidetega, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged vastused; - sүүtegude piiritlemisega seonduvate koosseisuelemente puudutavatele küsimustele on antud õiguslikult korrektsed vastused, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged ja eluliste näidetega illustreeritud vastused; - kaasuse puhul rakendatav sүүteokoosseis on õigesti määratletud, kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüs puudutab kõiki sүүteokoosseisu elementidele vastavaid faktilisi asjaolusid loogiliselt õiges järjekorras, analüüs on esitatud arutlevas, poolt- ja vastuargumente kaaluvas stiilis, esitatud seisukohad on õiguslikult põhistatud, esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 6. Praktiline harjutus isikute ülekuulamise ja menetlusdokumentide koostamise kohta. Õppija lahendab praktilise harjutuse/ülesande lähtuvalt saadud rollist.	19. viib läbi isikute ülekuulamist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest ning järgides menetlustaktika nõudeid ja soovitusi; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - tunnistaja, kannatanu või menetluslase isiku ülekuulamise läbiviimisel on järgitud ülekuulamise seaduslikku korda ja ülekuulamisel on käsitletud kõiki asjakohaseid tõendamisele kuuluvaid asjaolusid, esineb vaid kohatist pinnapealsust ja üksikuid taktikalisi puudusi ülekuulavatava suhtlemisel; - protokollide koostamisel on järgitud seadustest tulenevaid protokollide sisu- ja vorminõudeid.
HM 7. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus menetluses tõendamisele kuuluvate asjaolude ning menetlustoimingute läbiviimise tingimuste kohta.	9. selgitab, millised asjaolud kuuluvad sүүteomenetluse läbiviimisel tõendamisele, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 14. selgitab tõendi mõistet ja nimetab tõendite erinevaid liike, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 15. nimetab erinevaid tõendite kogumiseks ettenähtud toiminguid ja selgitab nende põhisisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;

Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	16. planeerib tõendamisprotsessi läbiviimist, analüüsides ja sünteesides asjakohaseid menetlussituatsiooni elemente ning järgides menetlusmetoodika nõudeid ja soovitusi; 20. analüüsib vastavalt menetlussituatsioonile muude võimalike tõendamistoimingute läbiviimise vajalikkust, selgitab nende toimingute läbiviimise eesmärgid ja õiguslikku korda, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - menetluses tõendamisele kuuluvate asjaoludele ning menetlustoimingu läbiviimise seaduslikke aluseid puudutavatele küsimustele on antud õiguslikult korrektsed vastused, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged vastused; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, esitatud seisukohad ja lahenduskäigud on õiguslikult põhistatud, esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 8. Kompleksülesanne sündmuskoha ja asitõendite vaatluse kohta: Õppija lahendab praktilise harjutuse/ülesande lähtuvalt saadud rollist. 1. Sündmuskoha puutumatuse tagamine, vaatlus ja vaatlusprotokolli koostamine; 2. Sõrmejälgede esiletoomine pulbritega, neist tõmmiste valmistamine, kirjalik talletamine.	17. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatust, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest; 18. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, võtab vajadusel ekspertiiside määramiseks võrdlus- ja muid proove, selgitab ekspertiiside määramise põhimõtteid ning teeb vajadusel lineaarmõõtmisi, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja -metoodika nõudeid ning soovitusi; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - leiab üles simuleeritud sündmuskoha, hindab olukorda ja teavitab sellest viivitamatult otsest juhti; - vajadusel kontrollib kannatanu seisundit ja võtab kasutusele vajalikud abinõud kannatanu abistamiseks; - vajadusel piirab sündmuskoha politseilindiga; - vajadusel kaitseb sündmuskohal olevaid jälgi loodusjõudude eest (vihm, lumi); - ilma vajaduseta ei sisene ise sündmuskohale ega luba sinna kõrvalisi isikuid; - suhtleb kannatanu, tunnistaja või ajakirjanikega nõuetekohaselt; - vaatlleb sündmuskoha, kogub jälgi, proove (sh DNA) ja asitõendeid vastavalt kehtestatud nõuetele ning vormistab nimetatud tegevuste läbiviimise kohta nõutavad dokumendid; - teeb lineaarmõõtmisi, mõõtmistel on järgitud lineaarmõõtmiste metoodikat ja seadmete kasutusjuhendeid; - vaatlusprotokoll on täielik, täpne, keeleliselt korrektne, kirjeldused on loogiliselt järjestatud; - jäljed ja asitõendid on kirjeldatud piisava põhjalikkusega; - viidatud on kõigile esitatud fotodele ja joonistele. Fotod on nummerdatud ja varustatud selgitava tekstiga; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - sündmuskohajälgede kaardil on vähemalt 20 sõrmejäljest valmistatud tõmmist; - igas jäljes on eristatavad vähemalt 12 detaili;

Isiku daktüloskopeerimine ja sõrmejälgede kaardi täitmine; 3. Silikoonpasta kasutamine, kirjalik talletamine (reljeefsel pinnal pulbriga esiletoodud sõrmejälgedest tõmmiste valmistamine, süvendjäljena kujunenud murdmisriista jäljest jäljendi valmistamine silikoonpastaga. Valmistatud tõmmise ja jäljendi kinnitamine sündmuskohajälgede kaartidele); 4. Jalatsijälgede talletamine (pind- ja süvendjälgedena kujunenud jalatsijälgede fotografeerimine vastavalt detailfotodele esitatavate nõuetele. Tõmmiskile, DLK-kile kasutamine). HM 9. Teooria küsimustele kirjalik vastamine sündmuskohal töötamise ja ekspertiiside määramise kohta.	- sõrmejäljekaardile on võetud jäljed selleks ette nähtud lahtritesse; - jäljed on kvaliteediga, mis võimaldaks neid kanda Riiklikku sõrmejälgede registrisse; - sündmuskohajälgede kaardi ja sõrmejäljekaardi kirjalik osa on täidetud vastavalt Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi koostatud juhendile; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - tõmmiste ja jäljendite valmistamiseks on kasutatud õiget värvi silikoonpastat; - pasta ja katalüsaatori vahekord on õige ja ühtlaselt segunenud, tõmmistes ega jäljendites ei ole õhumulle; - kaardid on täidetud nõuetekohaselt; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - fotodel on jäljed selgesti eristatavad, hästi teravustatud ja õigesti säritatud; - tõmmis ja jäljend on valmistatud kvaliteediga, mis võimaldaks neid kasutada ekspertiisi tegemisel; - tõmmise valmistamisel on tõmmiskile valikul arvestatud jäljeaine kontrastsuse ja pinna struktuuriga; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 10. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus tõendamiseseme asjaolude tõendatuse, kvalifitseerimise, väärteomenetluse liigi rakendamise ning isikule karistuse/mõjutusvahendi määramise otsustuse põhjendatuse kohta. Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid	21. analüüsib tõendamiseseme asjaolude tõendatust, andes hinnangu kogutud tõendite asjakohasusele ja õiguslikule lubatavusele, juhindudes seadustes ja Riigikohtu lahenditest; 22. kvalifitseerib isiku teo süüteokoosseisulisuse, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 23. selgitab, millist väärteomenetluse liiki on võimalik rakendada, arvestades tõendamist leidnud ja muid teadaolevaid asjaolusid ning juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 24. selgitab karistuse kohaldamise aluseid, nimetab asjaolud, mida tuleb karistuse määramisel arvesse võtta ja avab nende sisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 25. selgitab väärteomenetluse lõpetamise õiguslikke aluseid ja korda, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 26. loetleb ning kirjeldab karistusõiguslikke sunnivahendeid ja selgitab nende kohaldamise õiguslikke aluseid, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest; 27. põhjendab enda poolt tehtud menetlusotsuseid, käsitledes probleemseid asjaolusid ning õiguslikke argumente loogiliselt reastatuna, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;

selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	<u>Lävendikriteeriumid:</u> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, valitud on õige väärtemenetluse liik, esitatud seisukohad ja lahenduskäigud on õiguslikult põhistatud; - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 11. Väärteotoimiku koostamine, vajadusel vestlus simuleeritud menetlussituatsiooni kohta. Õppija koostab iseseisva tööna väärteotoimiku ühe välitingimustes simuleeritud menetlussituatsiooni kohta. Kui esitatud väärteotoimiku pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	28. koostab väärteotoimiku järgides väärteotoimikule esitatavaid nõudeid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - väärteotoimik on süstematiseeritud, kogutud tõendid on asjakohased ja väärteo toimepanemine on tõendatud; - menetluskumendid on sisuliselt põhjendatud ja koostatud kooskõlas kehtivate õigusaktide sätetega ja/või Riigikohtu asjakohaste seisukohtadega; - menetluskumendid on koostatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi; - detailsemate teadmiste/oskuste osas võivad esineda üksikud ebatäpsused; - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
HM 12. Menetluskumendite koostamine, vajadusel suuline kaitsmine reaalse menetlussituatsiooni kohta (praktika). Õppija esitab praktiliselt koostatud: - väärteomaterjalide hulgast väärteotoimiku koopia kiirmenetluse läbiviimise kohta ning väärteotoimiku koopia üldmenetluse läbiviimise kohta (kuni väärteoprotokollini); - kriminaalmenetluse materjalide hulgast menetluskumendite koopiaid (eelistatult kannatanu ülekuulamise protokoll,	29. viib läbi reaalses menetlussituatsioonis väärteomenetluse, koostab menetluskumendid ja kohaldab väärteolisi karistusi või muid asjakohaseid mõjutusvahendeid, juhindudes seadustest, Riigikohtu lahenditest ja ametkondlikest juhenditest; 30. viib läbi reaalses menetlussituatsioonis kriminaalmenetluse alustamiseks asjakohased toimingud ja koostab menetluskumendid juhindudes seadustest, Riigikohtu lahenditest ja ametkondlikest juhenditest. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - väärteotoimik on süstematiseeritud, kogutud tõendid on asjakohased ja väärteo toimepanemine on tõendatud; - menetlusele allutatud isikute andmed on kaetud või kustutatud; - menetluskumendid on sisuliselt põhjendatud ja koostatud kooskõlas kehtivate õigusaktide sätetega ja/või Riigikohtu asjakohaste seisukohtadega; - menetluskumendid on koostatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi; - detailsemate teadmiste/oskuste osas võivad esineda üksikud ebatäpsused;

sündmuskoha vaatluse protokoll ja tunnistaja ülekuulamise protokoll). Kui esitatud menetluskirjelduste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumide tingimuste täidetuses, siis peab õppija andma asjakohaseid selgitusi suulisel kaitsmisel, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.	- suulisel kaitsmisel on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb järgmiste tööde alusel: 1. Essee karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses (1-2); 2. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine menetluse alustamise ja alustamata jätmise toimingute tegemise kohta (3-5); 3. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine menetluse läbiviimise tagamise kohta (6-8); 4. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine karistusõiguse üldosa põhimõtete kohaldamise kohta (10-12); 5. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine süüteoliikide eristamise, süüteokoosseisude tüüpide ja süütegude kvalifitseerimise kohta (13); 6. Praktiline harjutus isikute ülekuulamise ja menetluskirjelduste koostamise kohta (19); 7. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine menetluses tõendamisele kuuluvate asjaolude ning menetlustoimingute läbiviimise tingimuste kohta (9, 14-16, 20); 8. Kompleksülesanne sündmuskoha ja asitõendite vaatluse kohta (17-18); 9. Teooria küsimustele kirjalik vastamine sündmuskohal töötamise ja ekspertiiside määramise kohta (17-18); 10. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine tõendamiseseme asjaolude tõendatuse, kvalifitseerimise, väärteomenetluse liigi rakendamise ning isikule karistuse/mõjutusvahendi määramise otsustuse põhjendatuse kohta (21-27); 11. Väärteotoimiku koostamine simuleeritud menetlussituatsiooni kohta (28); 12. Menetluskirjelduste koostamine reaalse menetlussituatsiooni kohta (29-30). Tööde 1-11 (hindamiskriteeriumid 1-28) sooritamise positiivsele tulemusele on praktikale pääsemise eelduseks. Moodul on arvestatud, kui kõik hindamisülesanded, sh praktika (HM 12) on sooritatud lävendi tasemel või seda ületaval tasemel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 4 S - 0 P - 0 I - 4	Teema 1. Karistusõiguse tähendus ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses 1.1. Karistusõigus, selle olemus ja põhisisu sotsiaalsete protsesside reguleerimise vahendina 1.2. Karistusõigusliku süüteomõiste tähtsus ametnike tööülesannete täitmisel 1.3. Karistusõiguslikud asjaolud kui juriidilised faktid ja nende tõendamisevajadus: süütegu ja süüteomenetlus, menetlusõigus kui karistusõiguse ellurakendamise vahend

	1.4. Süüteomenetluste eesmärkide ja põhiliikide üldiseloomustus Õppemeetodid Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – karistusõiguse tähendus ametnike järelvalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses. Individuaaltöö – essee karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelvalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses.
L - 8 S - 2 P - 0 I - 11	Teema 2. Menetluse alustamise ja alustamata jätmise toimingute tegemine 2.1. Süüteo mõiste, süütegude põhiliigid ja nende eristamise alused 2.2. Süüteokoosseisu objektiivsed tunnused ja nende avaldumine elulises juhtumises 2.3. Menetluse alustamise ajendid ja alused, väärteo- ja kuriteoteade. Vähetähtis väärtegu ja väärteomenetluse alustamata jätmine. 2.4. Menetluse alustamist välistavad asjaolud (VTMS § 29 lg 1 p 1 ja KrMS § 199 lg 1 p 1) 2.5. Esimene uurimis- või muu menetlustoiming, menetlustoimingute liigid 2.6. Menetluse alustamistoimingute dokumenteerimine, menetluse infosüsteemid 2.7. Menetluse alustamise otsustamise tähtsajad 2.8. Süüteoteate esitajalt täiendavate andmete nõudmine 2.9. Väärteo alustamata jätmisest teatamine ja kuriteoteatele vastamine Õppemeetodid Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – menetluse alustamise ja alustamata jätmise toimingute tegemine. Diskussioon, kaasuste analüüs – väärteomenetluse alustamata jätmine ja kuriteoteatele vastamine.
L - 10 S - 0 P - 0 I - 11	Teema 3. Menetluse läbiviimise tagamine a. Süüteomenetluste läbiviimise ühised põhimõtted, kriminaalmenetluse ja väärteomenetluse põhimõtete erisused b. Menetlusosalised kriminaalmenetluses ja menetlusosalised väärteomenetluses c. Isikute väljakutsumine: kutse koostamise ja kättetoimetamise õiguslik regulatsioon d. Isikute sundtoomine: sundtoomise õiguslik regulatsioon e. Isikute kinnipidamine: isikute kinnipidamise õiguslik regulatsioon väärteomenetluses ja kriminaalmenetluses f. Kriminaalmenetluses kohaldatavad muud menetluse tagamise meetmed (üldiseloomustus) Õppemeetodid Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – menetluse läbiviimise tagamine.
L - 78 S - 56 P - 0 I - 154	Teema 4. Tõendamine süüteomenetluses 4.1. Tõendamisele kuuluvad asjaolud, tõendamise ja selle asjaolud 4.2. Karistusõigusliku vastutuse aluspõhimõtted: deliktistruktuur, selle õiguslik mõte ja koostisosad 4.3. Füüsilise isiku ja juriidilise isiku vastutus 4.4. Süüteokoosseis: objektiivsete ja subjektiivsete tunnuste ühtsus, tegevus, tegevusetus, tagajärg, põhjuslik seos teo ja tagajärje vahel, teomodaliteedid, tahtlik ja ettevaatamatu käitumine, teo eesmärk ja ajend, toimepanija motiivid, teadlikkus teo ja muudest karistusõiguslikku tähendust omavatest asjaoludest 4.5. Subsumeerimise mõiste ja selle analoogmõisted. Karistusõiguse eriosa struktuur. Teoobjekt kui eriosa struktuuri ülesehituse ja süüteokoosseisude erinevatesse seadustesse jaotamise alus. Erinevate süüteokoosseisude kvalifitseerimine

- 4.6. Käitumise õigusvastasus: hädakaitse, hädaseisund, kohustuste kollisioon, eriseadustest ja tavast tulenevad õigusvastasust välistavad asjaolud
- 4.7. Isiku süü: süüvõimelisus, süüd välistavad asjaolud
- 4.8. Süüteokatse, selle karistatavus
- 4.9. Süüteo toimepanijad: täideviimine ja osavõtt, täideviijate ja osavõtjate liigitus, toimepanijate liigituse erisused väärttegudes, toimepanija erilise isikutunnus
- 4.10. Tõendamiseseme ja karistusõiguslikku tähendust omavate asjaolude seotus ja kattuvus
- 4.11. Tõendid menetluses: tõendi mõiste, tõendite liigid, esemelised ja isikulised tõendid
- 4.12. Tõendite kogumiseks ettenähtud toimingud: uurimistoimingud, jälitustoimingud, muud tõendusteabe kogumiseks kasutatavad toimingud. Tõendamiseks ettenähtud toimingute erisused väärtteomenetluses ja kriminaalmenetluses (üldiseloostus)
- 4.13. Tõendamissituatsiooni hindamine-analüüs, esmaste tõendamistoimingute läbiviimise mõtteline kavandamine ja võimalikud lisategevused toimingute läbiviimise ettevalmistamiseks
- 4.14. Kriminallistikehniliste teadmiste ja oskuste kasutamine esemeliste tõendite kogumisel: kriminallistikehnilise mõiste, olulisus ja kasutamise võimalused tõendite kogumisel (üldiseloostus), kriminallistikehnilise põhimõisted ja põhiteemad: identifitseerimine, objektide foto- ja videosalvestamine, trassoloogia, kohtuballistika, isikukirjeldus, dokumentide tehniline uurimine (üldiseloostus), kriminallistikehnilise tõendite kogumiseks kasutatavad meetodid ja vahendid (üldiseloostus)
- 4.15. Sündmuskoha ja asitõendite mõiste, nende tõenduslik tähendus
- 4.16. Sündmuskoha ja asitõendite puutumatuse tagamine: esimese politseiniku tegevused sündmuskohal (s.h liiklusõnnetuse sündmuskohal), sündmuskoha piiritlemine/ märgistamine, ohud sündmuskohal (turvalisuse vm riskide hindamine, ohutusnõuded, kontaminatsioon), ressursside kaasamise hindamine
- 4.17. Võimalike tunnistajate väljaselgitamine ja tunnistaja esmane küsitamine.
- 4.18. Sündmuskoha vaatlus: õiguslik regulatsioon, eesmärgid, vaatluse taktika, sündmuskoha vaatluse läbiviimine: asitõendid ja süüteoajaljed sündmuskohal, nende käitlemine, lineaarmõõtmised, fotografeerimine ja videosalvestuse tegemine sündmuskohal. Sündmuskoha vaatluse käigu ja tulemuste dokumenteerimine, asitõenduslikku tähendust omavate objektide äravõtmine: vaatlusprotokolli koostamine; protokollilised ja nende koostamine, äravõetud objektide pakendamine ja pakendite puutumatuse tagamine, foto ja videofailide säilitamine
- 4.19. Sündmuskohavälise asitõendite vaatlus: võimalikud toimingud, mille käigus asitõendeid leitakse või saadakse (üldiseloostus), asitõendi vaatluse õiguslik regulatsioon, asitõendi vaatlus ning vaatlusprotokolli ja selle lisade koostamine, foto ja videofailide säilitamine
- 4.20. Ekspertiisi määramine: ekspertiisi mõiste, olemus ja vajalikkus. Ekspertiisiasutuse ja eksperdi mõiste, eksperdi menetluse kaasamise põhimõtted. Ekspertile esitatavad materjalid, uurimismaterjal, tutvumismaterjal. Võrdlusmaterjal, võrdlusmaterjalid kogumise põhimõtted, võrdlusmaterjali võtmise määrus, ekspertiisimaterjali võtmise protokoll. Ekspertiisiliigid, ekspertiisiülesannete püstamine, ekspertiisimääru koostamine. Eksperti ülekuulamine
- 4.21. Isikute väljakutsumine: kutsete koostamine, vahetu üleandmine, kutse kättetoimetamine
- 4.22. Tunnistaja ülekuulamine: tunnistaja mõiste, tunnistaja staatuse võimalikud sisulised erisused väärtteo- ja kriminaalmenetluses, tunnistaja õigused ja kohustused, õiguste erisused sõltuvalt menetlusliigist. Väärtteo läbi kahjukannatanud tunnistajale tekkinud kahju hüvitamise võimalused. Ülekuulamise õiguslik kord ja taktika, ülekuulamise läbiviimine ja ülekuulamisprotokolli vormistamine. Ametnik tunnistajana kohtus

	4.23. Kannatanu ülekuulamine: kannatanu mõiste, kannatanu õigused ja kohustused. Ülekuulamise õiguslik kord ja taktika, ülekuulamisprotokolli vormistamine. Füüsilisest isikust kannatanu individuaalsete kaitsevajaduste hindamine 4.24. Menetlusaluse isiku kinnipidamine: isiku kinnipidamisprotokolli koostamine väärteomenetluses 4.25. Menetlusaluse isiku ülekuulamine: menetlusaluse isiku mõiste, kuriteos kahtlustatava mõiste, menetlusaluse isiku õigused ja kohustused. Menetlusaluse isiku süüstamine, süüdistuse piiride ja mahu määratlemine, süüdistuse teksti võimalik koostamine. Ülekuulamise õiguslik kord ja taktika, ülekuulamisprotokolli vormistamine 4.26. Laste ülekuulamise erisused 4.27. Läbiotsimine: läbiotsimise mõiste ja eesmärgid, läbiotsimise õiguslik alus ja kord ning läbiviimise taktika. Läbiotsimise protokoll, selle koostamine ja protokolli ära kirja üleandmine 4.28. Isiku läbivaatus: isiku läbivaatuse mõiste ja eesmärgid, läbivaatuse õiguslik kord ja taktika. Läbivaatuse protokoll ja selle koostamine 4.29. Muud tõendite kogumise toimingud: äratundmiseks esitamine (mõiste, eesmärgid, äratundmiseks esitatavad objektid, läbiviimise õiguslik kord), vastastamine (mõiste, eesmärgid, läbiviimise õiguslik kord), ütluste olustikuga seostamine (mõiste, eesmärgid, läbiviimise õiguslik kord), teabenõuded isikutele ja andmete nõudmine sideettevõtjalt (nõuete esitamise eesmärgid, nõuete võimalik sisu ja vormistus) 4.30. Tõendite hindamise kriteeriumid: tõendi asjakohasus, usaldusväärsus ja õiguslik lubatavus. Tõendite sisuline hindamine ja uurimine. Õppemeetodid Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – tõendamine süüteomenetluses. Rollimäng, menetlus simuleeritud menetlussituatsioonis, praktilised harjutused: sündmuskoha/asitõendite vaatlus (jälgede avastamine, esile toomine ja kogumine, tõmmiste ja jäljendite valmistamine, proovide võtmine, jälgede ja proovide pakendamine, fotografeerimine ja videosalvestamine), isikute ülekuulamine, läbiotsimine. Õpetajapoolne ettenäitamine – erinevate taktikaliste käitumisvõimaluste demonstratsioon. Dokumentide koostamine – kutse, isiku kinnipidamine, isikute ülekuulamised, läbiotsimine, sündmuskoha/asitõendite vaatlus.
L - 12 S - 36 P - 0 I - 56	Teema 5. Asjakohase väärteomenetluse liigi rakendamine, isiku väärteoline karistamine kiirmenetluses, võimaliku muu mõjutusvahendi kohaldamine 5.1 Väärteomenetluse erinevad liigid (lühimenetlus, kiirmenetlus, üldmenetlus), nende sisu üldiseloomustus ja kohaldamise alused ning läbiviimise üldtingimused. Kohtuvälise menetleja pädevus menetlusliigi valikul ja menetlusotsuste tegemisel väärteomenetluses 5.2 Lühimenetluse otsuse koostamine 5.3 Süüdistuse esitamine väärteomenetluses ja väärteoprotokolli koostamine, väärteoprotokolli koostamisel selgitatavad asjaolud 5.4 Karistamise alus. Karistuste liigid ja määrad, karistuse liigi ja määra valikul arvesse võtmisele kuuluvad asjaolud. Karistuse täitmistingimuste valikut mõjutavad asjaolud. Väärteo aegumine ja väärteolise karistatuse kustumine 5.5 Kiirmenetluse otsuse koostamine 5.6 Üldmenetluse lahendid (otsus, väärteomenetluse lõpetamise määrus – üldiseloomustus) 5.7 Väärteomenetluse tähtajad ja menetluskulud 5.8 Konfiskeerimine, alaealiste suhtes kohaldatavad mõjutusvahendid, psühhiaatriline sundravi - üldiseloomustus 5.9 Toimikumaterjalide süstematiseerimine, väärteotoimiku koostamine, e-toimik Õppemeetodid Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – väärteomenetluse erinevad liigid, isiku väärteoline karistamine, menetluse lõpetamine, võimaliku muu mõjutusvahendi kohaldamine.

	Rollimäng ja menetlus simuleeritud menetlussituatsioonis – kiirmenetluse ja üldmenetluse läbiviimine, LAK-õpe. Õpetajapoolne ettenäitamine – erinevate taktikaliste käitumisvõimaluste demonstratsioon. Dokumentide koostamine – vääртеomenetluse menetlusedokumentide koostamine. Individaaltöö – menetlusedokumentide koostamine välitingimustes simuleeritud menetlussituatsioonide kohta, vääртеotoimiku koostamine välitingimustes simuleeritud menetlussituatsiooni kohta.
L - 0 S - 0 P - 80 I - 102	Teema 6: Enamlevinud vääртеgude menetlemise ja kriminaalmenetluse alustamise praktika 6.1. Lühimenetluse läbiviimine 6.2. Kiirmenetluse läbiviimine 6.3. Üldmenetluse läbiviimine 6.4. Andmete sisestamine MIS-i 6.5. Kriminaalmenetluse alustamise toimingute tegemine Õppemeetodid Osalemine juhendaja juhendamisel politseijaoskonnas patrullpolitsei ja vääртеgude menetleja töös.
Iseseisev töö: 339 Õppija:	- kordab tundides õpitut ja töötab läbi ettenähtud õppekirjanduse/õppematerjali; - koostab ja esitab essee karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses; - koostab ja esitab praktilised tööd sündmuskoha ja asitõendite vaatluse kohta (mida ei jõua tundides etteantud aja raames lõpetada või mida ei ole koostatud tunnist puudumise tõttu); - koostab kokkuvõtte kõikidest kriminaalmenetluse seadustikust ja vääртеomenetluse seadustikus ettenähtud tunnistaja, kannatanu, kahtlustatava ning menetlusosaluse isiku õigustest ja kohustusest; - koostab ja esitab menetlusedokumendid isikute ülekuulamise kohta (mida ei jõua tundides etteantud aja raames lõpetada või mida ei ole koostatud tunnist puudumise tõttu); - töötab läbi ekspertiiside määramise juhendid; - lahendab etteantud kaasused õppevahendist “Karistusõigus. Ülesanded ja kaasused” ning koostab ja esitab kaasuse deliktstruktuurist lähtuva analüüsi; - koostab ja esitab läbivate kaasuste kohta tõendamisele kuuluvate asjaolude kirjelduse, menetlusplaani ja vajalikud menetlusedokumendid; - töötab läbi õppevahendi “Vääртеokirjelduse koostamine”. Toob praktikast näite probleemsest vääртеokirjeldusest ning järgides vääртеokirjeldusele esitatavaid nõudeid, sõnastab toodud näite kohta uue vääртеokirjelduse ja loob seosed õppevahendis toodud teooriakäsitlusega; - koostab ja esitab läbivate kaasuste kohta süüdistuse ja süstematiseerib toimiku; - koostab ja esitab menetlusedokumendid kõikide välitingimustes simuleeritud menetlussituatsioonide kohta (mida ei jõua tundides etteantud aja raames lõpetada või mida ei ole koostatud tunnist puudumise tõttu); - koostab ja esitab vääртеotoimiku välitingimustes simuleeritud menetlussituatsiooni kohta; - valmistub ette praktilisteks harjutusteks, praktilisteks töödeks/tegevusteks, hinnatavateks töödeks/tegevusteks ja praktikaks.
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Eesti Vabariigi põhiseadus: kommenteeritud väljaanne. Toimetuskolleegium: Ülle Madise jt. - Ekspertiiside määramise juhendid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Eljas, C. & Heinsoo, P. Vääртеokirjelduse koostamine. Kättesaadav: Digiriiulis. - Eljas, C., Kirsimägi, S. & Kroonberg, R. Järelevalve- ja süüteomenetluse piiritlemine. Kättesaadav: Digiriiulis.

	- Kairjak, M. & Sootak, J. Varavastased süüteod. - Kergandberg, E. & Pikamäe, P. Kriminaalmenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. - Kergandberg, E. & Sillaots, M. Kriminaalmenetlus. - Kergandberg, E., Kangur, A., Lind, S., Saaremäel-Stoilov K. & Saarmets, V. Kohtumenetlus. - Kiris, R., Pikamäe, P. & Sootak, J. Sanktsiooniõigus. - Krüger, U. Kriminaalmenetlus: tõendamine kohtueelses menetluses. Üldkäsitlus. - Krüger, U. Ülekuulamine kohtueelses menetluses: õiguslikud aspektid. - Krüger, U. Karistusõiguse üldosa kutseõppele. Kättesaadav: Digiriivulis. - Liivamägi-Hitrov, A. & Kask, K. Lapse küsitlemise käsiraamat. - Lindmäe, H. Kriminallistikatehnika. - Lindmäe, H. Menetlustaktika I. - Lindmäe, H. Menetlustaktika II. - Lõhmus, U. Põhiõigused kriminaalmenetluses. - Ploom, T., Koolmeister, I., Kangur, A., Lind, S., Pajula, E. & Sirk, I. Väärteomenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. - Mõõtetevõtmise kvaliteedijuhtimissüsteemi käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Lineaarmõõtmise meetodika. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Liiklusõnnetuse sündmuskoha vaatluse ja dokumenteerimise meetodika. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Pulk, J. Karistusõigus. Ülesanded ja kaasused. Kättesaadav: Digiriivulis. - Somer, J. Sündmuskoha vaatlus. - Sootak, J. Isikuvastased süüteod. - Sootak, J. Karistusõigus: üldosa. - Sootak, J. & Pikamäe, P. Karistusseadustik. Kommenteeritud väljaanne. - Sündmuskoha tehnilise uurimise käsiraamat: nõuandeid esimesena kohale saabunud politseinikule. Juhiseid kriminalistidele ja teistele politseiametnikele. Eesti Politsei Kohtueksperitiisi ja Kriminallistika Keskus. - Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õppekirjandus, õigusaktid, seletuskirjad, Riigikohtu lahendid ning artiklid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
19.	Lõpueksam	1 EKAP	Chris Eljas, Jaak Kiviste, Piret Teppan
Nõuded mooduli alustamiseks:	Lõpueksamile lubatakse õppija, kui ta on läbinud kõik põhiõpingute moodulid ja vähemalt 15 EKAP mahus valikõpingute mooduleid.		
Mooduli eesmärk:	on hinnata õppija erialaste teadmiste ja oskuste rakendamist igapäevatöö enamlevinud situatsioonides.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Mooduli läbimisel õppija:	Õppija:		
1. lahendab korrakaitse sündmuse, juhendades seadustest ja ametkondlikest juhenditest, arvestades turvaktika ja tehniliste vahendite, andmebaaside kasutamise ja info töötlemise nõudeid;	1. lahendab sündmuse ennetades ja tõrjudes ohte ning kõrvaldab korrarikkumise isikute põhiõigusi vähim riivaval viisil, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid ning turvaktika, tehniliste vahendite, andmebaaside kasutamise ja info töötlemise põhimõtteid; 2. tuvastab transpordivahendi ja isiku, kasutades küsitlemist ning infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid;		

2. kontrollib isikute ja transpordivahendite liikumist piiripunktis, deklareerimist vajava kauba olemasolu ning reisi- ja transpordivahendite dokumente piiripunktis, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest; 3. viib läbi vääртеomenetluse, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest.	3. info töötlemisel kasutab tehnilisi vahendeid ja infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 4. dokumenteerib riikliku järelevalve meetme kohaldamise, järgides seadusi; 5. kontrollib riiki sisenemise ja riigist väljumise tingimuste vastavust ning kasutab I astme kontrollvahendeid, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 6. fikseerib piirikontrolltempliga piiriületuse vastavalt seadustele ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditele; 7. viib läbi vääртеomenetluse ja koostab sündmusest lähtuvalt menetlusdokumendid, järgides seadusi ja Riigikohtu lahendeid.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM.1 Kompleksülesanne simuleeritud sündmuse lahendamise kohta, vajadusel suuline kaitsmine. Kui sündmuse lahendamise/koostatud dokumentide pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis peab õppija andma asjakohaseid selgitusi suulisel kaitsmisel, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele. Kompleksülesanne koosneb järgmistest osadest: 1. Korrakaitse sündmuse lahendamine; 2. Piirikontrolli läbiviimine;	1. lahendab sündmuse ennetades ja tõrjudes ohte ning kõrvaldab korrarikkumise isikute põhiõigusi vähim riivaval viisil, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid ning turvataktika, tehniliste vahendite, andmebaaside kasutamise ja info töötlemise põhimõtteid; 2. tuvastab transpordivahendi ja isiku, kasutades küsitlemist ning infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 3. info töötlemisel kasutab tehnilisi vahendeid ja infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 4. dokumenteerib riikliku järelevalve meetme kohaldamise, järgides seadusi; 5. kontrollib riiki sisenemise ja riigist väljumise tingimuste vastavust ning kasutab I astme kontrollvahendeid, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 6. fikseerib piirikontrolltempliga piiriületuse vastavalt seadustele ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditele; 7. viib läbi vääртеomenetluse ja koostab sündmusest lähtuvalt menetlusdokumendid, järgides seadusi ja Riigikohtu lahendeid. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - lahendab avaliku korra kaitsealasse jääva sündmuse ohte ennetades ja tõrjudes ning isikute põhiõigusi vähim riivaval viisil; - kasutab sündmuse lahendamisel oskuslikult tehnilisi vahendeid, andmebaase ja infosüsteeme ning töötleb infot; - sündmuse lahendamisel järgib turvataktika nõudeid; - riikliku järelevalve menetluse protokollid on koostatud seadustes sätestatud sisu- ja vorminõuete kohaselt; - annab suulisel kaitsmisel enamikele esitatud küsimustele sisult õiged vastused. Võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - annab sõiduki peatamisel sõidukijuhile peatumise märguande, mis on arusaadav, õigeaegne ja turvaline. Tuvastab sõiduki ja kontrollib selle kasutusõigust, kontrollib deklareerimist vajava kauba olemasolu;

3. Väärteomenetluse läbiviimine.	- kontrollib reisidokumenti, kasutades I astme kontrollseadmeid ja infosüsteeme, teeb kindlaks, kas dokument on kehtiv piiriületuseks; - kontrollib riiki sisenemise ja riigist väljumise tingimustele vastavust, veendub viibimisaluste olemasolus ja selle kasutamise õigsuses riiki sisenemiseks, küsitleb põhjalikule kontrollile allutatud isikut (reisi eesmärk, rahaliste vahendite olemasolu, vajadusel täiendavate dokumentide olemasolu); - sisestab andmed piirikontrolli andmekogusse PIKO ning loob seosed piiriületajate ja transpordivahendi vahel, kahtluse korral edastab informatsiooni II astme ametnikule; - fikseerib korrektselt (õige kuupäev ja kande tegemise koht) põhjalikule kontrollile allutatud isikute piiriületuse; - annab suulisel kaitsmisel enamikele esitatud küsimustest sisult õiged vastused. Võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - järgib väärteomenetluse läbiviimisel seaduste ja Riigikohtu lahendite nõudeid, valib õige menetlusliigi ja kvalifitseerib juhtumi õigesti; - menetlusedokumendid on sisuliselt põhjendatud ja nende koostamisel on järgitud seadustest tulenevaid sisu- ja vorminõudeid; - detailsemate teadmiste/oskuste osas võivad esineda üksikud ebatäpsused; - annab suulisel kaitsmisel enamikele esitatud küsimustele sisult õiged vastused. Võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
Mooduli hinde kujunemine	Lõpueksamit hinnatakse mitmeeristavalt. Lõpueksamile pääsemise eelduseks on õppekava põhiõpingute moodulite ja vähemalt 15 EKAP'i mahus valikõpingute moodulite läbimine. Lõpueksami hinne kujuneb simuleeritud sündmuste lahenduste (1-7) alusel. Täpsemad hindamismeetodid ja -kriteeriumid sätestatakse Sisekaitseakadeemia politsei- ja piirivalvekolledži lõpueksamite läbiviimise korras.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 12 I - 14	Teema 1 1.1. Riiklik järelevalve menetlus. 1.2. Väärteomenetlus. 1.3. Piirikontroll. Õppemeetodid Konsultatsioonid. Praktiline tegevus simuleeritud sündmuse lahendamisel ning kaasusele vastavalt riikliku järelevalve menetluse ja väärteomenetluse dokumentide koostamine.
Iseseisev töö: 14 Õppija:	- valmistub lõpueksamiks korrates põhiõpingute moodulites õpitut (sh analüüsib koostatud õppekaasusi, -dokumente ja -toimikuid); - loeb mõttega läbi õppekirjanduse/õppematerjalid.
Kasutatav õppekirjandus/	- Kogu õppekava rakenduskavas toodud õppekirjandus/õppematerjal. - PPK direktori käskkiri „Sisekaitseakadeemia politsei- ja piirivalvekolledži kutseõppe õppekava lõpueksami läbiviimise kord”.

Õppematerjal	
--------------	--

II VALIKÕPINGUTE MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Ressursimahuka sündmuse lahendamine	4 EKAP	Heldur Lomp, Oliver Purik, Ants Kalev, Rene Murumaa, Raimo Kiveste, Jaak Kiviste, Leho Tummeleht, Jüri Pajusoo, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		Õppijal peab olema läbitud vahetu sunni ja turvataktika rakendamise moodul.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija täidab ülesandeid meeskonna liikmena ressursimahuka sündmuse lahendamisel ning kasutab olukorras sobivat politseitaktikat.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. mõistab politsei ressursimahukate sündmuste juhtimise süsteemi ja politsei ülesandeid ressursimahukate sündmuste lahendamisel; 2. osaleb suurõnnetuste ja kriisiolukordade lahendamisel koostöös teiste ametkondadega; 3. rakendab politsei juhitud ressursimahukatel sündmustel sobivat politseitaktikat (sh sobivat kaitse, kinnipidamise või ründetehnikat) nii iseseisvalt, kui ka meeskonna koosseisus.		1. kirjeldab hädaolukordade määratlust ja teab hädaolukordade lahendamise koostööpõhimõtteid, juhtimistasandite vajadust ning ülesandeid, lähtudes hädaolukorra seadusest; 2. kirjeldab asutuste ja isikute ülesandeid päästesündmuse ja ressursimahuka sündmuse lahendamisel, nimetab rakendatavaid politseilisi tegevusi; 3. kirjeldab politseis kasutatavaid valmisoleku ja juhtimistasandite süsteeme, erinevate juhtimistasandite pädevusi ning selgitab sündmuse lahendamiseks vajalikke tegevusi ja ressursse; 4. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud suurõnnetuse ja kriisiolukorra, lähtudes õigusaktidest, kordadest ja juhenditest; 5. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud maastikuotsingu sündmuse (sh ohtliku isiku otsingu), lähtudes otsingute korraldamise põhimõtetest (varustus, meetoodika, side- ja tehnikavahendid, maakaardi kasutamine jne); 6. lahendab meeskonnaliikmena masside ohjamise sündmuse, rakendades olukorrale vastavat politseitaktikat; 7. lahendab simuleeritud äkkrünnaku sündmuse, lähtudes äkkrünnaku juhendist; 8. käsitseb politsei tugirelvi õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult; 9. rakendab meeskonna liikmena politseitaktikaid politsei sihtsuunitlusega tegevustel (nt kõik puhuvad, "võrk", SAR sündmuste maismaa tugi), lähtudes õigusaktidest ja PPA juhenditest.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Kontrolltöö - hädaolukorra seadusest tulenevate mõistete kohta. Õppija vastab valik- ja vabavastustega küsimustele.		1. kirjeldab hädaolukordade määratlust ja teab hädaolukordade lahendamise koostööpõhimõtteid, juhtimistasandite vajadust ning ülesandeid, lähtudes hädaolukorra seadusest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Õppija vastab 70% küsimustest õigesti.	
HM 2. Kaasuse lahendamine - päästesündmuse ja ressursimahukasündmuse lahendamiseks skeemi ja plaani koostamine		2. kirjeldab asutuste ja isikute ülesandeid päästesündmuse ja ressursimahuka sündmuse lahendamisel, nimetab rakendatavaid politseilisi tegevusi;	

ning nende sündmuste lahendamise regulatsioonide võrdlemine.	3. kirjeldab politsei kasutatavaid valmisoleku ja juhtimistasandite süsteeme, erinevate juhtimistasandite pädevusi ning selgitab sündmuse lahendamiseks vajalikke tegevusi ja ressursse; 4. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud suurõnnetuse ja kriisilukorra, lähtudes õigusaktidest, kordadest ja juhenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - päästesündmuse ja ressursimahukasündmuse lahendamise regulatsioonide võrdluses on välja toodud dokumentide ühisosa ja erisused; - juhtimistasandite skeem vastab simuleeritud sündmusele ning ressursimahukate sündmuste lahendamise mudelile ja koostöökorrale; - plaan vastab simuleeritud olukorrale, kasutatud on asjakohaseid tingmärke; - valitud on asjakohased politsei tegevused ja õppija põhjendab nende valikut.
HM 3. Praktiline harjutus - isiku otsimine maastikul.	5. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud maastikuotsingu sündmuse (sh ohtliku isiku otsingu), lähtudes otsingute korraldamise põhimõtetest (varustus, metoodika, side- ja tehnikavahendid, maakaardi kasutamine jne); <u>Lävendikriteeriumid:</u> - määratletud otsingu ala ja otsimismeetodid vastavad isikute otsingute metoodikale; - õppija seostab eri mõõtkavadega ja koordinaatide võrgustikega kaarte omavahel; - määrab maastikul leiduvate objektide abil oma asukoha kaardil; - demonstreerib GPS seadmega funktsioonide märgi, leia, MOB, kalibreerimine, kompass, kaart, altimeeter, reisi logi ja jäljed rakendamise võimalusi; - seadistab GPS seadme vastavalt kaartidele ja ettenähtud patrullimistingimustele; - leiab kadunud esemed või isikud; - näitab leitud isikute või esemete asukoha kaardil õigesti; - ohtliku isiku kinnipidamisel lähtub politseitaktika reeglitest.
HM 4. Simulatsiooni kaasuse lahendamine maketiharjutusel, mõistekaardi koostamine ja praktiline ülesanne maastikuotsingu, masside ohjamise ja äkkrünnaku kohta. Õppija koostab ressursimahuka sündmuse lahendamise plaani, määratleb politsei ülesanded ja tegevused, nimetab koostööpartnerid ja nende ülesanded. Õppija kasutab skeemi koostamisel tingmärke ja selgitab vastuvõetud otsuseid.	5. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud maastikuotsingu sündmuse (sh ohtliku isiku otsingu), lähtudes otsingute korraldamise põhimõtetest (varustus, metoodika, side- ja tehnikavahendid, maakaardi kasutamine jne); 6. lahendab meeskonnaliikmena masside ohjamise sündmuse, rakendades olukorrale vastavat politseitaktikat; 7. lahendab simuleeritud äkkrünnaku sündmuse, lähtudes äkkrünnaku juhendist; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija selgitab läbi mõistekaardi tegutsemist äkkrünnakul, lähtudes PPA vastavatest käskkirjadest; - juhtimistasandite skeemi vastab simuleeritud sündmusele ning ressursimahukate sündmuste lahendamise mudelile ja koostöökorrale; - plaan vastab simuleeritud olukorrale, kasutatud on asjakohaseid tingmärke; - valitud on asjakohased politsei tegevused ja õppija põhjendab nende valikut; - koostööpartnerid on nimetatud õigesti; - praktilise ülesande lahendus on kooskõlas maketiharjutusel planeeritud tegevustele; - õppija põhjendab praktilise ja planeeritud tegevuse erisusi ja põhjuseid.

HM 5. Praktiline ülesanne sihtsuunitlusega tegevuste kohta.	9. rakendab meeskonna liikmena politseitaktikaid politsei sihtsuunitlusega tegevustel (nt kõik puhuvad, "võrk", SAR sündmuste maismaa tugi), lähtudes õigusaktidest ja PPA juhenditest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - rakendatud taktikad on vastavuses sihtsuunitlusega tegevuse eesmärkidega.
HM 6. Tugirelvast laskmise test	8. käsitseb politsei tugirelvi õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult; <u>Lävendikriteerium:</u> - Õppija sooritab politsei tugirelva lasketesti vastavalt Politsei ja Piirivalveameti kehtivatele nõuetele.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on praktilistel harjutustel osalemine ja hindamisülesannete vähemalt lävendikriteeriumitele sooritamises. Mooduli hinne kujuneb järgmiste tööde alusel: 1. kontrolltöö sooritusest hädaolukorra seadusest tulenevate mõistete kohta (1); 2. kaasuse lahendamise pääste- ja ressursimahukasündmusele (2-4); 3. praktiline harjutusest isiku otsimine maastikul (5); 4. simulatsiooni kaasuse lahendamise maketiharjutusel ja praktiliste ülesannete sooritamises maastikuotsingul, masside ohjamisel ja äkkrünnaku kohta (5-7); 5. praktilise ülesande sihtsuunitlusega tegevuste kohta (9); 6. tugirelvast laskmise test (8).
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 4 S - 0 P - 0 I - 6	Teema 1. Suurõnnetuste ja kriisiolukordade lahendamise regulatsiooni ja ülesannete jaotuse tundmine 1.1 Hädaolukorra seadus 1.2 Politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukama sündmuse mõiste, lahendamise juhtimine ja juhtimisse kaasatud isikud, juhtimisüksuste määratlus, vastutusalade määratlemine, sündmusest mõjutatud inimeste ja varaga seotud alade määratlemine ja politsei ülesanded nendes, tehnikaga seotud teede ja punktide määratlemine 1.3 Politsei planeerimata ressursimahukate sündmuste valmisoleku tasandid 1.4 Politseiressursimahukate sündmuste lahendamise tasandid 1.5 Teabe ja sidepidamise korraldamine 1.6 Tugitegevuste ülesanded 1.7 Politsei väliste ressursside kaasamine 1.8 Informatsiooni kogumine ja analüüsimine 1.9 Päästesündmusel osalevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute koostöö kord“ reguleerimisala, politsei kaasamine ja ülesanded sündmuse lahendamisel 1.10 Koostöö päästesündmuse juhiga 1.11 Päästesündmuse lahendamisel kasutatavad mõisted 1.12 Politsei ülesanded päästesündmuse lahendamisel Õppemeetodid

	Loeng, diskussioon – suurõnnetuste ja kriisilukordade lahendamise õigusaktidest ja regulatsioonidest, sündmuste juhtimistasandid, politseiülesanded sündmuste lahendamisel, teabe ja sidepidamis kord, koostöö teiste ametkondadega. Kaasuse lahendamine – teiste ametkondade poolt juhitud sündmuse lahendamine, politseiliste tegevuste planeerimine maketiõppusena.
L - 2 S - 0 P - 0 I - 6	Teema 2. Teenistuskoe kasutamine 2.1 Koerateenistuse ülesehitus PPA-s 2.2 Nõuded koerajuhtidele ja teenistuskoele 2.3 Teenistuskoe klassifikatsioon ja koolitussuunad 2.4 Teenistuskoe tööd reguleerivad seadused 2.5 Teenistuskoe kasutamine teenistuses (jäljeajamisel; esemete otsimisel; jõukasutussituatsioonis; inimese otsimisel; relva, narkootilise aine, lõhkeaine, laiba otsimisel) 2.6 Käitumine koerapatrullis erinevates töösituatsioonides (jõukasutus, jälg, inimese otsimine, eseme otsimine, narkootikumide otsimine, relva otsimine, varitsus, patrull) Õppemeetodid Loeng, demonstratsioon – teenistuskoe kasutamise võimaluste tutvustus.
L - 4 S - 0 P - 6 I - 16	Teema 3. Maastikuotsingutel osalemine (eksinud, kadunud ja põgenev inimene) 3.1 „Politsei maastikuotsingute juhend“ tutvustus 3.2 Esmased tegevused otsingute alustamiseks, kadunud isikute otsimise põhimõtted. 3.3 Otsitava isiku profileerimine 3.4 Otsinguala määratlemine 3.5 Otsingu meetodid 3.6 Otsingute korraldamine suurendatud ressursiga, kaasatavad abijõud 3.7 Ahelikkudes liikumine Õppemeetodid Loeng - politsei tegevus isiku otsingul, otsingu ettevalmistus, info liikumine, reageerimise ja otsingu taktikad. Praktiline harjutus - maketiharjutus, ülesande täitmine maastikul, üksuste moodustamine, liikumine maastikul, ahelikud, orienteerumine ja otsimine.
L - 2 S - 2 P - 10 I - 16	Teema 4. Tugirelva kasutamine 4.1 Tugirelva tehnilised andmed, osad- mehhanismid: nende otstarve, tööpõhimõte 4.2 Tugirelva kirjeldus ning ohutustehnika, laskemoon 4.3 Tugirelva osaline lahti võtmine, kokkupanek ja hooldus 4.4 Relva ja varusalvede kandmise viisid 4.5 Relva laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine 4.6 Laskeharjutused erinevatelt distantsidelt ja laskeasenditest 4.7 Salvevahetus 4.8 Tõrked 4.9 Kiirlaskmine 4.10 Otsustus lasta mitte lasta, käsklused

	4.11 Varjete kasutamine 4.12 Relvaga liikumine, positsiooni vahetus, liikudes laskmine 4.13 Laskmine pimedas ja piiratud nähtavuses, taskulambi kasutamine 4.14 ründe tõrjumine, relva vahetus, sihtmärgi valik, mitme märgi tabamine, varjatud märgi tabamine 4.15 laskmine meeskonnas (patrullpaaris), laskeharjutused kilbi ja kiivriga 4.16 Kommunikatsioon laskmisel, evakuatsioon, kattetuli Õppemeetodid Loeng - tugirelva ehitus, käsitlemine, tööpõhimõtte, kandmine, hooldus, ohutus. Seminar - tegevus tulevahetusel ja politsei taktika tugirelva kasutamisel. Praktiline tund - laskmine erinevatelt distantsidelt, laskeasenditest, erinevate olukordade imiteerimine, laskeharjutused meeskonnas.
L - 2 S - 0 P - 6 I - 6	Teema 5. Äkkrünnaku sündmuse lahendamine 5.1 Äkkrünnaku juhendi tutvustus, aset leidnud juhtumid ja reageerimistaktika 5.2 Patrull teate saamisel ja reageerimisel (Liikumine sündmuskohale, Tegutsemine sündmuskohal, Järgnevate ametnike saabumine sündmuskohale, koostöö; hädarünnak, perimeeter, evakuatsioon, juhtimine sündmuskohal) 5.3 Kaitsevarustus, relvastus liikumise formatsioonid, lähenemine hoonele, ruumides liikumine 5.4 Objekti kaardistus (Linna kaart, tänavad, ala tähistamine ja tingmärgid, evakuatsiooni kaardid, e- seadme kaart) 5.5 Mitme üksuse koostöö, juhtimise korraldus, perimeeter, evakuatsioon, rünnak 5.6 Pommiähvardus, lõhkeseadeldise oht, plahvatus 5.7 Pantvangiolukord 5.8 Politsei eriüksus, kiirreageerimise üksused, lennusalv, läbirääkijad, demineerijad 5.9 Praktiline harjutus lõhkeaineoht ja pantvang 5.10 Relvastatud isiku otsimine ja kinnipidamine maastikul Õppemeetodid Loeng, diskussioon – äkkrünnaku aluste kohta. Kaasuse lahendamine – äkkrünnaku sündmuse lahendamine maketiõppusena. Praktilised harjutused – äkkrünnaku sündmuse lahendamine simuleeritud väliskeskkonnas, käitumine lõhkeaineohu korral ja pantvangiolukorras.
L - 4 S - 0 P - 6 I - 6	Teema 6. Masside ohjamine 6.1. Massirahutuste tekke põhjused, massipsühholoogia ja massifenomenid, grupikäitumine 6.2. Põhiõigus rahumeelselt koguneda, KorS avalik kogunemine ja koosolek 6.3. Politsei võimalikud tegevus massiliste korratuste puhul, ennetamine, reageerimine, lõpetamisel. Politsei ressursi juhtimine massirahutustel 6.4. Rivilised formatsioonid ja käsklused 6.5. Tõenduslik kinnipidamine 6.6. Proportsionaalsus ja vahetu sunni kasutamine rahvamassi suhtes 6.7. Massiohje varustuse tutvustus ning kasutamine üksi ja paaris (kiivri, kehakaitsme, nuia ja kilbi kasutamine, isiku kinnipidamine) 6.8. Rivilised liikumised jao ja rühma koosseisus: kolonn, ahelik, kolonnidest ahelike moodustamine (hargnemised, koondumised, sidumine, vabasammu, taktsammu), ringkaitse, kiil, avamised-sulgemised, tänavate sulgemine (lahtikerimine), kinnipidamine rivi tagant, tõendamistegevus peale kinnipidamist

	Õppemeetodid Loeng, diskussioon – masside ohjamise alused. Kaasuse lahendamine – massilise korratuse sündmuse lahendamine simulatsioonikeskkonnas maketiõppusena. Praktilised harjutused – masside ohjamise harjutus koos vastutegevusega: varustus, rivilised liikumised ja isikute kinnipidamine.		
Iseseisev töö: 56 Õppija:	- võrdleb <i>Politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukamate sündmuste lahendamise korda ja Päästesündmusel osalevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute koostöö korda</i> ning leiab nende regulatsioonide ühisosa ja erisused; - koostab mõistekaardi äkkrünnakuga seotud mõistete kohta. - loeb iseseisvalt mõtestatult läbi äkkrünnaku lahendamise, ressursimahu sündmuse lahendamise ja politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukamate sündmuste lahendamise korrad. - toob analüüsivalt välja, mis tegevused võivad väljakutsel häirida teenistukoera juhti ning teenistukoera tegevust (erinevad teenistukoera töösituatsioonid (jõukasutus, jälg, inimese otsimine, eseme otsimine, narkootikumide otsimine, relva otsimine, varitsus, patrull)).		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Kiirreageerimise ja eriüksuste töö regulatsioon. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Äkkrünnaku lahendamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Ressursimahu sündmuse lahendamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukamate sündmuste lahendamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Piirkondlik politseitöö	4 EKAP	Ülle Vanaisak, Rauni Rohuniit, Uno Traat
Nõuded mooduli alustamiseks:		Õppijal peab olema läbitud riikliku avaliku korra valvamise mooduli teemad 1.-6.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime piirkondliku politseitööga ja tal on teadmised politsei sekkumisõiguse problemaatikast.	
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid	
Mooduli läbimisel õppija:		Õppija:	
1. seostab politseitöös ettetulevaid elulisi juhtumeid õiguslike kitsaskohtadega riikliku järelevalve menetluses ja pakub lahendusi; 2. mõistab piirkondliku politseitöö sisu ning korraldamist, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti kehtestatud nõuetest; 3. mõistab laste kohtlemise põhimõtteid, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti kehtestatud nõuetest; 4. mõistab vägivalda leviku tendentse, liike ning ohvri abistamise ja vägivallatseja mõjutamise võimalusi, lähtudes vägivalla tüpoloogiast, ohvristumise teooriatest ja läbiviidud FRA uuringute andmetest;		1. analüüsib politseitöö keerulisemaid juhtumeid ja pakub välja võimalikke probleemide lahendusi, vastavalt kehtivatele regulatsioonidele ja Riigikohtu praktikale; 2. koostab valitud piirkonna probleeme kirjeldava kaardistuse ja tegevuskava probleemide ennetamiseks ning kõrvaldamiseks, juhindudes lähteandmetest ja <i>piirkondliku politseitöö juhendis</i> sätestatust; 3. analüüsib alaealisega seotud juhtumit, lähtudes lastekaitse seadusest ja politseis kehtivast laste kohtlemise juhendist ning koostab vajalikud dokumendid; 4. koostab reaalse vägivallajuhtumi kirjelduse ja analüüsib seda; 5. selgitab ohvrite sensitiivse kohtlemise põhimõtteid ja võtab neid arvesse ohvritega suhtlemisel ning kirjeldab vägivallatseja mõjutamise võimalusi; 6. kirjeldab vägivalla põhjuseid, tüüpe, mõjusid ja vägivallatsejate tüpoloogiaid; 7. selgitab vägivalla põhjusi ja tagajärgi lastele, lähtudes asjakohastest uuringutest; 8. selgitab vägivalla lühiajalisi- ja pikaajalisi mõjusid lastele vastavalt kaasaegsetele teooriatele.	

5. käsitleb enamlevinud vägivalda põhjusi ja tagajärgi lastele, lähtudes asjakohastest teadusuuringutest ja kaasaegsetest teooriatest.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Politsei sekkumist vajava juhtumi analüüs (rühmatöö) ja esitlus.	1. analüüsib politseitöö keerulisemaid juhtumeid ja pakub välja võimalikke probleemide lahendusi, vastavalt kehtivatele regulatsioonidele ja Riigikohtu praktikale; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - analüüsitav juhtum on seostatud politseitöö kitsaskohaga ja väljapakutud lahend tugineb korrakaitseõiguse põhimõtetele (eesmärgipärane, vajalik ja mõõdukas); - analüüs on vormistatud üliõpilastööde juhendi nõudeid järgivalt ja esitatud õigeaegselt; - õppija koostab analüüsi olulisematest tulemustest esitluse. Auditooriumiga on loodud hea kontakt, esitlusel on konkreetne algus ja lõpp, esitlus on illustreeritud ja korrektselt viidatud. Esitlusest nähtub iga rühmaliikme panus.
HM 2. Rühmatöö - piirkonna kaardistuse koostamine ja esitlus.	2. koostab valitud piirkonna probleeme kirjeldava kaardistuse ja tegevuskava probleemide ennetamiseks ning kõrvaldamiseks, juhindudes lähteandmetest ja <i>piirkondliku politseitöö juhendis</i> sätestatust; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - piirkonna turvalisust ohustavad probleemid on tuvastatud ja kirjeldatud; - probleemide lahendamiseks koostatud tegevuskavas loetletud meetmed on valitud sobivad ja need on osaliselt praktikasse rakendatavad; - kaardistus ja tegevuskava on vormistatud üliõpilastööde juhendi nõudeid järgivalt, esitatud õigeaegselt ning selle põhjal on koostatud esitlus; - on võimalik eristada iga rühmaliikme panust.
HM 3. Juhtumi analüüs - alaealisega seotud juhtumi analüüsimine ja dokumentide vormistamine.	3. analüüsib alaealisega seotud juhtumit, lähtudes lastekaitseadusest ja politseis kehtivast laste kohtlemise juhendist ning koostab vajalikud dokumendid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - juhtumi sisu on õigesti tuvastatud, viidatud on kohasele regulatsioonile; - analüüs sisaldab vähemalt üht toimivat lahendit, mida kas politsei või koostööpartner saab olukorra lahendamiseks rakendada; - vormistatud dokumendis võivad esineda mõned ebatäpsused.
HM 4. Kaasuse analüüs ja esitlus vägivallajuhtumi kohta.	4. koostab reaalse vägivallajuhtumi kirjelduse ja analüüsib seda; 5. selgitab ohvrite sensitiivse kohtlemise põhimõtteid ja võtab neid arvesse ohvritega suhtlemisel ning kirjeldab vägivallatseja mõjutamise võimalusi; 6. kirjeldab vägivalla põhjuseid, tüüpe, mõjusid ja vägivallatsejate tüpoloogiaid. 7. selgitab vägivalla põhjusi ja tagajärgi lastele, lähtudes asjakohastest uuringutest; 8. selgitab vägivalla lühiajalisi- ja pikaajalisi mõjusid lastele vastavalt kaasaegsetele teooriatele. <u>Lävendikriteeriumid:</u>

	- õppija koostab vägivalldajuhtumi kirjelduse; - selgitab ohvri sensitiivse kohtlemise põhimõtteid ja vägivaldlatseja mõjutamise võimalusi; - kaasuse analüüsi põhjal koostab õppija esitluse, milles kirjeldab olulisi lähisuhtevägivalla mõisteid ning kaasusest lähtuvalt loetleb vägivalla võimalikud põhjused ja mõjud lastele; - esitlemisel järgib avaliku esinemise põhimõtteid (tutvustus, sissejuhatuse, sisu, lõppsõna, kontakt auditooriumiga). Vastab lisaküsimustele. Auditooriumiga on loodud hea kontakt, esitlusel on konkreetne algus ja lõpp, esitlus on illustreeritud ja korrektselt viidatud.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kõigi hindamisülesannete vähemalt lävendikriteeriumitele sooritamine. Mooduli hinne kujuneb juhtumi analüüsi ja esitluse (sisaldab politsei sekkumisõiguse valdkonda kuuluva probleemi tuvastamist ja selle lahendamist) (1); piirkonna kaardistuse ja tegevuskava ning selle põhjal koostatud esitluse (2); juhtumi analüüsi (sisaldab vägivalla, sh lähisuhtevägivalla-alast temaatikat) koostamise (3) ning kaasuse analüüsi ja esitluse (4 – 8) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 8 S - 8 P - 0 I - 18	Teema 1. Politsei sekkumisõiguse aktuaalsete probleemide tuvastamine 1.1 Kaebaja avalduse õiguslik tähendus 1.2 Järelevalve alustamine kolmandate isikute huvides 1.3 Kaalutusõigus (diskretsioon) järelevalvemenetluse alustamisel 1.4 Kaalutusõigus (diskretsioon) ettekirjutuse tegemisel Õppemeetodid Probleemõpe (kaasuste, sh videokaasuste) lahendamine. Kokkuvõtete tegemine politsei sekkumisõiguse-alastest probleemidest, nende esitlemine ning tagasiside aruteludes osalemine.
L - 8 S - 8 P - 0 I - 18	Teema 2. Piirkondliku politseitöö ja noorsoopolitsei töö põhimõtete tundmine 2.1 Piirkondliku politseitöö ja noorsoopolitsei töö põhimõtted, korraldus ja teostajad 2.2 Vabatahtlike kaasamine ja rakendamine 2.3 Suhete loomine ja hoidmine kogukonnaliikmetega. Võrgustikutöö olulisus 2.4 CPTED põhimõtete rakendamine piirkondlikus politseitöös 2.5 Piirkonna kaardistus. Probleemide väljaselgitamiseks ja lahendamiseks ohuhinnangu ning tegevuskava koostamine 2.6 Riskisikute ja -peredega suhtlemine 2.7 Lastega suhtlemise erisused: alaealine õigusrikkus, alaealine ohver. Lapse erikohtlemine süüteo- ja haldusmenetluses. Toimingud saatjata või teadmata kadunud lapsega Õppemeetodid Loeng: Piirkondliku politseitöö juhend. Lastekohtlemise juhend. Lähisuhtevägivalla juhtumitele reageerimise ja ohvriabile info edastamise kord. CPTED käsiraamat politseinikele. Arutelu: rühmatöö tulem piirkonna kaardistuse ja tegevuskava osas. Praktiline tegevus: politseistatistika otsing ja kasutamine piirkonna kaardistamiseks; alaealistega seotud politseitöö dokumentide ja lähisuhtevägivalla infolehe täitmine

L - 8 S - 8 P - 0 I - 19	Teema 3: Vägivalla olemuse ja arengusuundade tundmine 3.1 Vägivalla üldine levik, statistika analüüs 3.2 Vägivalla olemus (definitsioonid, põhjused, tüübid, mõjud, tunnused jne) 3.2 Vägivalla teooriad 3.3 Vägivalla mõjud ja tagajärjed lastele (lühiajalised, pikaajalised mõjud) Õppemeetodid Loeng, diskussioon: vägivalla, teooriate, olemuse ja leviku kohta. Rühmatöö: vägivallasündmuste analüüs.		
Iseseisev töö: 56 Õppija:	- valmistub rühmatöök: otsib välja riikliku järelevalve menetluse seisukohalt probleemse juhtumi politseitöös, analüüsib seda, pakub välja lahenduse ja koostab esitluse; - tutvub õppekirjanduse osas loetletud seaduste, PPA regulatsioonide ja õppekirjandusega. - kogub ja süstematiseerib andmeid kaardistatava piirkonna kohta, teostab piirkonnas ringkäigu ning fikseerib probleemkohti füüsilises elukeskkonnas; - koostab alaealisega seotud juhtumi analüüsi ja esitluse ning valmistub seminari aruteluks; - koostab vägivallajuhtumi analüüsi; - tutvub vägivallaga seotud teadusuuringute tulemustega.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Piirkondliku politseitöö juhend. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Laste kohtlemise juhend. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Lähisuhtevägivalla juhtumitele reageerimise ja ohvriabile info edastamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Clarke, R.V., Eck, J. <i>Probleemikeskseks kriminaalanalüütikuks 55 lihtsa sammuga</i>. - Kase, H. Lähisuhtevägivald. - Levald, A. jt. CPTED käsiraamat politseinikele. - Paloheimo, M. Lapsepõlve mõjud. - Pierce, D. A. Seksuaalne vägivald paarisuhtes. - Soonets, R. jt. Lapse väärkohtlemine.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Otsingu- ja päästetööde läbiviimine merel ja piiriveekogul	3 EKAP	Leho Tummeleht, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		õppija peab oskama ujuda ja on läbinud esmaabi andmise teema.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija viib läbi merel või piiriveekogul otsingu- ja päästetegevusi.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid	
1. osaleb otsingu- ja päästetöödel merel ja piiriveekogul lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest ning ohutuseeskirjadest.		1. osaleb meeskonnaliikmena otsingu- ja päästetegevusel merel ja piiriveekogudel kasutades side-, enesepääste- ja isikute päästmise vahendeid vastavalt metoodilistele juhenditele; 2. osaleb aluse ohutul pukseerimisel lähtudes PPA juhenditest ja ohutuseeskirjadest.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	

HM 1. Demonstratsioon otsingu ja päästetööde läbiviimise kohta.	1. osaleb meeskonnaliikmena otsingu- ja päästetegevusel merel ja piiriveekogudel kasutades side-, enesepääste- ja isikute päästmise vahendeid vastavalt meetodilistele juhenditele; 2. osaleb aluse ohutul pukseerimisel lähtudes PPA juhenditest ja ohutuseeskirjadest. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - vastab teoreetilistele küsimuste lennu- ja merepääste toimimise alusete kohta. Üle poolte küsimustest peab olema vastatud õigesti; - demonstreerib isiku päästmist veest säästes nii enda kui ka kannatanu elu ning ei tekita kannatanule (lisa)vigastusi; - kasutab päästevahendeid s.h. valvepaati (<i>rescue boat</i>) vastavalt meetodikale; - transpordib kannatanut, võimalusel kasutab selleks ettenähtud transpordivahendeid; - selgitab ning kasutab hädasignaale ning hädasignaali edastamise vahendeid; - demonstreerib otsingu- ja päästetööl kasutavaid sõlmesid; - pukseerib teist veesõidukit; - tegutseb õigesti veesõiduki tulekahju korral ning järgib ohutustehnikat (simuleeritud olukorras) ja täidab eksimusteta Merepäästeüksuse meetodilises juhendis kirjeldatud ohutusnõudeid
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on praktiliste harjutuste sooritamine. Mooduli hinne kujuneb otsingu ja päästetööde läbiviimise demonstratsiooni alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 36 P - 0 I - 42	Teema 1 Otsingu- ja päästetööde läbiviimine merel ja piiriveekogul 1.1. Ülevaade merepäästest ning merepäästet reguleerivad siseriiklikud ja rahvusvahelised õigusaktid 1.2. Kahepoolsed koostöölepingud 1.3. IAMSAR (<i>The International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual</i>) I, II, III osa 1.4. Eesti päästepiirkond (SRR) ja –üksused (sh üksuste planeerimise põhimõtted) 1.5. Eesti merepääste ressurss 1.6. JRCC (<i>Joint Rescue Coordination Centre</i>) ja MRSC (<i>Maritime Rescue Sub-Centre</i>) 1.7. Päästevahendid, päästevahendite kasutamine. Ohutustehnika päästevahendite kasutamisel 1.8. Ohuolukorrad 1.9. Veest ellujäämist raskendavad olukorrad 1.10. Ohutus- ja enesepäästevõtted 1.11. Evakuatsioon – laeva mahajätmine 1.12. Erinevad hädasignaali, hädasignaali edastamisvahendid 1.13. Helikopteril kasutatavad vahendid, käitumine helikopterile vintsimisel. Käemärgid, signaalid, kommunikatsioon kopteriga 1.14. Üldlevinud meresõlmed 1.15. Ohutustehnika praktilistel harjutustel 1.16. Merepäästeüksuse sidepidamisvahendid

	1.17. Kannatanu päästmine ning päästmise erisused sõltuvalt veekogust ning maamärkide sidumine päästmistegevuses 1.18. Reageerimine MOB teate saamisel 1.19. Otsing ning otsingumeetodid – laienev ruut, paralleelotsing, sektorotsing 1.20. Vaatlus ja vaatluse korraldamine koostöös teiste SRU üksustega 1.21. Jääoludes päästmine ja päästmise varustus 1.22. Veesõiduki pukseerimine 1.23. Tegutsemine põleval väikelaeval ning tule kustutamine Õppemeetodid: Loeng – merepääste õigusaktide, koostöölepingute, merepääste ressursi, JAMSAR juhendi, päästepiirkondade, evakuatsiooni, hädasignaali, helikopteriga päästmise, sidepidamisvahendite, otsingumeetodite, vaatluse korraldamise, jääoludes päästmise, tulekahju korral tegutsemise kohta. Praktilised harjutused – ohutus- ja enesepäästevõtted, sõlmede tegemise, ohutustehnika tagamise, sidepidamise, kannatanu päästmise, MOB teate saamise, otsingumeetodite, jääoludest päästmise, veesõiduki pukseerimise kohta.		
Iseseisev töö: 42	- Õppija loeb mõttega läbi kohustuslikud allikad.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Karden, K. Päästeparve kasutamine / koost. Tallinn : Eesti Merehariduskeskus. - Saulep, A. Paadiõppus/ koost. Tallinn: Eesti Mereakadeemia. - Ajakavas ja loengus viidatud õigusaktid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Eesti keel	6 EKAP	Triin Kibar või külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		eesti keele oskus B2-keeletasemel.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime ametialase suhtlemisega keeleoskustasemel C1 ja arendab nii kirjalikku kui ka suulist keeleoskust.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. saab aru keerukatest tekstidest ja erialastest artiklitest olenemata sellest, kas need kuuluvad tema asjatundmuse valdkonda või mitte; 2. väljendab ja põhjendab oma seisukohti selgelt, täpselt ja lüüriliselt nii kõnes kui ka kirjas; 3. loob selgeid hea ülesehitusega tekste keerukal teemal.		1. koostab kokkuvõtte kuulatud helisalvestise kohta ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt; 2. koostab erialateemalisest artiklist kokkuvõtte ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt; 3. koostab erialateemalise ettekande, väljendades ja põhjendades oma seisukohti selgelt, täpselt ja lüüriliselt nii kõnes kui ka kirjas; 4. kirjutab selge ja struktureeritud teksti (essee, aruande, kirja) keerukal teemal, toetades oma seisukohti selgituste, põhjenduste ja asjakohaste näidetega.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Helisalvestise (ettekande, loeng, intervjuu, sõnavõtt, raadiosaade)		1. koostab kokkuvõtte kuulatud helisalvestise kohta ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt;	

kuulamine, sellest kokkuvõtte kirjutamine ja suuline esitus.	Lävendikriteeriumid: - kirjutatud tekst lähtub funktsioonist, kasutatud on rikkalikku sõnavara, kokkuvõtte on loogiliselt struktureeritud, korrektselt vormistatud ning vastab kirjakeele normile; - esitus on veenev, selge, ladus, loogilise ülesehitusega ning sisukas; - ette võib tulla väiksemaid keelevääratusi, kuid märkimisväärsed sõnakasutusvigu ei ole; - kokkuvõtte on esitatud kirjalikult, vajadusel parandatud ja uuesti esitatud.
HM 2. Erialase artikli lugemine, kokkuvõtte kirjutamine ja selle suuline presenteerimine.	2. koostab erialateemalisest artiklist kokkuvõtte ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt; Lävendikriteeriumid: - kokkuvõtte on asjakohane ja õppija toob välja olulise informatsiooni; - kokkuvõtte presenteerimisel kasutab õppija grammatiliselt õiget keelt, väljendub ladusalt ja loomulikult; - kirjutatud tekst lähtub funktsioonist, on loogiliselt struktureeritud, korrektselt vormistatud ning vastab kirjakeele normile; - töö on esitatud kirjalikult, parandatud ja vajadusel uuesti esitatud.
HM 3. Politseitööga seotud teemal ettekande koostamine.	3. koostab erialateemalise ettekande, väljendades ja põhjendades oma seisukohti selgelt, täpselt ja ladusalt nii kõnes kui ka kirjas; Lävendikriteeriumid: - esitus on veenev, selge, loogilise ülesehitusega ning sisukas; - õppija väljendab ja põhjendab oma seisukohti selgelt, täpselt ja ladusalt nii kõnes kui ka kirjas.
HM 4. Essee, aruande ja kirja kirjutamine.	4. kirjutab selge ja struktureeritud teksti (essee, aruande, kirja) keerukal teemal, toetades oma seisukohti selgituste, põhjenduste ja asjakohaste näidetega. Lävendikriteeriumid: - kirjutatud tekst lähtub funktsioonist, on loogiliselt struktureeritud, korrektselt vormistatud ning vastab kirjakeele normile; - tööd on esitatud, vajadusel parandatud ja uuesti esitatud.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on iseseisva töö raames tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Mooduli hinne kujuneb kuulatud helisalvestisest kokkuvõtte tegemise ja selle suulise esitluse (1); erialase artikli lugemise, kokkuvõtte kirjutamise ja selle suulise presenteerimise (2); essee, aruande, kirja kirjutamise (4) ning erialase ettekande koostamise ja presenteerimise (3) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 72 I - 84	1. Sissejuhatus ainesse. Keelehooldesallikate kasutamine (eki.ee, õigekeelsussõnaraamat, ametniku soovitussonastik, keelenõuanne, veebipõhine harjutusvara jt) 2. Lauseõpetus. Lause struktuur. Ortograafia (algustäheortograafia, kirjavahemärgid, kokku- ja lahkukirjutamine, lühendid, numbrid tekstis) 3. Tekstiõpetus. Teksti struktuur, tekstisidus. Tekstiliigid ja stiil 4. Tarbetekstid. Ametikirja koostamise põhimõtted. Kantseliidi vältimine. Ametikirjade analüüs 5. Kokkuvõtte koostamine. Kokkuvõtte koostamise põhimõtted. Kokkuvõtte analüüs 6. Essee koostamise põhimõtted. Essee analüüs

	7. Avalik esinemine. Suulise ja kirjaliku teksti erinevused. Ettekande struktuur. Ettekande analüüs Õppemeetodid Paaristöö ja harjutused keelehooldeallikate kasutamise kohta. Praktilised harjutused lauseõpetuse ja ortograafia kohta. Paaris- ja rühmatöö, mängud, arutelu, individuaalne töö. Praktilised harjutused kokkuvõtete koostamise kohta. Päevakajaliste suuliste tekstide (intervjuu, raadiosaade, sõnavõtt) kuulamine, päevakajaliste/erialaste artiklite lugemine. Arutelu, paaris- ja rühmatöö, individuaalne töö. Praktilised harjutused essee koostamise kohta. Essee koostamine. Arutelu, individuaalne töö ja paaristöö. Avalduse, protokolli, algatus- ja vastuskirja koostamine. Loeng, paaristöö, individuaalne töö. Erialase ettekande kuulamine, analüüs. Ettekande koostamine. Loeng, arutelu, paaris- ja rühmatöö.		
Iseseisev töö: 84 Õppija:	- kuulab raadio- või telesaateid ja teeb sellest kirjaliku kokkuvõtte; - loeb päevakajalist artiklit ja teeb sellest kirjaliku kokkuvõtte; - koostab essee, aruande ja kirja; - loeb mõttega läbi ühe pikema erialase artikli; - koostab politseitööga seotud teemal ettekande ning valmistub suuliseks esitluseks.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Õppejõu valitud ja koostatud jaotusmaterjali, raadiosaated, ettekanded, loengud, intervjuud, uudised, veebimaterjalid. - Ametniku keelekäsiraamat. Tallinn: Juura, Õigusteabe AS. - Ametniku soovitusõnastik. - Ehala, M. Kirjutamise kunst. Tallinn: Künnimees. - Erelt, T. Eesti ortograafia. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. - Erelt, M. Lause õigekeelsus. Juhatused ja harjutused. Tartu. - Kasik, R., Erelt, M., Erelt, T. Eesti keele väljendusõpetus kõrgkoolidele. Tartu. - Kuhhi, M. Eesti ametikeel. Tallinn: Ilo. - Raadik, M. Väikesed tarbetekstid. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. - Õigekeelsussõnaraamat.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Vene keel algtasemele	3 EKAP	Marika Salom
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		luua võimalused vene keele suulise ja kirjaliku eneseväljendusoskuse omandamiseks tasemel, mis võimaldab toime tulla lihtsatel teemadel igapäevases suhtlemises.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. suhtleb igapäevastel teemadel kasutades lihtsaid sõnu ja fraase; 2. saab aru lihtsast venekeelsest tekstist ja edastab suuliselt loetud infot kaasõppijatele.		1. räägib igapäevastel teemadel kasutades asjakohast sõnavara, hääldades sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist; 2. koostab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele enamasti õigesti; 3. esitab üheselt mõistetaval viisil loetud tekstist lühikokkuvõtte, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid; tuues välja olulise informatsiooni, kokkuvõtte esitamisel on iseseisev ja kasutab märkmeid vaid kohati; 4. saab aru õppejõu küsimustest ja enamasti oskab neile vastata.	

Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid
HM 1. Monoloog „Lubage end tutvustada...”		1. räägib igapäevastel teemadel kasutades asjakohast sõnavara, hääldades sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - esitluse pikkus on 5–7 minutit, esitus on koostatud etteantud teemal, esitus sisaldab asjakohast sõnavara; - esitluses võivad esineda mõningad grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist; - õppija vastab kuulajate küsimustele enamasti õigesti.
HM 2. Vestlus (dialoog) läbitud teemadel.		1. räägib igapäevastel teemadel kasutades asjakohast sõnavara, hääldades sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist; 2. koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija kasutab vestlustel (dialoogides) asjakohast sõnavara, tekstis võivad esineda mõningad grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist; - õppija koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti.
HM 3. Suulise lühikokkuvõtte tegemine loetud teksti kohta.		3. esitab üheselt mõistetaval viisil loetud tekstist lühikokkuvõtte, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid, tuues välja olulise informatsiooni kokkuvõtte esitamisel on iseseisev ja kasutab märkmeid vaid kohati; 4. saab aru õppejõu küsimustest ja enamasti oskab neile vastata. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - kasutatav sõnavara on sõnumi edastamiseks piisav ja asjakohane; - suuline väljendus on ladus, üheselt mõistetav, üliõpilane kasutab siduvaid sõnu ja väljendeid, kasutab märkmeid, kuid hoidub teksti maha lugemisest; - kõnes esinevad mõningad grammatilised vead, mis ei takista esitlusest arusaamist.
Mooduli hinde kujunemine		Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja iseseisva töö raames tehtud kirjalike tööde (töölehtede, kontrolltööde) esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Moodul hinne kujuneb monoloogi ja vestluste (dialoogide) (1,2) ja loetud teksti lühikokkuvõtte (3, 4) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid	
L - 0 S - 0 P - 36 I - 42	1. Sissejuhatus ainesse. Vene tähestik (<i>Kürillitsa</i>). Trükitäht, kirjatäht. Ladina ja slaavi tähestiku võrdlus-hääldus ja kirjaipilt. Lugemine. 2. Saagem tuttavaks. Viisakusväljendid. Lühidialoogide lugemine ja tõlkimine (<i>paaristöö</i>). 3. Nimisõna sugu, mitmuse moodustamine. Kes see on? Mis see on? Jaatav ja eitav vastus küsimusele. Küsimuste esitamine ja vastamine (<i>rollimäng</i>). 4. Isikuline asesõna, omastav asesõna Kelle oma? Kas küsimuse moodustamine. Jaatav ja eitav vastus. Omastava asesõna kasutamiseks küsimuste esitamine ja nendele vastamine. Praktilised harjutused (<i>paaristöö</i>).	

5. Omadussõna. Missugune? Omadussõna ühildumine nimisõnaga. Lühikese jutu koostamine teemal "Mis mul on?" ühildades omadussõna nimisõnaga soos ja arvus.
Praktilised harjutused (*monoloog, keelemäng*).
6. Teema sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine.
Praktilised harjutused (*vestlus paarides, rühmatöö*).
7. Minu perekond. Pereliikmed, perekonnaseis, sugulased, sõbrad.
Praktilised harjutused (*monoloog, rollimäng, paaristöö*). Teemakohaste küsimuste koostamine kaaslastele esitamiseks. Jutuke oma perest ja selle suuline esitus (ettevalmistamine järgmiseks tunniks).
8. Põhiarvsõnad. Lugemine, hääldus. Kes ta on ja kui vana ta on?
Praktilised harjutused: jutuke perest, lisades pereliikmete vanused. Küsimused pere kohta (*dialoogid, arutelu*).
9. Tegusõna, tegusõna pööramine. Prepositsionaal. Kus? Kes ta on ja kus ta töötab, õpib?
Praktilised harjutused: jutukese endast ja perest täiendamine (*kirjalik töö*). Küsimused kaaslastele esitamiseks.
10. Teema sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine
Praktilised harjutused: (*paaris- ja rühmatöö*).
11. Järgarvsõna. Ajalised mõisted – nädalapäevad, kuud, aastaajad. Küsimuste moodustamine. Millal? Küsimuste moodustamine kasutades ajalisi mõisteid.
Praktilised harjutused (*dialoogid, keelemäng*).
12. Minu õpingud. Kus ma õpin? Millises kolledžis? Mis kursusel? Milliseid õppeaineid ma õpin? Mis erialal?
Praktilised harjutused: monoloog teemal "Mina olen Sisekaitseakadeemia kadett" (*kirjalik monoloog ja selle suuline esitus*). Küsimused kursusekaaslastele Sisekaitseakadeemias õppimise kohta (*monoloog, vestlus*).
13. Võõrkeeled. Minu võõrkeeleeõpingud. Kui kaua olen õppinud vene keelt? Kuidas ma oskan võõrkeeli?
Praktilised harjutused: koostada küsimusi kaaslastele esitamiseks, valmistuda teema piires kaaslaste küsimustele vastamiseks (*teksti lugemine ja selle sisu arutamine, vestlus*).
14. Minu igapäevategevused ja kolledži päevakord. Mida ma teen iga päev? Mis kell on? Mida mulle meeldib teha?
Praktilised harjutused: jutuke oma koolipäevast ja hobidest. Küsimuste moodustamine ja kursusekaaslaste küsimustele vastamine (*vestlus, rühmatöö*).
15. Vaba aeg, hovid. Millega ma tegelen vabal ajal. Instrumentaal. Millega tegelesin eile? Tegusõna minevik. Millega tegelen homme? Tegusõna tulevik.
Praktilised harjutused: jutukese koolipäevast täiendamine, lisades vaba aja tegevusi. Küsimused koolipäeva ja vaba aja kohta (*kirjalik töö, suuline esitus*).
16. Isikukirjeldus. Kehaosad, nägu, eritunnused. Küsimuste moodustamine. Välimuse kirjeldus.
Praktilised harjutused (*kirjalik töö*). Küsimuste koostamine ja kaaslaste küsimustele vastamine (*dialoog*).
17. Riietus ja värvid. Mis on tema seljas? Mis oli tema seljas?
Dialoog „Isikukirjeldus“. Kodulehekülje www.politsei.ee tagaotsitavate isikute kirjeldus.
18. Iseloomujooned. Missugune on ta inimesena? Missuguse iseloomuga isik tema on? Isikliku arvamuse väljendamine. Nõustumine, mittenõustumine.
Küsimuste esitamine, vestluse arendamine (*dialoogid, rollimäng*). Eneseanalüüsi koostamine ja esitamine kirjalikus vormis (*vestlus, kirjalik töö*).

	19. Maad ja rahvad, rahvused. Ilmakaared. Praktilised harjutused: küsimuste moodustamine (<i>keelemäng, dialoog, rühmatöö</i>). Kontrolltöö 3 (teema „Isikukirjeldus“ sõnavara). 20. Ankeet. Küsimuste moodustamine. Isikuandmed isikuandmete kontroll. Praktilised harjutused: küsimuste esitamine ja nendele vastamine (<i>kirjalik töö, rollimäng, dialoogid, paaristöö</i>). 21. Minu eriala – politseinik/piirivalvur. <i>Kus ja kellena</i> ma hakkam <i>töötama, tahaksin töötada?</i> . Vestluse arendamine (<i>vestlus, paaristöö</i>). Praktilised harjutused: lühikeste politseialaste uudistekstide lugemine, nende sisust arusaamine. Küsimuste koostamine ja nendele vastamine (<i>lugemine, vestlus</i>). 22. Minu tulevased tööülesanded. Akusatiivi kasutamine lauses. Praktilised harjutused: kirjalik jutuke teemal „Minu tulevane töö“ ja selle suuline esitus.		
Iseseisev töö: 42 Õppija:	Iseseisva töö eesmärgiks on tunnis omandatud teadmiste kinnistamine. - koostab uute sõnade ja väljendite sõnastiku (sh loetavatest tekstidest väljakirjutamine) ja õpib uued sõnad selgeks; - täidab sõnavara töölehed kursusel läbitud teemadel; - loeb lühitekste ja valmistub suuliseks vestluseks loetud teksti põhjal.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Õppejõu koostatud materjalid. - Mangus, I. Vene keele õpik algajale ja taasalustajale (+ 2 CD). Tallinn: TEA. - Vene keele grammatika elektrooniline käsiraamat. Kättesaadav e-õppekeskkonnas. - Vene-eesti-vene e-sõnastik: http://www.eki.ee/dict/evs/ . - PPA kodulehekülg (vene keeles): https://www.politsei.ee/ru/ .		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	Vene keel madalamale kesktasemele	3 EKAP	Marika Salom või külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		Vene keele oskus algtasemel (A1).	
Mooduli eesmärk:		Luu võimalused vene keele suulise ja kirjaliku eneseväljendusoskuse omandamiseks tasemel, mis võimaldab toime tulla lihtsatel teemadel igapäevases suhtlemises.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. suhtleb igapäevastel suhtlusteemadel; esitab küsimusi ja vastab küsimustele õppeprotsessis läbitud teemade raames; 2. mõistab loetud teksti sisu, edastab olulise info kuulajatele arusaadavalt.		1. osaleb vestluses (dialoogis), koostades ja esitades asjakohaseid küsimusi ja vastuseid õppeprotsessis läbitud teemade raames; 2. esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses, arendab vestlust vastavalt etteantud rollile; 3. esitab üheselt mõistetaval viisil loetud tekstist kokkuvõtte, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid, tuues välja olulise informatsiooni.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Vestlus (dialoog) läbitud teemadel.		1. osaleb vestluses (dialoogis), koostades ja esitades asjakohaseid küsimusi ja vastuseid õppeprotsessis läbitud teemade raames; 2. esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses, arendab vestlust vastavalt etteantud rollile; <u>Lävendikriteeriumid:</u>	

	- õppija kasutab vestluses (dialoogis) asjakohast sõnavara; - suuline väljendus on ladus, üheselt mõistetav; kõnes võib esineda mõningaid vigu, mis ei takista sisu arusaamist; - õppija koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti.
HM 2. Suulise kokkuvõtte tegemine loetud teksti kohta.	2. esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses, arendab vestlust vastavalt etteantud rollile; 3. esitab üheselt mõistetaval viisil loetud tekstist kokkuvõtte, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid, tuues välja olulise informatsiooni. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - kokkuvõtte on 100–150 sõnaline, kokkuvõttes on esitatud oluline informatsioon, kasutatud on asjakohast sõnavara, - õppija suuline väljendus on ladus, üheselt mõistetav; kõnes võib esineda mõningaid vigu, mis ei takista sisu arusaamist; - õppija koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja iseseisva töö raames tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Mooduli hinne kujuneb vestluste (dialoogi) (1,2) ja loetud teksti lühikokkuvõtte (3,4) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 36 I - 42	1. Lubage esitleda! Olen SKA kadett. Õppimine, töö, haridus, elukutse, ametikoht. Küsimuste esitamine ja vastamine (<i>rollimäng</i>). Minu eriala – politseinik/piirivalvur. <i>Kus ja kellena ma hakkan töötama, tahaksin töötada</i>. Praktilised harjutused: vestluse arendamine (<i>vestlus, paaristöö</i>). 2. Enesetutvustus. Lühidialoogide lugemine ja tõlkimine (<i>paaristöö</i>). Praktilised harjutused: enesetutvustus (jutustus). 3. Isiku-ja kontaktandmed. Viisakusväljendid käskivas kõneviisis („<i>Astuge sisse!</i>“ „<i>Istuge!</i>“ „<i>Tutvuge!</i>“ „<i>Lugege läbi!</i>“ jne) inimestega suhtlemisel. Jaatav ja eitav vastus küsimusele. Arvsõnade kordamine. Pereliikmed (kordamine). Protokollivormi järgi isikuandmete kontroll. Isikulised ja omastavad asesõnad. Praktilised harjutused: küsimuste esitamine ja vastamine (<i>rollimäng</i>). 4. Isikukirjeldus. Kehaosad, nägu, eritunnused. Küsimuste moodustamine. Välimuse kirjeldus (<i>paaristöö</i>). Praktilised harjutused: küsimuste koostamine ja kaaslaste küsimustele vastamine (<i>dialoog</i>). 5. Isikukirjeldus. Riietus. Praktilised harjutused: küsimuste koostamine ja kaaslaste küsimustele vastamine (<i>dialoogid, kuulamisülesanded, rollimäng</i>). 6. Teema sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine. Kodulehekülje www.politsei.ee tagaotsitavate isikute kirjeldus. Aega väljendavad konstruktsioonid. Praktilised harjutused: <i>vestlus paarides, keelemäng</i>. 7. Iseloomujooned. Isikliku arvamuse väljendamine. Nõustumine, mittenõustumine. Küsimuste esitamine, vestluse arendamine (<i>dialoogid, rollimäng</i>). Omadussõna kasutamine kõnes. Praktilised harjutused: eneseanalüüsi koostamine ja esitamine kirjalikus vormis (<i>vestlus, kirjalik töö</i>).

	8. Vaba aeg, hovid. Instrumentaal. <i>Millega ma tegelen vabal ajal? Millega tegelesin eile? Tegusõna minevik. Millega tegelen homme? Tegusõna tulevik. Tekstide tugemine, sõnavara. Jutukese koolipäevast täiendamine, lisades vaba aja tegevusi. Küsimused koolipäeva ja vaba aja kohta</i> Praktilised harjutused: <i>kirjalik töö, suuline esitus.</i> 9. Teema sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine Praktilised harjutused: <i>paaris- ja rühmatöö.</i> 10. Maad, rahvad, keeled. <i>Millistes riikides Te olete käinud? Kuhu tahaksite minna? Miks? Milliseid keeli Te oskate? Kus ja miks vajatakse vene keele oskust? Vene keele Prepositsionaal (kus?) ja Partitiiv (kuhu? – sh eesõnad).</i> Arvamuse väljendamine (kirjalik töö). Praktilised harjutused: küsimuste moodustamine (<i>keelemäng, dialoog, rühmatöö</i>). Sõnavara. (Uudis)tekstide lugemine. 11. Teema sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine. Praktilised harjutused: <i>paaris- ja rühmatöö.</i> 12. Telefonivestlus. Küsimuste moodustamine. Viisakusväljendid. Kohtumisest kokkulepe (kellaaeg, koht jne). Praktilised harjutused: küsimuste esitamine ja nende vastamine (<i>rollimäng, dialoogid, paaristöö</i>). 13. Kohtumine (ametlik/mitteametlik). Viisakusväljendid. Aastaarvud ja kuud (kordamine). <i>Millal? Mis kuupäeval? Mis nädalapäeval? Mis kellaajal?</i> Kokkulepe kohtumisest (nt piirkonnapolitseinik – elanik). Praktilised harjutused: <i>kirjalik töö, vestlus.</i> 14. Tee juhatamine. <i>Kuidas ja kuhu on vaja minna / sõita: võõras linnas, tänaval, transpordis?</i> Prepositsionaal. Praktilised harjutused: <i>paaristöö, rollimäng, keelemäng.</i> 15. Teemade „Telefonivestlus“, „Kohtumine“, „Tee juhatamine“ sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine. Praktilised harjutused: <i>paaris- ja rühmatöö.</i>		
Iseseisev töö: 42 Õppija:	Iseseisva töö eesmärgiks on tunnis omandatud teadmiste kinnistamine. - koostab uute sõnade ja väljendite sõnastiku ja õpib uusi sõnu; - täidab sõnavara töölehti kursusel läbitud teemadel; - loeb tekste ja valmistub suuliseks vestluseks loetud teksti põhjal.		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	- Õppejõu koostatud materjalid. - Mangus, I. Vene keele õpik algajale ja taasalustajale (+ 2 CD). Tallinn: TEA. - Vene keele grammatika elektrooniline käsiraamat (kättesaadav e-õppekeskkonnas). - Vene-eesti-vene e-sõnastik: http://www.eki.ee/dict/evs/		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
12	Inglise keel algtasemele	3 EKAP	Kerli Linnat
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime lihtsa ingliskeelse suhtlemisega, omandab selleks vajaliku sõnavara ning grammatikastruktuurid; saab aru lihtsast suulisest ja kirjalikust tekstist ning kirjutab lihtsa sisuga tekste.	
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid	
Mooduli läbimisel õppija:		Õppija:	

1. suhtleb, kasutades lihtsaid sõnu ja fraase teemadel, mis seostuvad õppijale oluliste valdkondadega; 2. mõistab lihtsa ingliskeelse teksti tuuma, edastab olulise info kuulajatele arusaadavas inglise keeles; 3. kirjutab lühikesi ja lihtsaid tekste kursusel läbitud teemadel.		1. kasutab vestlustes asjakohast sõnavara kursusel läbitud teemade kohta; 2. hääldab sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist ning koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti; 3. esitab loetud raamatu kohta suulise kokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ja tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; 4. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu küsimustele enamasti keeleliselt korrektseid vastuseid; 5. kirjutab etteantud teemal lühikese, lihtsa ja struktureeritud teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja kasutatud on omandatud sõnavara.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Vestlus (dialoog) tundides läbitud teemadel.		1. kasutab vestlustes asjakohast sõnavara kursusel läbitud teemade kohta; 2. hääldab sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist ning koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti; Lävendikriteeriumid: - vestlustel (dialoogides) on kasutatud asjakohast sõnavara, tekstis võivad esineda grammatikavead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist, kõnetempos võib esineda ebaühtlust; - koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele;	
HM 2. Suulise kokkuvõtte tegemine loetud raamatust, vastamine õppejõu küsimustele.		3. esitab loetud raamatu kohta suulise kokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ja tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; 4. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu küsimustele enamasti keeleliselt korrektseid vastuseid; Lävendikriteeriumid: - loetud raamatu kokkuvõttes on esitatud oluline informatsioon, tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; - suulise kokkuvõtte tegemisel kasutab õppija märkmeid vaid kohati. Saab aru õppejõu küsimustest ja enamasti vastab neile õigesti.	
HM 3. Tundides läbitud teemal teksti kirjutamine (70-100 sõna).		5. kirjutab etteantud teemal lühikese, lihtsa ja struktureeritud teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja kasutatud on omandatud sõnavara. Lävendikriteeriumid: - tekstis on esitatud oluline informatsioon, tekst on struktureeritud, kasutatud on kursusel omandatud sõnavara; - tekstis võib esineda vigu grammatiliste struktuuride kasutamisel ning õigekirjas, kuid need ei takista kirjutatu mõistmist.	
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja tunnis tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Mooduli hinne kujuneb vestluse (dialoogide) tulemuste (1, 2), loetud raamatust suulise kokkuvõtte tegemise (3, 4) ja tekstide kirjutamise (5) alusel.		
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid		
L - 0	1. Enese ja teiste tutvustamine. Viisakusväljendid. Lühidialoogid.		

S - 0 P - 5 I - 5	Praktilised harjutused: paaristöö. 2. Isikukirjeldus. People (personal details, body, personal characteristics) Kodulehekülje www.politsei.ee tagaotsitavate isikute kirjeldus. Praktilised harjutused: paaristöö – grupitöö. 3. Protokollivormi järgi isikuandmete kontroll. Praktilised harjutused: paaristööna vormi täitmine ja kontrollimine. 4. Lihtolevik ja kestev olevik (Present Simple and Present Progressive) – oleviku aegade moodustamine ja kasutamine; põhitegusõnad BE, HAVE + verbid, mida ei kasutata kestevas oleviku ajavormis Praktilised harjutused: individuaalne töö sh grammatika harjutused) mängud ja lühikesed dialoogid. 5. Lihtküsimate moodustamine. Praktilised harjutused: infovahetus, rollimängud etteantud info põhjal.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	6. Minu perekond. Pereliikmed, perekonnaseis, sugulased, sõbrad. Praktilised harjutused: rollimäng, paaristöö pereliikmete kohta. 7. Teemakohaste küsimuste koostamine kaaslastele esitamiseks. Praktilised harjutused: individuaalne töö - Jutuke oma perest ja selle suuline esitus grupitööna. 8. Arvud, Kuupäevad, kuud, aastad (Days of the week, months and dates). 9. Kellaaeg (paaristöö kellaaegade harjutamiseks; mängud). 10. Ajamäärustega kasutatavad eessõnad (Prepositions of time). 11. Lihtmineviku moodustamine ja kasutamine (Past Simple). Praktilised harjutused: individuaalne töö mineviku ajavormi harjutamiseks).
L - 0 S - 0 P - 5 I - 5	12. Riigid ja rahvused, võõrkeeled (Countries and nationalities and languages) (Iõiming – kultuuridevahelised erinevused). Praktilised harjutused: rühmatöö - etteantud riikide lühike tutvustus. Rühmatöö ettekandmine grupile. 13. Vaba aega ja hobid (Free time activities and hobbies). Millega ma tegelen vabal ajal? Millega tegelesin eile? Millega olen tegelenud juba aastaid? Praktilised harjutused: mängud; paaristööna enda ja paarilise vajaja tegevuste tutvustamine. 14. Täismineviku moodustamine ja kasutamine (Present Perfect). Praktilised harjutused: individuaalne töö – grammatika harjutused; paaristöö/dialoogina täismineviku ajavormide harjutamine – küsimuste moodustamine/neile vastamine.
L - 0 S - 0 P - 8 I - 10	15. Oskused ja ametid (Abilities and Jobs). Minu eriala – politseinik. Kellena ma tööle hakkan? Milliseid oskuseid selleks vaja on? Jne. Modaalverbid ja nende kasutamine (Modal verbs). 16. Igapäevased tegevused (Daily routines) (Iõiming – politseiniku tööpäev). Praktilised harjutused: individuaalne töö – ette valmistada oma töö ja päeva kirjeldus). Töö kirjelduse esitamine grupile (paaristöö/grupitöö).
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	17. Igapäevased tegevused (Daily routines) (Iõiming – politseiniku tööpäev). Politsei töö igapäevategevuste sõnavara kordamine paaritööna Praktilised harjutused: mängud. 18. Ilm (Weather). Lühikeste politsei uudiste lugemine ja arusaamine (paaritööna info jagamine + paaristööna sarnase lühiuudise koostamine ja grupile esitamine). Praktilised harjutused: paaristöö ja grupitöö. 19. Tuleviku ajavormid ja nende kasutamine (Future forms).

	Praktilised harjutused: individuaalne töö – grammatikaharjutused. Dialoogina tulevikuagade kasutamise harjutamine.		
L - 0 S - 0 P - 8 I - 10	20. Teejuhatamine (Asking for and giving directions) (lõiming – tee juhatamine). Tee küsimine ja juhatamine. Praktilised harjutused: paaristöö. 21. Transpordivahendid (Means of transportation). Praktilised harjutused: mängud vajaliku sõnavara harjutamiseks. 22. Kohta ja liikumist näitavad eessõnad (Prepositions of place and movement) (mängud+ paaristöö vajalike eessõnade kasutamiseks). 23. Kaudsed küsimused (Indirect questions), nt Õelge mulle palun, kus? Praktilised harjutused: dialoogid ja vestlused etteantud info põhjal kaaslastelt kaudsete küsimuste harjutamiseks).		
Iseseisev töö: 42 Õppija:	- loeb läbi raamatu (raamat on õppija enda valitud ning õppejõu poolt heaks kiidetud) ja valmistub esitluseks. - sisestab kursuse jooksul õpitud uued sõnad Quizlet. - Lihtsate tekstide kirjutamine (enesetutvustus; kodukoha kirjeldus).		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	- Quizlet http://www.quizlet.com - Õppejõu valitud ja koostatud jaotusmaterjalid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
13	Inglise keel madalamale kesktasemele	3 EKAP	Kerli Linnat
Nõuded mooduli alustamiseks:		Inglise keele oskus algtasemel (A2).	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime igapäevase ingliskeelse suhtlemisega ja kirjutab lihtsamaid tarbetekste.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid	
1. rakendab omandatud keelelist kompetentsi igapäevastes suhtlussituatsioonides, esitab küsimusi ja vastab küsimustele õppeprotsessis läbitud teemade raames; 2. koostab lihtsaid sidusaid tekste tuttavatel teemadel (sh e-kirja); 3. mõistab ingliskeelse teksti tuuma, edastab olulise info kuulajatele arusaadavas keeles.		1. vestleb igapäevastel teemadel kasutades asjakohast sõnavara; 2. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses; 3. kirjutab struktureeritud teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja mis on kirjutatud ladusas keeles, kasutades omandatud sõnavara; 4. esitab loetud tekstist suulise sisukokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ning kasutatud on teksti siduvaid sõnu ja väljendeid; 5. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu ja kaasõppijate küsimustele asjakohaseid vastuseid.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Vestlus (dialoog) tundides läbitud teemadel.		1. vestleb igapäevastel teemadel kasutades asjakohast sõnavara; 2. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses; Lävendikriteeriumid: - vestlustel (dialoogides) on kasutatud asjakohast sõnavara, tekstis võivad esineda mõningad grammatikavead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist; - õppija põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane, kasutades asjakohast sõnavara;	

	- õppija koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele.
HM 2. Teksti kirjutamine õppe raames läbitud teemal (120-150 sõna).	3. kirjutab struktureeritud teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja mis on kirjutatud ladusas keeles, kasutades omandatud sõnavara; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - tekstis (nt e-kirjas) on esitatud oluline informatsioon, tekst on struktureeritud, kasutatud on kursusel omandatud sõnavara; - tekstis võib esineda vigu grammatiliste struktuuride kasutamisel ning õigekirjas, kuid need ei takista kirjutatu mõistmist; - kõik kirjalikud tööd on esitatud tähtaegselt ning vajadusel parandatud ja uuesti esitatud.
HM 3. Suuline kokkuvõtte loetud raamatu või artikli kohta , pikkus 6-8 minutit.	4. esitab loetud tekstist suulise sisukokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ning kasutatud on teksti siduvaid sõnu ja väljendeid; 5. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu ja kaasõppijate küsimustele asjakohaseid vastuseid. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - loetud raamatu/artikli kokkuvõttes on esitatud oluline informatsioon, tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; - suulise kokkuvõtte tegemisel kasutab õppija märkmeid vaid kohati, võib esineda mõningaid vigu grammatiliste struktuuride kasutamisel, kuid need ei takista öeldust arusaamist; - saab aru õppejõu ja kaasõppijate küsimustest ja oskab neile vastata.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja tunnis tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Mooduli hinne kujuneb vestluse (dialoogide) tulemuste (1, 2), tekstide kirjutamise (3) ja loetud raamatust/artiklist suulise kokkuvõtte tegemise (4, 5) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 6 I - 6	1. Profileerimine (Profiling) (personality and appearance, relationships) (lõiming – tagaotsitavate ja kadunud inimeste kirjeldus). Paaris- või rühmatöö, rollimängud inimese kirjeldamise harjutamiseks. 2. Esemete ja kohtade kirjeldamine (Describing objects and places) (lõiming – esemete ja kohtade kirjeldus). Praktilised harjutused: paaris- või rühmatöö, suuline vestlus esemete ja kohtade kirjeldamise harjutamiseks. 3. Oleviku ja mineviku lihtaegade kasutamine (Present and past tenses, simple and continuous). Paaris- või rühmatöö, individuaalne, mängud töö aegade kasutamise harjutamiseks. 4. Kohamäärustega kasutatavad eessõnad (Prepositions of place). Praktilised harjutused: individuaalne töö, rühmatöö, mängud kohamääruste kinnitamiseks.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	5. Vaba aeg ja hobid (Free time and Hobbies). Paaris- või rühmatöö, rollimängud vaba aja ja hobidega seotud teemade harjutamiseks. 6. Kehaosad ja vigastused (Body and injuries) (lõiming – esmaabi). Paaris- või rühmatöö, rollimängud, dialoogid kehaosade- ja vigastustega seotud sõnavara õppimiseks ja kinnistamiseks.

	7. Used to/would konstruktsiooni kasutamine. Praktilised harjutused: individuaalne ja paaris töö grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks. 8. Tingimuslaused (If clauses). Praktilised harjutused: individuaalnetöö, suuline vestlus, rühmatöö tingimuslausete harjutamiseks.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	9. Erinevad kultuurid, kumbed ja tavad (Cultural diversity and socialising) (lõiming – kultuuridevahelised erinevused). Suuline vestlus, rühmatöö, posterettekanne, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 10. Modaalverbid (Modal verbs) (indirect questions, polite phrases). Praktilised harjutused: individuaalne ja paaris töö grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks. 11. Küsimused (Questions). Praktilised harjutused: individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	12. Reisimine (Travelling). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 13. Transport (Transportation). suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 14. Liikumist näitavad eessõnad (Prepositions of movement). Individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	15. Pühad (Holidays). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud, posterettekanne teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 16. Toit (Food). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 17. Hulgasõnad (Quantifiers). Individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks. 18. Mineviku aegade kordamine (Revision of past tenses). Individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	19. Töö (Work: duties, pay and conditions). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 20. Motivatsioon ja tööga rahulolu (Motivation and job satisfaction). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 21. Passive voice. Individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	22. Meedia. Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 23. E-kirjade ja kirjade kirjutamine (Writing e-mails and letters). Individuaalne ja paaris töö teemaga seotud oskuste ja sõnavara õppimiseks. 24. Kirjavahemärgid inglise keeles, nende kasutamine (Punctuation). Individuaalne ja paaris töö teema kinnistamiseks. 25. Ettekannete koostamine (Presentation).

	Individuaalne ja rühmatöö ettekandega seotud oskuste, keelendite õppimiseks ja kinnistamiseks.		
L - 0 S - 0 P - 2 I - 2	26. Esitlus loetud raamatu/artikli põhjal. Suuline vestlus esitluse põhjal, esitluse tegemine, kaasõppijate ja õppejõu esitatud küsimustele vastamine, esitluse teinud kaasõppijalt esitluse puutuvate küsimuste küsimine.		
Iseseisev töö: 42 Õppija:	- loeb raamatut/artiklit (raamat/artikkel on ingliskeelne, ilukirjanduslik/töölaline ning õppija enda valitud ja õppejõu poolt heaks kiidetud) ja valmistub esitluseks; - sisestab kursuse jooksul õpitud uued sõnad Quizlet. - kirjutab tekste kursusel läbi võetud teemadel (sh e-kiri).		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Quizlet http://www.quizlet.com - Õppejõu valitud ja koostatud jaotusmaterjalid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
14	B-kategooria sõiduõpetus	3 EKAP	Kalmer Krimses, Germa Kukk
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime B-kategooria mootorsõiduki juhtimisega.	
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid	
Mooduli läbimisel õppija:		Õppija:	
1. selgitab B-kategooria mootorsõiduki juhtimist reguleerivaid liiklusreegleid ja liikluskorda; 2. juhib B-kategooria mootorsõidukit vältides riske, jälgides liiklust, hinnates teelusid ja valides sobiva sõiduteekonna; 3. järgib mootorsõiduki ekspluatatsiooni nõudeid vastavalt sõiduki väljaandnud tehase juhiste.		1. selgitab liiklusseaduses kasutatavate mõistete tähendusi, liiklusreegleid ja liikluskorda; 2. selgitab tulede kasutamise nõudeid, sõidukiiruse valimise korda, sõidujärjekorda sõites, ristmike ületamise nõudeid ja reguleerimata ristmike ületamise nõudeid; 3. selgitab liiklusmärkide, teemärgiste, fooride, liikluse reguleerimise, liiklusreguleerija märguannetele nõudeid ning liikluse nõudeid kiirteel, õuealal, jääteel, tunnelis ja raudtee ületamisel; 4. kirjeldab juhi käitumist liiklusõnnetuse korral; 5. viib enne sõidu alustamist läbi sõiduki sõidueelse kontrolli, kontrollib sõiduki vastavust tehnonõuetele; 6. kasutab enne sõidu alustamist sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid, reguleerib juhi tööasendit; 7. käsitseb sõidukit kindlalt (mootori käivitamine, sõiduki juhtimisseadmete käsitsemine, manööverdamine, suunamärguande andmine, sujuv liikuma hakkamine, sõidu lõpetamine sujuva ja äkkpidurdamisega, sõidurea vahetamine jms); 8. juhib sõidukit vähese liiklusega teedel, järgides liiklusseaduse nõudeid, märgates sõiduki juhtimisel olulisi asjaolusid ja kohaldades ohutu liiklemise põhimõtteid; 9. juhib sõidukit keskkonda säästvalt, selgitab säästlikku sõiduvõitu tagavaid sõiduvõtteid; 10. juhib sõidukit pimedal ajal, kasutab tulesid, hoiab oludele vastavat sõidukiirust ja ohutut piki- ja külgvahet.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Valikvastustega test liiklusreeglite kohta.		1. selgitab liiklusseaduses kasutatavate mõistete tähendusi, liiklusreegleid ja liikluskorda;	

	2. selgitab tulede kasutamise nõudeid, sõidukiiruse valimise korda, sõidujärjekorda sõites, ristmike ületamise nõudeid ja reguleerimata ristmike ületamise nõudeid; 3. selgitab liiklusmärkide, teemärgiste, fooride, liikluse reguleerimise, liiklusreguleerija märguannetele nõudeid ning liikluse nõudeid kiirteel, õuealal, jääteel, tunnelis ja raudtee ületamisel; 4. kirjeldab juhi käitumist liiklusõnnetuse korral; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - Teooria test toimub määruse „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise korra ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ järgi. (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega 21.06.2011, jõustunud 01.07.2011 - RT I, 28.06.2011. RT I, 02.09.2014, 1). - Test sisaldab 60 küsimust, millest vähemalt 92% (55) peab olema vastatud õigesti. - Teooria testi sooritamine positiivsele tulemusele annab õiguse sõidueksami sooritamiseks.
HM 2. Praktiliste oskuste demonstratsioon – B-kategooria mootorsõiduki juhtimine (sõidueksam).	5. viib enne sõidu alustamist läbi sõiduki sõidueelse kontrolli, kontrollib sõiduki vastavust tehnonõuetele; 6. kasutab enne sõidu alustamist sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid, reguleerib juhi tööasendit; 7. käsitseb sõidukit kindlalt (mootori käivitamine, sõiduki juhtimiseseadmete käsitsemine, manööverdamine, suunamärguande andmine, sujuv liikuma hakkamine, sõidu lõpetamine sujuva ja äkkpidurdamisega, sõidurea vahetamine jms); 8. juhib sõidukit vähese liiklusega teedel, järgides liiklusseaduse nõudeid, märgates sõiduki juhtimisel olulisi asjaolusid ja kohaldades ohutu liiklemise põhimõtteid; 9. juhib sõidukit keskkonda säästvalt, selgitab säästlikku sõiduviisi tagavaid sõiduvõtteid; 10. juhib sõidukit pimedal ajal, kasutab tulesid, hoiab oludele vastavat sõidukiirust ja ohutut piki- ja külgvahet. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - Sõidueksam toimub määruse „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise korra ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ järgi. (Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega 21.06.2011, jõustunud 01.07.2011 - RT I, 28.06.2011.. RT I, 02.09.2014, 1).
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on õppesõitudel osalemine ja enesekontrollitestide lahendamine. Mooduli hinne kujuneb teooria testi (1-4) ja moorsõiduki juhtimise (5-10) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 4 S - 0 P - 0 I - 32	Teema 1. Liiklusseaduse tundmine 1.1 Liiklusseaduse reguleerimisala ja struktuur 1.2 Juhi liiklusreeglid 1.3 Liiklusmärgid 1.4 Teemärgised 1.5 Liikluse reguleerimine. Liiklusreguleerija märguanded. Foorid 1.6 Sõiduki peatumine, parkimine ja hädapeatamine 1.7 Parkimise korraldamine

	1.8 Liiklus kiirteel, õuealal, jääteel ja tunnelis 1.9 Raudtee ületamine 1.10 Sõitjate- ja veosevedu 1.11 Mootorsõiduki pukseerimine 1.12 Mootorsõiduki kategooriad ja juhtimisõigus 1.13 Käitumine liiklusõnnetuse korral 1.14 Sõidukite liikluskindlustus 1.15 Tehnonõuded mootorsõidukile ja selle haagisele 1.16 Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes 1.17 Pimeda ajal sõiduki juhtimine 1.18 Ohutu liiklemise põhimõtted Õppemeetodid Loeng - liiklusseaduse reguleerimisala ja struktuur, juhi liiklusreeglid, liiklusmärgid, teemärgised, liikluse reguleerimine ja liiklusreguleerija märguanded, foorid, sõiduki peatumine, parkimine ja hädapeatamine, parkimise korraldamine, liiklus kiirteel, õuealal, jääteel ja tunnelis, raudtee ületamine, sõitjate- ja veosevedu, mootorsõiduki pukseerimine, mootorsõiduki kategooriad ja juhtimisõigus, käitumine liiklusõnnetuse korral, sõidukite liikluskindlustus, tehnonõuded mootorsõidukile ja selle haagisele, sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes, pimeda ajal sõiduki juhtimine, ohutu liiklemise põhimõtted. Enesekontrolli testide lahendamine - liiklustestid. Situatsioonide analüüs - erinevad liiklussituatsioonid, liiklusolud, liiklusõnnetused.
L - 0 S - 0 P - 32 I - 10	Teema: 2. B-kategooria mootorsõiduki juhtimine 2.1 Juhi tööasend ja turvavarustus. Sõiduki sõidueelne kontroll 2.2 Sõiduki käsitsemine 2.3 Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel 2.4 Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides 2.5 Keskkonda säästev sõiduki juhtimine 2.6 Pimeda ajal sõiduki juhtimine Õppemeetodid Demonstratsioon – juhi tööasendi seadmine, turvavarustuse kasutamine, sõiduki sõidueelne kontroll, sõiduki käsitsemine. Praktilised harjutused – sõiduki käsitsemine, sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel, sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides, keskkonda säästev sõiduki juhtimine, pimeda ajal sõiduki juhtimine. Situatsioonide analüüs – erinevad liiklussituatsioonid, liiklusolud.
Iseseisev töö: 42 Õppija:	- loeb mõttega läbi kohustusliku kirjanduse ning õigusaktid; - lahendab iseseisvalt liiklusreeglite enesekontrolliteste.
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Liiklusseadus. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Liikluskindlustuse seadus. Kättesaadav: Riigiteatajas.

	- Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad Kättesaadav: Riigiteatajas. - Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Liiklusteooria proovieksam Kättesaadav: maanteeameti kodulehel (https://www.mnt.ee/et/liikleja/eksamid/liiklusteooria-proovieksam) - Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õppekirjandus, õigusaktid, seletuskirjad, liiklustestid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
15	Rahvusvaheline politseitöö	3 EKAP	Eva Alliksoo
Nõuded mooduli alustamiseks:	Õppijal peab olema inglise keele oskus tasemel B1.		
Mooduli eesmärk:	Õpetusega taotletakse, et õppija kasutades riikidevahelist õppijate vahetust, omandab teadmisi ja kogemusi rahvusvahelisest politseitööst korrakaitse või piirivalve valdkonnas.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Mooduli läbimisel õppija:	Õppija:		
1. kirjeldab Eesti ja ühe välisriigi politseitöö korralduse põhimõtteid korrakaitse või piirivalve valdkonnas; 2. kirjeldab Eesti ja ühe välisriigi vastava valdkonna tasemeõppe korraldust.	1. esitleb Eesti politseitöö korralduse põhimõtteid ja tasemeõppe korraldust; 2. esitleb külastatud välisriigi politseitöö korraldust korrakaitse või piirivalve valdkonnas ja vastava valdkonna tasemeõppe korraldust.		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1 Esitluse koostamine ja kaasõppijatele ettekande tegemine.	1. esitleb Eesti politseitöö korralduse põhimõtteid ja tasemeõppe korraldust; 2. esitleb külastatud välisriigi politseitöö korraldust korrakaitse või piirivalve valdkonnas ja vastava valdkonna tasemeõppe korraldust. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija teeb kaasõppijatele eestikeelse esitluse (esitluse võib koostada rühmatööna); - esitlus sisaldab ammendavat ülevaadet külastatud välisriigi korrakaitse või piirivalve valdkonnast. Õppija vastab kuulajate küsimustele; - esitlus on visualiseeritud (kasutatud on PowerPointi või muud keskkonda), viidatud ja keeleliselt korrektne; - õpilasvahetuse koordineerijale on esitatud vabas vormis kirjalik tagasiside vahetusprogrammi/koolituse sisust. Tagasisides on analüüsitud toimunud õppereisi/koolitust ning selle vajalikkust.		
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on PPA välissuhtlemise korraga tutvumine, esitluste koostamine Eesti politseisüsteemist ja -haridusest (1). Hinde kujuneb esitluse (külastatud välisriigi korrakaitse või piirivalve valdkonnast) (2) alusel.		
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid		
L - 2 S - 0	Teema 1. Välissuhtlemise regulatsioonide tundmine 1.1 PPA välissuhtlemise kord		

P - 0 I - 2	1.2 Õppereisi planeerimine ja ettevalmistamine 1.3 Õppereisi dokumenteerimine Õppemeetodid Loeng PPA välissuhtlemise regulatsioonide kohta.		
L - 0 S - 0 P - 34 I - 40	Teema: 2. Erinevate riikide politseitöö korraldus 2.1 Politsei hariduse korraldus sihtriigis 2.2 Politseitöö korraldus sihtriigis Õppemeetodid Õppereis või väliskoolitus – õppija osaleb õpilasvahetuses või väliskoolitusel (nt Soome Vabariigis, Saksamaa Liitvabariigis, Poola Vabariik).		
Iseseisev töö: 42 Õppija:	- koostab enne õppereisi inglisekeelse esitluse Eesti politseitööst ja -haridusest. - koostab esitluse külastatud välisriigi politseitöö korraldusest korrakaitse või piirivalve valdkonnas ning vastava valdkonna tasemeõppe korraldusest.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Välissuhtlemise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Politsei ja Piirivalveameti rahvusvahelise koostöö materjalid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
16	Ujumise algõpetus	2 EKAP	Epp Jalakas ja/või Leho Tummeleht /külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime erinevates stiilides ujumisega.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. kirjeldab ja demonstreerib erinevatel ujumisdistsantsidel erinevate ujumisviiside (krool, rinnuli, selili ujumine) tehnikat; 2. demonstreerib ujudes vetelpääste krooli tehnikat.		1. imiteerib põhiujumisviiside faaside alg- ja lõpp-poose, liigutusi ning kirjeldab tehnikat ka suuliselt; 2. läbib ujudes enda maksimaalse tempoga kolmes erinevas stiilis võimalikult korrektse tehnikaga 50 m; 3. läbib ujudes kas ühes stiilis või erinevates stiilides järjest puhkamata 500 m; 4. läbib ujudes 25 m distantsi, kasutades vetelpääste krooli ujumise tehnikat.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Põhiujumisviiside tehnikaelementide demonstreerimine ja selgitamine mitte-veekeskonnas.		1. imiteerib põhiujumisviiside faaside alg- ja lõpp-asendeid, liigutusi ning kirjeldab tehnikat ka suuliselt; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - demonstratsioon on eristatavad faaside alg- ja lõppasendid; - liigutuste demonstreerimisel arvestatakse kogu keha (sh pea) asenditega sisse- ja välja hingamisel; - suuline lisaselgitus aitab kaasa ujumistehnikast terviklikule arusaamisele;	
HM 2. Praktilised ujumistestid (50 m läbimine kolmes ujumistiilis, 500 m läbimine vabas stiilis,		2. läbib ujudes enda maksimaalse tempoga kolmes erinevas stiilis võimalikult korrektse tehnikaga 50 m; 3. läbib ujudes kas ühes stiilis või erinevates stiilides järjest puhkamata 500 m;	

vetelpääste krooli tehnika praktiline sooritamine vees).	4. läbib ujudes 25 m distantsti, kasutades vetelpääste krooli ujumise tehnikat. <u>Lävendikriteeriumid:</u> Lävendaega ei ole määratud. 50 m läbimine kolmes ujumisstiilis - kõik distantssid tuleb läbida määrustepärase tehnikaga, järjest, ilma kõrvalise abita; - õppija ujub puhkamata ning ilma kõrvalise abita 50m krooli; - õppija ujub puhkamata ning ilma kõrvalise abita 50m selili; - õppija ujub puhkamata ning ilma kõrvalise abita 50m rinnuli. 500 m läbimine vabas stiilis - distantst tuleb läbida järjest, ilma kõrvalise abita, vabalt, ilma vahepeal puhkamata; - lubatud on kasutada kas ainult ühte ujumisstiili või stiile vahetada. Praktiline test: vetelpääste krooli tehnika praktiline sooritamine vees. - demonstreerib vetelpäästekrooli tehnikat, läbides selles järjest 25m. Õppija võib täiendavalt sooritada järgmised harjutused: 500 m/ 800 m vabaujumine Eesti politseiametnike või EPLA normidele (vabatahtlik).
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb põhiujumisviiside tehnikaelementide demonstreerimine ja selgitamise (1), ujumise demonstratsiooni (2, 3) ja vetelpääste krooli tehnika praktilise sooritamise (4) tulemuse alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 2 S - 0 P - 0 I - 2	Teema 1 Ujumise teoreetiliste aluste tundmine 1.1 Treenimise alused 1.2 Ujumistehnikatega tutvumine video- ja trükimaterjali põhjal 1.3 Treeningumeetodid 1.4 Ohutus vees 1.5 Võistlusmäärused 1.6 Ujumise roll politseiametnike ettevalmistuses ja ujumine ametkondlikus spordis 1.7 Kehaliste võimete arendamine paremate ujumistulemuste saavutamiseks Õppemeetodid Loeng treenimise põhialuste, treeningumeetodite ja ohutuse kohta vees. Ujumistehnika kohta video vaatamine ja analüüsimine. Paaris- ja rühmatöö ujumisstiilide tehnikaelementidega tutvumiseks ning demonstreerimise õppimiseks.
L - 0 S - 0 P - 22 I - 26	Teema: 2. Ujumise praktiliste oskuste omandamine 2.1 Veega kohanemine, vette väljahingamine, ujuvus, libisemine, jalgade töö, tõmbed, käte ja jalgade koostöö, rütmiline hingamine, abistavad harjutused, lõdvestamine, vettehüpe, pöörded, sukeldumine 2.2 Vetelpääste krool

	Õppemeetodid Praktiliste harjutuste sooritamine veekeskkonnas paremaks hakkamasaamiseks, ujumisstiilide tehnikate omandamiseks ja ujumisalaste võimete parandamiseks.		
Iseseisev töö: 28 Õppija:	- vaatab ujumisvideoid ja tutvub ujumisstiilide kirjeldustega praktiliste tundide perioodil tehnikast paremaks arusaamiseks ning enda tehnika analüüsimiseks ja parendamiseks; - arendab enda jõuvõimeid ja painduvust.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- ETÜ, EUL, Õpime ujuma. - Haljand, R., Tamp, T. Täiuslik ujumine. - Laughlin, T. Erakordsed ujumisoskused igaühele. - Ajakavas ja loengus viidatud, juhendmaterjalid ja veebiallikad.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
17	MS Word ja MS PowerPoint programmide kasutamine	1 EKAP	Alina Gavrijaševa/ Sirle Kodasma/külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime kirjalike tööde vormistamisega kasutades programmi MS Word ja esitlusettekande koostamisega kasutades programmi MS PowerPoint.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. vormistab dokumente kasutades programmi MS Word; 2. koostab esitlusettekande kasutades programmi MS PowerPoint.		1. vormistab essee lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist; 2. vormistab aruande lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist, lisades aruandele pilte, tabeleid, linke, viiteid; 3. koostab aruande põhjal esitlusettekande, lisades esitlusele pilte, tabeleid, linke, viiteid.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Essee vormistamine MS Wordis.		1. vormistab essee lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - essee on vormistatud korrektselt vastavalt üliõpilastööde juhendile.	
HM 2. Aruande koostamine MS Wordis.		2. vormistab aruande lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist, lisades aruandele pilte, tabeleid, linke, viiteid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - aruanne on vormistatud korrektselt vastavalt üliõpilastööde juhendile; - kasutatud on lehekülgede nummerdamist, joonealuseid ja lõpuviiteid, kommentaare, muudatuste jälitamist, erinevaid stiile, pildiallkirju, õigekirjakontrolli; - koostatud on tiitelleht, sisukord ja kasutatud allikate loetelu; - lisatud on objekte, tabeleid ja jooniseid.	
HM 3. Esitlusettekande koostamine MS PowerPointis.		3. koostab aruande põhjal esitlusettekande, lisades esitlusele pilte, tabeleid, linke, viiteid. <u>Lävendikriteeriumid:</u>	

	- esitlusettekanne on vormistatud korrektselt SKA esitluse põhjale; - slaidid on korrektse väljanägemisega ja hästi struktureeritud; - esitlus on illustreeritud ja korrektselt viidatud; - kasutatud on tabeleid, diagramme, pilte ja/või struktuurskeeme.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on tekstidokumendi ja esitlusettekande loomine korrektselt ja iseseisvalt. Mooduli hinne kujuneb praktiliste tööde vormistamise alusel (2 - 4 tööd).
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 8 I - 9	Teema 1 Tekstide vormistamine programmis MS Word 1.1 Üldised vormistamise nõuded. Dokumendi seaded. Päised ja jalused. Lehe määrangud 1.2 Uue dokumendi loomine, parandamine, muutmine, salvestamine 1.3 Pealkirjade vormistamine 1.4 Tiitellehe vormistamine 1.5 Sisukorra koostamine 1.6 Teksti kujundamine ja paigutamine. Kujunduse edasikandmine. Lõigu seaded ja kujundamine 1.7 Teksti otsimine ja asendamine 1.8 Õigekirja kontroll 1.9 Lehekülgede nummerdamine 1.10 Töö kommentaaridega, muudatuste jälitamine, stiilide kasutamine ja loomine 1.11 Tabelite ja jooniste vormistamine. Ridade, veergude lisamine, lahtrite ühendamine 1.12 Graafika lisamine (logo, pilt), pilditöötlus 1.13 Joonpiltide loomine, joonistuste parandamine ja täiendamine 1.14 Loetelude vormistamine, alajaotustega loetelud 1.15 Lisade vormistamine 1.16 Viidatud allikate loetelu 1.17 Dokumendi kaitsmine 1.18 Dokumendi salvestamine erinevasse failiformaati (doc, docx, pdf, txt, rtf) 1.19 Printimine ja printimise seaded Õppemeetodid Praktiline töö arvutiklassis tekstifailidega ja üliõpilastööde vormistamise juhendi tutvustamine.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	Teema 2. Esitlusettekande koostamine programmis PowerPoint 2.1 Esitlusettekande kavandamise ja loomise põhitööd. Nõuded ja reeglid 2.2 Uue dokumendi loomine, parandamine, muutmine, salvestamine. Slaidiseansi loomine ettevõtte põhjale, template (põhja abil), Word doc baasil, loomine tühjast slaidist 2.3 Teksti, objektide ümbertõstmise, kopeerimine, kustutamine 2.4 Päised ja jalused

	2.5 Slaidide lisamine, eemaldamine, kopeerimine, peitmine 2.6 Info lisamine slaididele, sh teistest programmidest (Internet, MS Excel, MS Word jne) 2.7 Tabelite, viidete, diagrammide ja struktuurskeemide kasutamine 2.8 Efektid: lisada slaididele liikumiseefekte ja nende seadistamine, esitluse ajastamine. Slaidivahetusefektid ja efektid teemapunktidele ja objektidele. Ühtse efekti lisamine läbi Master slaidi 2.9 PowerPointi lisad (<i>Add ins</i>). Wordi dokumendist ettekande koostamise (<i>Send to MS PowerPoint</i>) 2.10 Ettekande esitus: slaidiprogrammi valmistada ette esitluseks. Ettekande käivitamine ja kiirklahvid ettekande näitamisel, katkestamisel, lõpetamisel. Ajaline ettekanne, ettekande lindistamine 2.11 Ettekande printimine. Jaotusmaterjali väljatrükk. Printimise seaded ja võimalused slaidide väljatrükiks Õppemeetodid Praktiline töö esitlusettekande koostamise kohta.		
Iseseisev töö: 14 Õppija:	- koostab referaadi ja praktikaaruande tarkvaraga MS Word; - koostab MS Wordi dokumendist esitluse/slaidiseansi tarkvaraga MS PowerPoint.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Reinumägi, R. Tekstidokumendi loomine ja kujundamine Word 2010-2013 abil. - Reinumägi, R. Esitluse loomine PowerPoint 2007-2010 abil. - Ajakavas ja loengus viidatud, juhendmaterjalid ja veebiallikad.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
18.	Erialane inglise keel piirivalvuritele	3 EKAP	
Nõuded mooduli alustamiseks:		Keeletase A2+	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija omandab ametialaseks suhtlemiseks vajaliku sõnavara	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid	
1. suhtleb tööalaselt inglise keeles, kasutades tööalast ingliskeelset terminoloogiat. 2. mõistab tööalase ingliskeelse teksti tuuma, edastab olulise info kuulajale arusaadavalt.		1. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 2. tööalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga. 3. loeb, mõistab ja koostab ametialaseid ingliskeelseid tekste.	
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded		Hindamiskriteeriumid	
HM 1. Dialoogide koostamine ja esitamine ette antud tööalase suhtlussituatsiooni põhjal kasutades vajalikku terminoloogiat.		1. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 2. tööalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - kasutab tööalastes simuleeritud suhtlussituatsioonides sobivat, erialast terminoloogiat; - salvestab dialoogid ja laeb need Moodle'i keskkonda; - kõnes võivad esineda mõned grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist.	

HM 2. Salvestatud dialoogide analüüs ja tagasisidestamine.	1. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 2. töölalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga. 3. loeb, mõistab ja koostab ametialaseid ingliskeelseid tekste. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - vaatab kaasõpilaste koostatud ja esitatud töölalaseid suhtlussituatsioone; - põhjendab lühidalt oma seisukohti vaadatud dialoogi põhjal (kasutatud terminoloogia, erialane kompetents); - kõnes võivad esineda mõned grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist.
HM 3. Rühmatööna ettevalmistatud esitlus erialasel teema.	1. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 2. töölalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga. 3. loeb, mõistab ja koostab ametialaseid ingliskeelseid tekste. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - esitab ja põhjendab oma seisukohti ning vastab kuulajate küsimustele; - ettekanne on arusaadav ja struktureeritud; - kõnes võivad esineda mõned grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kursusel läbitud erialase sõnavara talletamine elektroonilises sõnastikus (Quizlet), tunnis tehtud kirjalike tööde esitamine (k.a. sõnade tööd), vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Mooduli hinne kujuneb vestluse (1, 2), rühmatöö esitluse (1-3) ja dialoogide analüüsi (1-3) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 2 I - 2	Teema 1 Personal and professional presentation 1.1 BCG's tasks and duties 1.2 Personal data Õppemeetodid Individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe, rollimängud.
L - 0 S - 0 P - 3 I - 4	Teema: 2. Organisation, competences and equipment 2.1 Estonian Police and Border Guard, its tasks and responsibilities 2.2 Related EU agencies 2.3 General definitions and specific border guard terms Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P -12	Teema 3. Border checks 3.1 external and internal borders 3.2 entry conditions

I - 14	3.3 person's purpose of visit 3.4 wanted and missing persons/objects 3.5 fundamental rights 3.6 vehicle inspection Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	Teema 4. Cross-border crime 4.1 offenders and offences 4.2 illegal items/goods 4.3 penalties 4.4 reporting cases of cross-border crime Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	Teema 5. Apprehensions, detention and return 5.1 informing persons 5.2 requests and orders 5.3 relevant procedures Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 3 I - 4	Teema: 6. Emergency, crisis and force related situations 6.1 types of emergencies 6.2 providing first aid Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 4	Teema: 7. Document examination 7.1 terms related to document examination in BCG activities 7.2 suspicious documents and related communication Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 4	Teema: 8. Situatsiooni esitus ja analüüs 8.1 Moodle'isse laetud rühmatööna koostatud situatsiooni vaatamine 8.2 Video tagasisidestamine ja analüüs Õppemeetodid lõiming, rollimängud, , kommunikatiivne meetod, rühmatöö.
Iseseisev töö: 42 Õppija:	- töötab läbi Moodle'i kursused (Piiriületus võõrkeeles ja English language training tool for border guards) ja koostab terminoloogiasõnastiku (Quizlet); - valmistub rühmatööks;

	- salvestab etteantud teemal situatsioonid ja laeb need Moodle'i õpikeskkonda.
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	- Free online dictionary of English pronunciation http://www.howjsay.com/ - Pikver, A. Grammar is Easy. TEA. - Police-Rescue Learner's Dictionary. - Eesti keele instituudi mitmekeeleline terminibaas. - Boyle, C. & Chersan, I. English for Law Enforcement. Macmillan. - Laanemaa, E., Teppan, P., Piiriületus võõrkeeles._ - Kapura, J., Liiva, M., Spridzans, M., Valkauskas, I. English language training tool for border guards. Kättesaadav e-õppekeskkonnas. - Ajakavas ja loengus viidatud, juhendmaterjalid ja veebiallikad.